

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΕΠΕΙΓΟΝ

Μαρούσι, 12 Αυγούστου 2021
Αριθμ. Πρωτ. 7519

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ
ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ, ΠΡΟΛΗΨΗΣ & ΑΝΤ/ΣΗΣ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ & ΛΟΙΠΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

Πληροφορίες: Άρτεμις Γαλάνη

Ταχ. Δ/ση: Λεωφ. Κηφισίας 37-39, 151 23 Μαρούσι

Τηλέφωνο: 2131510 966

FAX: 2131510 935

E-mail: agalani@gscp.gr

ΠΡΟΣ: ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΚΟΙΝ.: ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗΣ

Θέμα: Διαχείριση ανεξέλεγκτων αποθέσεων υλικών άγνωστης προέλευσης (2^η αναθεωρημένη έκδοση)

- Σχετ.:**
1. ΚΥΑ 13588/725/2006 (ΦΕΚ 383Β'/28-3-2006): «Μέτρα όροι και περιορισμοί για την διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 91/689/ΕΟΚ «για τα επικίνδυνα απόβλητα» του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 1991. Αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 19396/1546/1997 κοινή υπουργική απόφαση «Μέτρα και όροι για τη διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων» (Β' 604).»
 2. ΚΥΑ οικ. 62952/5384/2016 (ΦΕΚ 4326Β'/30-12-2016): «Έγκριση Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ), σύμφωνα με το άρθρο 31 του ν. 4342/2015»
 3. Ν. 4819/2021 (ΦΕΚ 129Α'/23-07-2021): «Ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαχείριση των αποβλήτων - Ενσωμάτωση των Οδηγιών 2018/ 851 και 2018/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30ής Μαΐου 2018 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ περί αποβλήτων και της Οδηγίας 94/62/ΕΚ περί συσκευασιών και απορριμμάτων συσκευασιών, πλαίσιο οργάνωσης του Ελληνικού Οργανισμού Ανακύκλωσης, διατάξεις για τα πλαστικά προϊόντα και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, χωροταξικές - πολεοδομικές, ενεργειακές και συναφείς επείγουσες ρυθμίσεις»
 4. Το υπ' αριθ. 31862/23-04-2021 έγγραφο της Διεύθυνσης Οργάνωσης & Λειτουργίας Αποκεντρωμένων Διοικήσεων του Υπουργείου Εσωτερικών
 5. Το υπ' αριθ. 46344/21-07-2020 έγγραφο της Δ/σης Οργάνωσης & Λειτουργίας Αποκεντρωμένων Διοικήσεων του Υπουργείου Εσωτερικών
 6. Το υπ' αριθ. 13315/20/14-04-2021 έγγραφο της Υπηρεσίας μας
 7. Το υπ' αριθ. 88503/16-12-2020 έγγραφο της Δ/σης Οργάνωσης & Λειτουργίας Αποκεντρωμένων Διοικήσεων του Υπουργείου Εσωτερικών
 8. Το υπ' αριθ. 4032/02-04-2021 έγγραφο της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ)
 9. Το υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΣΥΓΑΠΕΖ/105239/679/14-11-2019 έγγραφο του ΣΥΓΑΠΕΖ
 10. Το υπ' αριθ. 4991/30-06-2020 έγγραφο της Υπηρεσίας μας με θέμα: «1^η Έκδοση Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξαιτίας Ατυχημάτων κατά την Οδική και Σιδηροδρομική Μεταφορά Επικινδύνων Εμπορευμάτων σύμφωνα με τους Κανονισμούς ADR/RID» (ΑΔΑ: ΩΒ5Ξ46ΜΤΑΒ-8ΣΒ)

Οι ανεξέλεγκτες αποθέσεις υλικών άγνωστης προέλευσης κατόπιν εσκεμμένης απόρριψης αυτών, αποτελεί κατηγορία περιστατικών των οποίων η διαχείριση καθίσταται πλέον δύσκολη σε σχέση με τα περιστατικά κατά την οδική μεταφορά επικινδύνων εμπορευμάτων με γνωστό κάτοχο, λόγω του ότι ο κάτοχος των υλικών είναι άγνωστος, με αποτέλεσμα να εκλείπει η συνεργασία του και επιπλέον, πολλές

φορές δεν είναι μακροσκοπικά δυνατός ο διαχωρισμός της απόθεσης/αποβλήτου σε επικίνδυνο (όπως αυτό ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 3 του Ν. 4819/2021 (ΦΕΚ 129Α'/23-07-2021) ή μη, ή για την ταυτοποίηση του αποβλήτου και την κατάταξή του στον αντίστοιχο κωδικό του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων (εφεξής «ΕΚΑ») θα πρέπει να προηγηθεί δειγματοληψία.

Στην περίπτωση αυτή, η τοπική αρμόδια Πυροσβεστική Αρχή σπεύδει στο σημείο όπου εντοπίστηκε η απόθεση και προβαίνει σε οριοθέτηση της περιοχής και συνεπώς σε αποκλεισμό της, ο οποίος γίνεται με τη συνδρομή της τοπικής αρμόδιας Αστυνομικής/Λιμενικής Αρχής (κατά τόπο αρμοδιότητας). Σε περίπτωση που απαιτείται και εφόσον αυτό είναι εφικτό, στο σημείο σπεύδει και η Ειδική Μονάδα Αντιμετώπισης Καταστροφών του ΠΣ (ΕΜΑΚ). Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο υπ' αριθ. 11686 Φ.702.1/11-03-2016 έγγραφο του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος, οι ομάδες της ΕΜΑΚ στο σημείο προβαίνουν, εκτός των άλλων (πιθανή διάσωση ατόμων, διαδικασιών απολύμανσης) σε διενέργεια ανίχνευσης και δειγματοληψίας και εφόσον είναι δυνατό περιορισμού της διαρροής ή της επέκτασης της μόλυνσης (καταστολή). Με το ίδιο έγγραφο το Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος μας γνωστοποίησε το είδος των παραγόντων που δύναται να εντοπίσει το Π.Σ. σε περίπτωση διαρροής με τα όργανα που διαθέτει, κάνοντας αναλυτική περιγραφή των παραγόντων, των αντίστοιχων οργάνων που διαθέτει και λειτουργούν και των οργανικών μονάδων του που διαθέτουν τα όργανα αυτά. Επισημαίνεται, βέβαια, ότι οι Πυροσβεστικές Δυνάμεις που σπεύδουν στο περιστατικό δεν προβαίνουν ποτέ στο άνοιγμα κλειστών περιεκτών. Η οριοθέτηση και ο αποκλεισμός της περιοχής στην οποία εντοπίστηκε η απόθεση διαρκούν μέχρι και τη λήξη του περιστατικού, κάτι που συμβαίνει όταν συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

- έχει επέλθει πλήρης καταστολή του περιστατικού,
- δεν υπάρχει κίνδυνος για την υγεία και την ασφάλεια των πολιτών και
- έχουν ολοκληρωθεί οι δράσεις βραχείας εξυγίανσης-αποκατάστασης του χώρου του περιστατικού.

Μέχρι και τη λήξη του περιστατικού, η οποία γίνεται κατόπιν σχετικής εντολής του επικεφαλής του ΠΣ στο σημείο της απόθεσης, ο οριοθετημένος από το ΠΣ χώρος φυλάσσεται διαρκώς από την τοπική αρμόδια Αστυνομική/Λιμενική Αρχή (κατά τόπο αρμοδιότητας).

Α. Διεξαγωγή αυτοψιών, δειγματοληψιών και μετρήσεων

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 20 του Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ 209Α'/21-09-2011), όπως αυτός τροποποιήθηκε με το άρθρο 55 (παρ. 1) του Ν. 4042/2012 (ΦΕΚ 24Α'/13-02-2012), έκτακτες περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις διενεργούνται προκειμένου να διερευνηθούν το ταχύτερο δυνατόν σοβαρές περιβαλλοντικές καταγγελίες ή συμβάντα με ιδιαίτερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις, καθώς και περιπτώσεις μη συμμόρφωσης. Επιπλέον, αρμόδιες αρχές για τη διεξαγωγή έκτακτων περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων είναι:

(α) τα Σώματα Επιθεώρησης Νοτίου και Βορείου Ελλάδος (κατά τόπο αρμοδιότητας), σύμφωνα με το άρθρο 9 του Ν. 2947/2001 (Α' 228), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, για κάθε περίπτωση διενέργειας περιβαλλοντικής επιθεώρησης,

(β) οι αρμόδιες υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και των Περιφερειών σε έργα και δραστηριότητες της χωρικής αρμοδιότητάς τους, ανεξαρτήτως της κατηγορίας του έργου ή της δραστηριότητας και

(γ) τα Κλιμάκια Ελέγχου Ποιότητας Περιβάλλοντος της Περιφέρειας (Κ.Ε.Π.ΠΕ.) σε έργα και δραστηριότητες της χωρικής αρμοδιότητάς τους. Ο έλεγχος που ασκούν τα Κ.Ε.Π.ΠΕ. δεν περιορίζεται μόνο στα έργα και δραστηριότητες κατηγορίας Α' ή Β'. Τα Κ.Ε.Π.ΠΕ. είναι αρμόδια για τον έλεγχο της εφαρμογής γενικά της περιβαλλοντικής νομοθεσίας στην περιοχή της χωρικής αρμοδιότητάς τους.

Όλοι οι ανωτέρω φορείς / υπηρεσίες / κλιμάκια ελέγχου έχουν τις ίδιες μεταξύ τους ελεγκτικές

αρμοδιότητες (υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΣΕΒΕ/54857/3763/13-07-2021 έγγραφο του Σώματος Επιθεώρησης Βορείου Ελλάδος), ενώ δύνανται στο πλαίσιο των περιβαλλοντικών επιθεωρήσεων / ελέγχων που θα πραγματοποιήσουν να προβούν σε δειγματοληψίες ή και μετρήσεις. Λόγω της αμεσότητας στον χώρο εκδήλωσης ενός περιστατικού, είναι σκόπιμο να ενεργοποιούνται για δειγματοληψίες / μετρήσεις οι αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειών, των Αποκεντρωμένες Διοικήσεων και τα κατά τόπους Κ.Ε.Π.ΠΕ. (σε συνεργασία με τυχόν ερευνητικά ή πανεπιστημιακά ιδρύματα που θα κινητοποιούν ή ιδιωτικά εργαστήρια). Τα Σώματα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος είναι σκόπιμο να προβλέπεται να κινητοποιούνται, εφόσον απαιτείται, σε δεύτερο χρόνο σε συνεργασία με τις ανωτέρω υπηρεσίες για εξέταση των περιπτώσεων συνδρομής στον έλεγχο και στις μετρήσεις/δειγματοληψίες (υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΓΡΓΓΦΠΥ/8316/196/27-01-2021 έγγραφο του Γραφείου Γενικού Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος & Υδάτων).

Εφόσον ο αρμόδιος για τις δειγματοληψίες ή μετρήσεις φορέας δεν διαθέτει δυναμικό ή/και μέσα για να προβεί σε αυτές ή το δυναμικό ή/και τα μέσα που διαθέτει δεν επαρκούν, ο ανωτέρω τις αναθέτει σε άλλους δημόσιους φορείς ή δημόσια εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα και εφόσον και κάτι τέτοιο δεν καθίσταται δυνατόν, τις αναθέτει σε πιστοποιημένους ιδιωτικούς φορείς¹.

Όσον αφορά τις δειγματοληψίες ή/και μετρήσεις που διενεργούνται από δημόσια εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα, αυτές είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα του ΕΣΥΔ (www.esyd.gr).

Όσον αφορά τους ιδιωτικούς φορείς και ιδιώτες οι οποίοι τυχόν θα κληθούν να συνδράμουν στη διενέργεια δειγματοληψιών ή/και μετρήσεων, δύναται η κατάρτιση από πλευράς Περιφερειών μητρώου διαπιστευμένων εργαστηρίων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 8 του Μέρους 2 του σχετικού 10 εγγράφου της Υπηρεσίας μας.

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 48 (παρ. 2δ) του Ν. 4819/2021, οι αρμόδιες ελεγκτικές Αρχές της Αποκεντρωμένης Διοίκησης (Διευθύνσεις ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ.) προβαίνουν και σε ελέγχους/αυτοψίες προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη τυχόν επικίνδυνων αποβλήτων (συμπεριλαμβανομένων των αποβλήτων αμιάντου ή/και αποβλήτων υλικών που περιέχουν αμιάντο) καθώς και η συνδρομή σε περίπτωση κινδύνου για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον, από την παρουσία των αποβλήτων αυτών. Επιπλέον, «Η διακρίβωση και αξιολόγηση της ρύπανσης σε χώρο, όπως ιδίως γήπεδο, οικόπεδο, κτίσμα ή κατασκευή όπου υπάρχουν επικίνδυνα απόβλητα, καθώς και η διακρίβωση του κατόχου των επικινδύνων αποβλήτων πραγματοποιούνται από την αρμόδια υπηρεσία περιβάλλοντος της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 12 της υπό στοιχεία ΗΠ 13588/725/2006 (Β' 383), κοινής απόφασης των Υπουργών Εμπορικής Ναυτιλίας, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης, Μεταφορών & Επικοινωνιών, Οικονομίας & Οικονομικών και Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης.» (Ν. 4819/2021, άρθρο 48, παρ. 3).

Β. Εξυγίανση-Αποκατάσταση του χώρου-Διαχείριση αποβλήτων

Δεδομένου ότι η εξυγίανση-αποκατάσταση ενός χώρου από ανεξέλεγκτες αποθέσεις υλικών άγνωστης προέλευσης αποτελεί κατεπείγουσα διαδικασία, ειδικά σε περιπτώσεις όπου ο χώρος αυτός βρίσκεται πλησίον σημείων όπως οικισμοί, σχολεία, οδικό δίκτυο, όχθες ποταμών, κλπ., νοείται ότι στις περιπτώσεις αυτές απαιτείται η υλοποίηση άμεσων και ταχείων διαδικασιών. Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 (παρ. 3) της ΚΥΑ 13588/725/06 (ΦΕΚ 383Β'/28.03.2006), όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 (παρ. 1δ) της ΚΥΑ οικ. 62952/5384/2016 (ΦΕΚ 4326Β'/30.12.2016), σε

¹ Το Π.Σ. δύναται να χρησιμοποιεί φορητά ανιχνευτικά συστήματα ταυτοποίησης που τυχόν διαθέτει (ΥΑ 9670 οικ. Φ. 109.1/2007 (ΦΕΚ 842/Β), Παράρτημα Δ' και υπ' αριθ. 11686Φ.702.1/11.03.2016 έγγραφο του Αρχηγείου Πυροσβεστικού Σώματος).

περίπτωση ρύπανσης *χερσαίου* χώρου (συμπεριλαμβανομένων και των κοιτών ποταμών) με επικίνδυνα απόβλητα (συμπεριλαμβανομένων και των αποβλήτων υγειονομικών μονάδων) συνεπεία ατυχήματος, συμπεριλαμβανομένων και των περιστατικών όπου απαιτείται επείγουσα διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων (όπως η ανεξέλεγκτη απόθεση υλικών άγνωστης προέλευσης), μετά την υλοποίηση των άμεσων μέτρων καταστολής του συμβάντος από την αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία, όλα τα αναγκαία μέτρα για την εξυγίανση και αποκατάσταση του χώρου και την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος λαμβάνονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 1 και 2 του ανωτέρω άρθρου. Ειδικότερα, οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις αποτελούν τις αρμόδιες αρχές για την εποπτεία και έγκριση εκτέλεσης των απαιτούμενων μέτρων/εργασιών, η δε υλοποίηση των απαιτούμενων μέτρων/εργασιών αναλαμβάνεται από τον υπόχρεο φορέα/κάτοχο των επικίνδυνων αποβλήτων² ή από τη Δ/νση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού (ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ.) της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης στις περιπτώσεις όπου δεν μπορεί να διαπιστωθεί η ταυτότητα του παραγωγού ή κατόχου των επικίνδυνων αποβλήτων³. Στο άρθρο 48 (παρ. 4) του Ν. 4819/2021 περιγράφεται η προβλεπόμενη διαδικασία για την εξυγίανση και απορρύπανση χώρων με εναποθετημένα επικίνδυνα απόβλητα. Σε περίπτωση ανεξέλεγκτης απόθεσης υλικών άγνωστης προέλευσης σε *χερσαίο* χώρο εντός των ορίων αρμοδιότητας Φορέα Διοίκησης και Εκμετάλλευσης Λιμένα (Οργανισμοί Λιμένων, Κρατικά Λιμενικά Ταμεία ή Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία), ο τελευταίος αναλαμβάνει την εξυγίανση και αποκατάσταση του χώρου σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 12 (παρ. 3) της ΚΥΑ 13588/725/2006, όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει.

Εφόσον είναι εφικτό και μέχρι να εξευρεθεί λύση τελικής διαχείρισης των αποθέσεων, δύναται η μεταφορά (σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στον Κανονισμό ADR/RID) και η προσωρινή αποθήκευση των αποθέσεων αυτών σε χώρους (εφόσον υπάρχουν) που τηρούν συγκεκριμένες προδιαγραφές που έχουν τεθεί από τις κατά περίπτωση αρμόδιες περιβαλλοντικές Αρχές. Σε καμία περίπτωση οι αποθέσεις δεν φυλάσσονται προσωρινά σε χώρους που δεν τηρούν συγκεκριμένες προδιαγραφές που έχουν τεθεί από τις κατά περίπτωση αρμόδιες περιβαλλοντικές Αρχές, όπως π.χ. κτίρια Πυροσβεστικών Υπηρεσιών, Αποκεντρωμένων Διοικήσεων κλπ., αλλά παραμένουν υπό συνεχή φύλαξη στο σημείο εναπόθεσής τους μέχρι και τη διαχείρισή τους.

Σύμφωνα με το υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΣΥΓΑΠΕΖ/105239/679/14-11-2019 έγγραφο του ΣΥΓΑΠΕΖ (συνημμένο 4), στην περίπτωση που δεν είναι μακροσκοπικά δυνατός ο διαχωρισμός ενός αποβλήτου σε επικίνδυνο ή μη και από τα φυσικά χαρακτηριστικά του (οσμή, χρώμα, πυκνότητα κλπ) εκτιμηθεί από τους αρμόδιους περιβαλλοντικούς φορείς ότι πρέπει να γίνει δειγματοληψία για την ταυτοποίηση του αποβλήτου και την κατάταξή του στον αντίστοιχο ΕΚΑ, το απόβλητο θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως επικίνδυνο, η διαχείριση του οποίου, εφόσον δεν είναι δυνατός ο εντοπισμός του υπόχρεου φορέα/κατόχου, αποτελεί αρμοδιότητα της Δ/νσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Τα ανωτέρω συνηγορούν και με την «αρχή της προφύλαξης»⁴, σύμφωνα με

² Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 36 του Ν. 4819/21: «Σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», το κόστος διαχείρισης των αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένου του κόστους της απαιτούμενης υποδομής και της λειτουργίας της, βαρύνει τον αρχικό παραγωγό των αποβλήτων ή τον τρέχοντα ή τους προηγούμενους κατόχους αποβλήτων.».

³ Γενικά για την αστική ευθύνη αναφορικά με την προστασία του περιβάλλοντος εφαρμόζεται το άρθρο 29 του Ν. 1650/86, όπως ισχύει, σύμφωνα με το οποίο: «Οποιοσδήποτε, φυσικό ή νομικό πρόσωπο προκαλεί ρύπανση ή άλλη υποβάθμιση του περιβάλλοντος ευθύνεται σε αποζημίωση, εκτός εάν υποδείξει ότι η ζημιά οφείλεται σε ανώτερη βία ή ότι προήλθε από υπαίτια ενέργεια τρίτου που ενήργησε δολίως».

⁴ Η αρχή της προφύλαξης περιγράφεται διεξοδικά στο άρθρο 191 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Αφορά προσέγγιση για τη διαχείριση κινδύνων, σύμφωνα με την οποία, εάν

την οποία το «άγνωστο» αποβλήτο θα πρέπει για τη διαχείρισή του να αντιμετωπίζεται ως επικίνδυνο.

Η εξυγίανση-απορρύπανση του χώρου δύναται να ανατίθεται από την αρμόδια αρχή της ΚΥΑ 13588/725/2006, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την ΚΥΑ οικ. 62952/5384/2016 (ΦΕΚ 4326Β'/30.12.2016) (παρ. 1δ, άρθρο 3) (Δ/νση ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ. της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης) σε εταιρείες διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων (πλην των ραδιενεργών) που έχουν αδειοδοτηθεί σύμφωνα με το άρθρο 52 του Ν. 4819/2021. Η αναζήτηση των εταιριών αυτών μπορεί να γίνει στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων μέσω του ιστοχώρου του ΥΠΕΝ (<http://wrm.ypeka.gr>) ανά κωδικό ΕΚΑ αποβλήτου. Οι αδειοδοτημένες εταιρείες για συλλογή-μεταφορά αποβλήτων έχουν την πλήρη ευθύνη για την οργάνωση των μέσων συλλογής και των οχημάτων μεταφοράς, την καταλληλότητά τους για την μεταφορά των αποβλήτων και την ασφαλή παράδοσή τους σε νόμιμα λειτουργούσες επιχειρήσεις προς περαιτέρω εργασίες ανάκτησης ή διάθεσης ή προς διασυνοριακή μεταφορά. Επισημαίνεται ότι αρκετές φορές, οι εταιρίες που αναλαμβάνουν την εξυγίανση-απορρύπανση του χώρου διενεργούν και δειγματοληψίες και μετρήσεις προκειμένου να προβούν στην ταυτοποίηση του αποβλήτου και την κατάταξή του στον αντίστοιχο κωδικό του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων.

Στο σημείο αυτό τονίζεται ότι οι αδειοδοτημένες εταιρίες εισέρχονται εντός της περιοχής του περιστατικού μόνον όταν και εφόσον διαθέτουν τον κατάλληλο προστατευτικό εξοπλισμό⁵ και την εκπαίδευσή⁶ και μόνον όταν και εφόσον εγγυηθεί για την ασφάλειά τους η αρμόδια για την καταστολή του συμβάντος Πυροσβεστική Υπηρεσία.

Αναφορικά με τη διαχείριση ληγμένων φαρμακευτικών σκευασμάτων και υπολειμμάτων φαρμάκων **οικιακής χρήσεως**, ακολουθείται σαφώς προσδιορισμένη διαδικασία που εφαρμόζεται από το Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας (ΙΦΕΤ) Α.Ε. (άρθρο 22, Ν. 2737/1999 και καταστατικό της εταιρείας «ΙΦΕΤ Α.Ε.») σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ ΔΥΓ3α/οικ. 2464/2012 (ΦΕΚ 11Β'/10.01.2012).

Σε περίπτωση εντοπισμού πηγής ραδιολογικού παράγοντα άγνωστης προέλευσης χωρίς έκρηξη ή διαρροή του τελευταίου, η Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας (ΕΕΑΕ) παρέχει οδηγίες στους πρώτους ανταποκριτές για την απομάκρυνση και ασφαλή φύλαξη της πηγής. Εν συνεχεία, ενημερώνεται ο κάτοχός της (εάν υπάρχει κι έχει εντοπιστεί) για τη συλλογή της. Σε περίπτωση που ο κάτοχος της

υπάρχει πιθανότητα δεδομένη πολιτική ή δράση να προκαλέσει ζημιά στον άνθρωπο ή το περιβάλλον και εάν δεν υπάρχει ακόμα επιστημονική συναίνεση για το ζήτημα, δεν θα πρέπει να επιδιωχθεί η εν λόγω πολιτική ή δράση. Από τη στιγμή που διατίθενται περισσότερες επιστημονικές πληροφορίες, η κατάσταση θα πρέπει να επανεξεταστεί.

Η αρχή της προφύλαξης μπορεί μόνο να εφαρμοστεί ενόψει ενός δυνητικού κινδύνου και δεν μπορεί ποτέ να δικαιολογεί αυθαίρετες αποφάσεις.

Το κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ για τα χημικά προϊόντα [κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 -γνωστός ως REACH] βασίζεται στην αρχή της προφύλαξης, καθώς και ο γενικός κανονισμός για τη νομοθεσία περί τροφίμων [κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002]

(https://eur-lex.europa.eu/summary/glossary/precautionary_principle.html?locale=el).

⁵ Όπως αυτός προβλέπεται στην ΚΥΑ 43726 (ΦΕΚ 2208Β'/8-6-2019) (όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει), στα άρθρα 42 και 43 του «Κώδικα Νόμων για την Υγεία και την Ασφάλεια των Εργαζομένων» (Κ.Ν.Υ.Α.Ε.) που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Ν. 3850/2010 (ΦΕΚ 84 Α') και στα άρθρα 3 και 5 του π.δ. 396/1994 (220/Α).

⁶ Θεσμικά κατοχυρωμένη διαδικασία έγκρισης προγραμμάτων εκπαίδευσης και χορήγησης σχετικών πιστοποιητικών υπάρχει μόνο όσον αφορά όλους όσους εμπλέκονται σε εργασίες με αμιάντο ή αμιαντούχα υλικά (Υ.Α. 15616/398/2010 (ΦΕΚ 1340/Β'/31.8.2010). Για τις λοιπές εργασίες διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων, η εκπαίδευση του εμπλεκόμενου προσωπικού δεν πιστοποιείται αλλά παρέχεται από την εργοδότη αδειοδοτημένη για τη διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων εταιρία, στο πλαίσιο των εταιρικών της υποχρεώσεων και της σχετικής αδειοδότησης που κατέχει.

πηγής είναι άγνωστος ή δε δύναται να εντοπιστεί, η πηγή θεωρείται έκθετη⁷ (ως «έκθετες πηγές» νοούνται και τα ραδιολογικά υλικά) και εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 94 του π.δ. 101/2018 (παρ. 1 και 3), σύμφωνα με το οποίο: «Η ΕΕΑΕ μεριμνά για την ανάκτηση και τον έλεγχο των έκθετων πηγών και την απόκριση σε έκτακτη ανάγκη λόγω έκθετων πηγών. Με απόφαση της ΕΕΑΕ προβλέπονται κατάλληλα σχέδια και μέτρα απόκρισης. Η Εθνική Εγκατάσταση Προσωρινής Αποθήκευσης και Διαχείρισης Ραδιενεργών Αποβλήτων (ΕΕΠΑΔΡΑ)⁸ του π.δ. 122/2013, όπως εκάστοτε ισχύει, αναλαμβάνει την προσωρινή αποθήκευση και την κατάλληλη διαχείριση, μέχρι την εξεύρεση λύσης τελικής διαχείρισης, όλων των έκθετων πηγών για τις οποίες, κατά την κρίση της ΕΕΑΕ, προκύπτει ανάγκη διαχείρισής τους για λόγους ακτινοπροστασίας, ασφάλειας και πυρηνικής προστασίας».

Γ. Διαδικασία πληρωμής δαπανών διαχείρισης ανεξέλεγκτων αποθέσεων

Σύμφωνα με το υπ' αριθ. 88503/16-12-2020 έγγραφο της Δ/σης Οργάνωσης & Λειτουργίας Αποκεντρωμένων Διοικήσεων του Υπουργείου Εσωτερικών, το οποίο και σας διαβιβάζουμε (συνημμένο 2), για τις δαπάνες διαχείρισης ανεξέλεγκτων αποθέσεων υλικών άγνωστης προέλευσης (πλην των ραδιενεργών και των ληγμένων ή άχρηστων φαρμάκων οικιακής χρήσεως) μπορεί να χρησιμοποιηθεί ο υφιστάμενος ΑΛΕ 2420989001 «Εξοδα για λοιπές υπηρεσίες» των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

Αναφορικά με τη διαδικασία πληρωμής δαπανών από πλευράς έκαστης Αποκεντρωμένης Διοίκησης προς τις αδειοδοτημένες εταιρίες διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων, με σκοπό την επείγουσα διαχείριση ανεξέλεγκτων αποθέσεων υλικών άγνωστης προέλευσης (εξυγίανση-απορρύπανση του χώρου και ενδεχομένως και δειγματοληψίες/μετρήσεις) που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του έτους στην περιοχή ευθύνης τους, οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Χώρας δύναται να λάβουν υπόψιν τους το υπ' αριθ. 31862/23-04-2021 έγγραφο της Διεύθυνσης Οργάνωσης & Λειτουργίας Αποκεντρωμένων Διοικήσεων του Υπουργείου Εσωτερικών (συνημμένο 1), στο οποίο επισυνάπτεται και το υπ' αριθ. 4032/02-04-2021 έγγραφο της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ) (συνημμένο 3). Σύμφωνα με το τελευταίο, αναφορικά με τη δυνατότητα των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων να επιλέξουν τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, όπως αυτή προβλέπεται στην περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του Ν. 4412/2016, η ΕΑΑΔΗΣΥ οφείλει να ελέγχει κάθε περίπτωση ad hoc, χωριστά δηλαδή, ως προς τις προϋποθέσεις συνδρομής για την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία, μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην ΕΑΑΔΗΣΥ. Το σχέδιο απόφασης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης θα πρέπει μάλιστα να συνοδεύεται από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, η προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία με μέριμνα της ίδιας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Συγκεκριμένα, σε κάθε περίπτωση απομάκρυνσης αποθέσεων υλικών άγνωστης προέλευσης, η κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση, ως αναθέτουσα αρχή, θα πρέπει να υποβάλει προσηκόντως το σχετικό αίτημά της προς την ΕΑΑΔΗΣΥ για παροχή σύμφωνης γνώμης, συνοδευόμενο από τα απαιτούμενα αναλυτικά στοιχεία τεκμηρίωσης, τα ουσιώδη έγγραφα και τα στοιχεία του φακέλου τα οποία θα πρέπει να τεκμηριώνουν τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της νομικής βάσης στην οποία αυτό στηρίζεται, καθώς και να προσκομίζει κάθε άλλο έγγραφο ή στοιχείο, που κατά την κρίση της, θεμελιώνει το αίτημα για προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του Ν. 4412/2016. Η

⁷ ΠΔ 101/2018 (άρθρο 4, παρ. 30): «έκθετη πηγή» (orphan source) είναι μία ραδιενεργός πηγή που δεν εξαιρείται του κανονιστικού ελέγχου και δεν βρίσκεται υπό κανονιστικό έλεγχο, π.χ. διότι δεν έχει τεθεί ποτέ υπό κανονιστικό έλεγχο ή διότι έχει εγκαταλειφθεί, χαθεί, τοποθετηθεί σε λανθασμένη θέση, κλαπεί ή άλλως μεταβιβασθεί χωρίς κατάλληλη έγκριση.

⁸ Αντίστοιχο ρόλο σήμερα έχει η εγκατάσταση διαχείρισης ραδιενεργών αποβλήτων και πηγών που λειτουργεί στο Ινστιτούτο Πυρηνικών & Ραδιολογικών Επιστημών & Τεχνολογίας (ΙΠΡΕΤΕΑ) του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος».

ΕΑΑΔΗΣΥ επισήμανε επίσης ότι η προαναφερθείσα προθεσμία των είκοσι (20) εργάσιμων ημερών εκκινεί την ημερομηνία που θα περιέλθουν στην Αρχή όλα τα αναγκαία στοιχεία για την τεκμηρίωση της προσφυγής της αιτούσας αναθέτουσας αρχής στην σκοπούμενη διαδικασία διαπραγμάτευσης και όχι νωρίτερα. Για περαιτέρω ενημέρωση, επεσήμανε επίσης ότι έχει εκδώσει την Κατευθυντήρια Οδηγία υπ' αριθ. 1/2013 (Α.Δ.Α.: ΒΙ6ΜΟΞΤΒ-ΔΚΦ), οποία έχει αναρτηθεί και στον ιστοχώρο της ΕΑΑΔΗΣΥ (www.eaadhsy.gr). Σαν εναλλακτική, η ΕΑΑΔΗΣΥ συνέστησε, ότι προκειμένου για παροχή υπηρεσιών οι οποίες καλύπτουν πάγιες επαναλαμβανόμενες ανάγκες, η ακριβής ποσότητα των οποίων δεν είναι εκ των προτέρων γνωστή, οι αναθέτουσες αρχές, εν προκειμένω οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, μπορούν να προβαίνουν και σε χρήση των τεχνικών αγοράς που προβλέπονται στον Ν. 4412/2016, όπως η συμφωνία – πλαίσιο του άρθρου 39 του Ν. 4412/2016, για την οποία έχει εκδώσει την Κατευθυντήρια Οδηγία υπ' αριθ. 3/2014 (Α.Δ.Α.: Ω7Τ8ΟΞΤΒ-8ΤΟ) και το Δυναμικό Σύστημα Αγοράς του άρθρου 33 του Ν. 4412/2016, για το οποίο έχει επίσης δημοσιεύσει υπόδειγμα διακήρυξης για την ανάθεση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών άνω των ορίων από Περιφέρειες μέσω Δυναμικού Συστήματος Αγορών (ΔΣΑ) με τη χρήση του ΕΣΗΔΗΣ (συνημμένο 5).

Με τις διαδικασίες που αναλύθηκαν ως ανωτέρω επιδιώκεται η όσο το δυνατόν πιο άμεση και ταχεία διαχείριση ανεξέλεγκτων αποθέσεων υλικών άγνωστης προέλευσης, χωρίς χρονοβόρες διαδικασίες και εγκρίσεις, κάτι το οποίο βέβαια, μερικές φορές παρακωλύεται από παράγοντες όπως η νησιωτικότητα (π.χ. στην περίπτωση εξυγίανσης χώρων σε δυσπρόσιτες νησιωτικές περιοχές εκτός της έδρας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης).

Στο πλαίσιο των ανωτέρω, παρακαλούμε για τα εξής:

Α) Οι Συντονιστές των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων να συμβάλουν στην υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται στο παρόν με την κατά περίπτωση έκδοση σχετικών αποφάσεων.

Β) Οι Περιφερειάρχες και οι αρμόδιοι Αντιπεριφερειάρχες να συμβάλουν στην υλοποίηση των δράσεων που προβλέπονται στο παρόν με την κατά περίπτωση έκδοση σχετικών αποφάσεων.

Γ) Οι Αυτοτελείς Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών και οι Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων να ενημερωθούν σχετικά με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο παρόν έγγραφο.

Δ) Οι Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων να προβούν στην αναπαραγωγή του παρόντος και την αποστολή του στους Δήμους εντός της περιοχής αρμοδιότητάς τους, προς ενημέρωσή τους.

Ε) Οι Αυτοτελείς Διευθύνσεις Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών να προβούν στην αναπαραγωγή του παρόντος και την αποστολή του στους αρμόδιους Αντιπεριφερειάρχες και στα Τμήματα Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειακών Ενοτήτων της περιοχής ευθύνης τους, προς ενημέρωσή τους.

ΣΤ) Τα Αρχηγεία του Πυροσβεστικού Σώματος, της Ελληνικής Αστυνομίας και του Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής να διαβιβάσουν αντίγραφο του παρόντος σε όλες τις αρμόδιες οργανικές τους μονάδες, προκειμένου να ενημερωθούν για ζητήματα που αφορούν ρόλους και αρμοδιότητες όλων των εμπλεκόμενων φορέων σε δράσεις πολιτικής προστασίας που αναφέρονται στο παρόν, καθώς και να προβούν στην κατά την κρίση τους έκδοση κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή του παρόντος κατά το μέρος που τα αφορά και εμπλέκονται. Στις ανωτέρω οδηγίες να προσδιορίζονται μεταξύ άλλων οι επιμέρους σχετικές ενέργειες που θα πρέπει να ακολουθήσουν οι αρμόδιες οργανικές τους μονάδες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, καθώς και τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) που θα πρέπει να χρησιμοποιούν. Επιπλέον, να προβούν και σε κατά την κρίση τους ενέργειες για να διασφαλιστεί η συμβατότητα του τυχόν σχετικού επιχειρησιακού τους σχεδιασμού με τον παρόν.

Ζ) Το ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕΔΙΚ να προσαρμόσει στο παρόν τις προβλεπόμενες ενέργειές του σε περίπτωση

σχετικών περιστατικών.

Επισημαίνεται ότι για περαιτέρω διευκρινίσεις αναφορικά με τη διαδικασία πληρωμής δαπανών από πλευράς έκαστης Αποκεντρωμένης Διοίκησης προς τις αδειοδοτημένες εταιρίες διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων, όπως αυτή περιγράφεται ως άνω, οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της χώρας θα πρέπει να απευθύνονται στην Ενιαία Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ).

Το παρόν αντικαθιστά το υπ' αριθ. 4071/24-06-2021 έγγραφο της Υπηρεσίας μας και αναρτάται στον ιστοχώρο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας (www.civilprotection.gr) στο πεδίο «ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ».

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ ΤΟΥ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΣΣΟΠΟΥΛΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Συνημμένα:

1. Το υπ' αριθ. 31862/23-04-2021 έγγραφο της Διεύθυνσης Οργάνωσης & Λειτουργίας Αποκεντρωμένων Διοικήσεων του Υπουργείου Εσωτερικών
2. Το υπ' αριθ. 88503/16-12-2020 έγγραφο της Δ/νσης Οργάνωσης & Λειτουργίας Αποκεντρωμένων Διοικήσεων του Υπουργείου Εσωτερικών
3. Το υπ' αριθ. 4032/02-04-2021 έγγραφο της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ)
4. Το υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΣΥΓΑΠΕΖ/105239/679/14-11-2019 έγγραφο του ΣΥΓΑΠΕΖ
5. Υπόδειγμα διακήρυξης για την ανάθεση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών άνω των ορίων από Περιφέρειες μέσω Δυναμικού Συστήματος Αγορών (ΔΣΑ) με τη χρήση του ΕΣΗΔΗΣ

Πίνακας Αποδεκτών:

1. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Χώρας

α. Γραφεία κ.κ. Συντονιστών

β. Δ/νσεις Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού (ΠΕ.ΧΩ.ΣΧ.)

γ. Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας (με την παράκληση να προβούν και στην αναπαραγωγή του παρόντος και την αποστολή του στους Δήμους εντός της περιοχής αρμοδιότητάς τους, προς ενημέρωσή τους)

2. Περιφέρειες της Χώρας

α. Γραφεία κ.κ. Περιφερειαρχών

δ. Δ/νσεις Περιβάλλοντος

ε. Αυτοτελείς Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας (με την παράκληση να προβούν και στην αναπαραγωγή του παρόντος και την αποστολή του στους αρμόδιους Αντιπεριφερειάρχες και στα Τμήματα Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειακών Ενότητων της περιοχής ευθύνης τους, προς ενημέρωσή τους)

- 3. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας**
Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος & Υδάτων
 - α. Σώμα Επιθεώρησης Νοτίου Ελλάδος
 - β. Σώμα Επιθεώρησης Βορείου Ελλάδος
 - γ. Συντονιστικό Γραφείο Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών Ζημιών (ΣΥΓΑΠΕΖ)
- 4. Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος**
 - α. Κλάδος Πυροσβεστικών Επιχειρήσεων
Δ/νση Πυρόσβεσης
 - β. Περιφερειακές Πυροσβεστικές Διοικήσεις
 - γ. ΕΣΚΕΔΙΚ
- 5. Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας**
 - α. Δ/νση Γενικής Αστυνόμευσης
 - β. Δ/νση Τροχαίας Αστυνόμευσης
 - γ. Δ/νση Ασφαλείας Αττικής/Τμήμα Προστασίας Περιβάλλοντος
 - δ. Δ/νση Ασφάλειας Θεσσαλονίκης/Τμήμα Προστασίας Περιβάλλοντος
 - ε. Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων και Διαχείρισης Κρίσεων
- 6. Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής**
 - α. Δ/νση Λιμενικής Αστυνομίας (ΔΛΑ)
 - β. Κέντρο Επιχειρήσεων (Κ.ΕΠΙΧ.)

Πίνακας Κοινοποίησης:

- 1. Υπουργείο Εσωτερικών**
Γενική Γραμματεία Εσωτερικών & Οργάνωσης
Δ/νση Οργάνωσης και Λειτουργίας Αποκεντρωμένων Διοικήσεων
- 2. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας**
Γενική Γραμματεία Συντονισμού & Διαχείρισης Αποβλήτων
Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων
- 3. Αρχηγείο Πυροσβεστικού Σώματος**
Γραφείο κ. Αρχηγού
- 4. Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας**
Γραφείο κ. Αρχηγού
- 5. Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος-Ελληνικής Ακτοφυλακής**
Γραφείο κ. Αρχηγού
- 6. Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας**
Γραφείο κ. Προέδρου
- 7. Περιφέρειες της Χώρας**
Γραφεία κ.κ. Περιφερειαρχών
- 8. Οργανισμός Λιμένος Πειραιά**
- 9. Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης**
- 10. Οργανισμός Λιμένος Ραφήνας**
- 11. Οργανισμός Λιμένος Πατρών**
- 12. Οργανισμός Λιμένος Βόλου**
- 13. Οργανισμός Λιμένος Ηγουμενίτσας**
- 14. Οργανισμός Λιμένος Καβάλας**
- 15. Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης**
- 16. Οργανισμός Λιμένος Ηρακλείου**
- 17. Οργανισμός Λιμένος Ελευσίνας**
- 18. Οργανισμός Λιμένος Κέρκυρας**
- 19. Οργανισμός Λιμένων Ν. Εύβοιας**
- 20.**

21. Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας (ΙΦΕΤ) Α.Ε.
Γραφείο κ. Προέδρου

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας
2. Γενική Διεύθυνση Συντονισμού
3. Διεύθυνση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών
4. Τμήμα Σχεδιασμού, Πρόληψης & Αντιμετώπισης Τεχνολογικών & Λοιπών Καταστροφών
5. ΚΕΠΠ/ΕΣΚΕΔΙΚ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ &
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
& ΤΟΠ. ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΑΠΟΚ. ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΠΟΚ.
ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ

Αθήνα, 23 Απριλίου 2021
Αρ. πρωτ.: 31862

Ταχ. δ/ση: Ευαγγελιστρίας 2
Ταχ. κώδικας: 101 83, Αθήνα
Πληροφορίες: Κ. Χ. Γκουβάς
Τηλέφωνο: 213 136 1120, 1029
Ηλεκ. ταχυδρ.: k.gkouvas@ypes.gr

Προς:
Πίνακα Αποδεκτών

Θέμα: «Διαχείριση ανεξέλεγκτων αποθέσεων υλικών άγνωστης προέλευσης».

Σχετ.: α) Το υπ' αριθμ. 4991/30-06-2020 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας με θέμα «1^η Έκδοση Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξαιτίας Ατυχημάτων κατά την Οδική και Σιδηροδρομική Μεταφορά Επικινδύνων Εμπορευμάτων σύμφωνα με τους Κανονισμούς ADR/RID» (ΑΔΑ: ΩΒ5Ξ46ΜΤΛΒ-8ΣΒ)
β) Το υπ' αριθ. πρωτ. 5113/01-07-2020 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας
γ) Το υπ' αριθμ. 46344/21-07-2020 έγγραφο του ΥΠΕΣ
δ) Το υπ' αριθμ. 2/30889/ΔΠΓΚ/04-12-2020 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους με θέμα «Δημιουργία νέου Αναλυτικού Λογαριασμού Εξόδων (Α.Λ.Ε.)»
ε) Το υπ' αριθμ. 4032/02-04-2021 έγγραφο της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων με θέμα «Υποβληθέν προς την αρχή ερώτημα»
στ) Το υπ' αριθμ. 13315/20/14-04-2021 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας με θέμα «Διαχείριση ανεξέλεγκτων αποθέσεων υλικών άγνωστης προέλευσης»

Σας γνωρίζουμε ότι έχει δημοσιευθεί το έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, με θέμα «Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξαιτίας Ατυχημάτων κατά την Οδική και Σιδηροδρομική Μεταφορά Επικινδύνων Εμπορευμάτων σύμφωνα με τους Κανονισμούς ADR/RID» (1^η Έκδοση), με Α.Δ.Α.: ΩΒ5Ξ46ΜΤΛΒ-8ΣΒ. Ένα από τα ζητήματα που τίθενται σε αυτό, είναι η διαχείριση ανεξέλεγκτων αποθέσεων υλικών άγνωστης προέλευσης,

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 6076d0cfda5ff52cd9c6f8e5 στις 26/04/21 07:06

δηλαδή αποθέσεων που δεν μπορεί να διαπιστωθεί η ταυτότητα του παραγωγού ή του κατόχου των επικινδύνων αποβλήτων, καθώς προκύπτει η αναγκαιότητα για άμεση απομάκρυνσή τους, λόγω της επικινδυνότητάς τους για τη δημόσια υγεία και την ασφάλεια των πολιτών. Για να επιλυθεί το πρόβλημα και να απομακρυνθούν τα απόβλητα, απαιτείται η συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

Ειδικότερα, σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τις κοινές υπουργικές αποφάσεις υπ' αριθμ. 13588/725/2006 (Β' 383/28-03-2006) και 62952/5384/2016 (Β' 4326/31-12-2016), αρμόδιες για τις απαιτούμενες ενέργειες απομάκρυνσης των αποθέσεων υλικών άγνωστης προέλευσης αλλά και για την λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για την εξυγίανση και αποκατάσταση του χώρου αλλά και την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, είναι οι Διευθύνσεις Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

Κατά την ακολουθούμενη σήμερα διαδικασία, εφόσον υπάρξει ρύπανση ενός χώρου με επικίνδυνα απόβλητα (συμπεριλαμβανομένων και των υγειονομικών αποβλήτων) συνεπεία ατυχήματος, συμπεριλαμβανομένων των περιστατικών όπου απαιτείται επείγουσα διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων, οι ανωτέρω υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, αναθέτουν τις απαιτούμενες εργασίες σε κατάλληλα αδειοδοτημένους φορείς (ιδιωτικές εταιρείες), κατόπιν σύναψης δημόσιας σύμβασης, όπως ορίζεται στις διατάξεις του ν. 4412/2016 (Α' 147) και αφού πρώτα έχει εξασφαλιστεί η απαιτούμενη χρηματοδότηση από το Πράσινο Ταμείο ή τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

Η διαδικασία αυτή προκάλεσε ερωτήματα στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις σχετικά με τον ΑΛΕ στους προϋπολογισμούς στον οποίον θα πρέπει να εγγράφονται οι εν λόγω πιστώσεις και το ποια είναι η κατάλληλη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων με τους αδειοδοτημένους φορείς (ιδιωτικές εταιρείες). Κατόπιν των ανωτέρω, το ΥΠΕΣ απηύθυνε, με το υπ' αριθμ. 46344/21-07-2020 έγγραφό της, ερωτήματα α) προς το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, σχετικά με τον ΑΛΕ στους προϋπολογισμούς των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, στον οποίο θα εγγράφονται ετησίως οι πιστώσεις για την αντιμετώπιση εκτάκτων περιστατικών διαχείρισης εγκαταλελειμμένων υλικών με κατεπείγουσες διαδικασίες, αλλά και β) προς την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων, σχετικά με το ποια διαδικασία απαιτείται για τη σύναψη σύμβασης από πλευράς έκαστης Αποκεντρωμένης Διοίκησης με αδειοδοτημένες εταιρίες διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων, με σκοπό την επείγουσα διαχείριση ανεξέλεγκτων αποθέσεων υλικών άγνωστης προέλευσης που θα προκύψουν κατά τη διάρκεια του έτους στην περιοχή ευθύνης της και ειδικότερα το εάν επιτρέπεται

στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις να ακολουθούν τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, όπως αυτή προβλέπεται στην περίπτωση γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016.

Η απάντηση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, σύμφωνα με το υπ' αριθμ. 2/30889/ΔΠΓΚ/04-12-2020 έγγραφό του, ήταν ότι για δαπάνες τέτοιου τύπου δεν τίθεται θέμα κατανομής πιστώσεων σε διακριτούς ΑΛΕ, επειδή η πρόβλεψη αυτών των δαπανών κατά τη φάση της κατάρτισης του προϋπολογισμού κάθε έτους δεν είναι δυνατή. Ακόμα σημείωσε ότι επειδή τα εν λόγω ποσά δεν είναι σημαντικά, συγκριτικά με το ύψος των πιστώσεων που εγγράφονται στην συγκεκριμένη μείζονα κατηγορία (24 «Αγορές αγαθών και Υπηρεσιών»), μπορεί να χρησιμοποιηθεί ο υφιστάμενος Αναλυτικός Λογαριασμός Εξόδου Α.Λ.Ε.: 2420989001.

Η απάντηση της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (εφεξής Αρχή), σύμφωνα με το υπ' αριθμ. 4032/02-04-2021 έγγραφό της, αναφορικά με την δυνατότητα των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων να επιλέξουν την διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, όπως αυτή προβλέπεται στην περίπτωση γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, ήταν ότι η Αρχή οφείλει να ελέγχει κάθε περίπτωση ad hoc, χωριστά δηλαδή, ως προς τις προϋποθέσεις συνδρομής για την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία, μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή. Το σχέδιο απόφασης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης θα πρέπει μάλιστα να συνοδεύεται από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, η προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία με μέριμνα της ίδιας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Συγκεκριμένα, σε κάθε περίπτωση απομάκρυνσης αποθέσεων υλικών άγνωστης προέλευσης, η εκάστοτε Αποκεντρωμένη Διοίκηση, ως αναθέτουσα αρχή, θα πρέπει να υποβάλει προσηκόντως το σχετικό αίτημά της προς την Αρχή για παροχή σύμφωνης γνώμης, συνοδευόμενο από τα απαιτούμενα αναλυτικά στοιχεία τεκμηρίωσης, τα ουσιαστικά έγγραφα και τα στοιχεία του φακέλου τα οποία θα πρέπει να τεκμηριώνουν την συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της νομικής βάσης στην οποία αυτό στηρίζεται, καθώς και να προσκομίζει κάθε άλλο έγγραφο ή στοιχείο, που κατά την κρίση της, θεμελιώνει το αίτημα για προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016. Η Αρχή επισήμανε επίσης ότι η προαναφερθείσα προθεσμία των είκοσι (20) εργάσιμων ημερών εκκινεί την ημερομηνία που θα περιέλθουν στην Αρχή όλα τα αναγκαία στοιχεία για την τεκμηρίωση της προσφυγής της αιτούσας αναθέτουσας αρχής στην σκοπούμενη διαδικασία διαπραγμάτευσης και όχι νωρίτερα. Για περαιτέρω ενημέρωση, επεσήμανε επίσης ότι έχει εκδώσει την Κατευθυντήρια Οδηγία υπ' αριθμ. 1/2013 (Α.Δ.Α.: ΒΙ6ΜΟΞΤΒ-ΔΚΦ), την οποία

επισυνάπτουμε και η οποία έχει αναρτηθεί και στην σελίδα της Αρχής (www.eaadhsy.gr).

Σαν εναλλακτική, η Αρχή συνέστησε, ότι προκειμένου για παροχή υπηρεσιών οι οποίες καλύπτουν πάγιες επαναλαμβανόμενες ανάγκες, η ακριβής ποσότητα των οποίων δεν είναι εκ των προτέρων γνωστή, οι αναθέτουσες αρχές, εν προκειμένω οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, μπορούν να προβαίνουν και σε χρήση των τεχνικών αγοράς που προβλέπονται στον ν. 4412/2016, όπως η συμφωνία – πλαίσιο του άρθρου 39 του ν. 4412/2016, για την οποία έχει εκδώσει την Κατευθυντήρια Οδηγία υπ' αριθμ. 3/2014 (Α.Δ.Α.: Ω7Τ8ΟΞΤΒ-8ΤΟ) και το Δυναμικό Σύστημα Αγοράς του άρθρου 33 του ν. 4412/2016, για το οποίο έχει επίσης δημοσιεύσει υπόδειγμα διακήρυξης για την ανάθεση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών μέσω ΔΣΑ, και τα οποία επίσης επισυνάπτουμε.

Ο Γενικός Γραμματέας Εσωτερικών & Οργάνωσης

Μιχάλης Ι. Σταυριανουδάκης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:

1. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Χώρας
 - α) Γραφεία Συντονιστών
 - β) Γενικές Διευθύνσεις Εσωτερικής Λειτουργίας
 - γ) Γενικές Διευθύνσεις Χωροταξικής και Περιβαλλοντικής Πολιτικής
2. Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη
Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας
Δ/νση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών
E-mail: agalani@gscp.gr

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Εσωτερικών και Οργάνωσης

Συνημμένα:

1. Το υπ' αριθμ. 2/30889/ΔΠΓΚ/04-12-2020 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
2. Το υπ' αριθμ. 4032/02-04-2021 έγγραφο της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων
3. Η Κατευθυντήρια Οδηγία υπ' αριθμ. 1/2013 της ΕΑΑΔΗΣΥ (ΑΔΑ: ΒΙ6ΜΟΞΤΒ-ΔΚΦ)
4. Η Κατευθυντήρια Οδηγία υπ' αριθμ. 3/2014 της ΕΑΑΔΗΣΥ (ΑΔΑ: Ω7Τ8ΟΞΤΒ-8ΤΟ)
5. Υπόδειγμα Διακήρυξης ΔΣΑ της ΕΑΑΔΗΣΥ

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 6076d0cfda5ff52cd9c6f8e5 στις 26/04/21 07:06

Αθήνα, 16 Δεκεμβρίου 2020

Αριθ. Πρωτ.: 88503

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ & ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ

Ταχ.Δ/νση : Ευαγγελιστρίας 2
Τ.Κ. : 10183 Αθήνα
Πληροφορίες : Θ. Δουληγέρης
e-mail : th.douligeris@ypes.gr
Τηλέφωνο : 213-1361103, 1029

Προς:
Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Χώρας
Διευθύνσεις Οικονομικού

Κοινοποίηση:
Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη
Γενική Γραμματεία Πολιτικής
Προστασίας
Δ/νση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης
Εκτάκτων Αναγκών
agalani@civilprotection.gr

ΘΕΜΑ: Διαχείριση ανεξέλεγκτων αποθέσεων υλικών άγνωστης προέλευσης
ΣΧΕΤ: Το αριθ. 46344/21.07.2020 έγγραφό μας

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού εγγράφου μας, σας αποστέλλουμε το αριθ. 2/30889/04.12.2020 έγγραφο του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, σύμφωνα με το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί ο υφιστάμενος ΑΛΕ 2420989001 «Έξοδα για λοιπές υπηρεσίες» για τις δαπάνες διαχείρισης ανεξέλεγκτων αποθέσεων υλικών άγνωστης προέλευσης.

Η Διευθύντρια

Μαρία Μωυσίδου

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ:
Μία (1) σελίδα

ΕΙΣΗΧΘΗ
ΣΤΗΝ ΊΡΙΑΔΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΕΛΘΟΥΣΗ ΤΗ : 16 ΔΕΚ. 2020
ΑΡΙΘΜ. ΠΡΟΤ. : 87366

ΑΤΙ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Αθήνα, 4 / 12 / 2020
Α.Π. 2/ 30889 /ΔΠΓΚ
Σχετ:2/71373/ΔΠΓΚ

Ταχ. Δ/νση : Πανεπιστημίου 37
101 65 Αθήνα

Τηλέφωνο : 210 333 8558,8179
Φαξ : 210 3338206
E-mail : esf@esf.gov.gr

ΠΡΟΣ: 1. Υπουργείο Εσωτερικών
Γεν. Δ/ση Αποκέντρωσης &
Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Δ/ση Οργάνωσης & Λειτουργίας
Αισκ. Διοικήσεων
Ευαγγελιστρίας 2
10183 Αθήνα
2. Αποκεντρωμένη Διοίκηση
Θεσσαλίας- Στ. Ελλάδας
Γεν. Δ/ση Εσωτ. Λειτουργίας
Δ/ση Οικονομικού
Σακράτους 111
41336 Λάρισα

ΘΕΜΑ: «Δημιουργία νέου Αναλυτικού Λογαριασμού Εξόδων (Α.Λ.Ε.)»

- Σχετικά: 1. Η αριθ. 2/58493/ΔΠΓΚ/31.07.2018 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Οικονομική και Διοικητική Ταξινόμηση του Κρατικού Προϋπολογισμού» (Β' 3240).
2. Το αριθ. 46344/21-7-2020 έγγραφο της Δ/σης Οργάνωσης & Λειτουργίας Αποκεντρ. Διοικήσεων του Υπουργείου Εσωτερικών.
3. Το αριθ. 217378/19-11-2020 έγγραφο της Δ/σης Οικονομικού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας- Στ. Ελλάδας

Με την ως άνω σχετική απόφαση, και ειδικότερα με το Παράρτημα Α αυτής, καθορίστηκε η αναλυτική οικονομική ταξινόμηση εσόδων και εξόδων του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Σε συνέχεια του ανωτέρω εγγράφου σας, αναφορικά με την ταξινόμηση των δαπανών διαχείρισης εγκαταλελειμμένων υλικών συντελεία αιχμημάτων κλπ, σας γνωρίζουμε ότι, επειδή για δαπάνες τέτοιου τύπου, η πρόβλεψη των υφιστάμενων κινδύνων κατά τη φάση καύτησης του προϋπολογισμού κάθε έτους δεν είναι δυνατή, δεν τίθεται θέμα κατανομής πιστώσεων σε διακριτούς Α.Λ.Ε. Επίσης, επειδή τα εν λόγω ποσά δεν είναι σημαντικά, συγκριτικά με το ύψος των πιστώσεων που εγγράφονται στη συγκεκριμένη μείζονα κατηγορία (24 «Αγορές αγαθών και υπηρεσιών»), μπορεί να χρησιμοποιηθεί ο υφιστάμενος Αναλυτικός Λογαριασμός Εξόδων Α.Λ.Ε. 2420989001 «Εξόδα για λοιπές υπηρεσίες».

Εσωτερική Διανομή:
Διεύθυνση Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης,
Τμήματα Δ' και Ε'

Η Αναπληρώτρια Διευθύντρια
Παγώνα Χαρίτου

Ακρίβης Αντίγραφο
Προϊσταμένου Επιτελείου Γραφείου
Γραμματέως και Αρχείου

ΜΑΡΚΟΣ Ν. Κ. ΑΡΧΕΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΙΤΗΜΑΤΩΝ
ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ

Ταχ. Δ/ση: Κεφαλληνίας 45
και Κομνά Τράκα
Τ.Κ. – Πόλη: 112 57 Αθήνα
Πληροφορίες: Μ. Παναγοηλιοπούλου
Τηλέφωνο: 213 2124 743
eMail: m.panagoioliopoulou@eaadhsy.gr
Τηλ. Κέντρο: 213 2124 700
Fax: 213 2124 777
Ιστότοπος: www.hsppa.gr
www.eaadhsy.gr

Αρ. πρωτ.: 4032
Αθήνα, 02/04/2021

Προς:
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ &
ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
Γ.Δ. ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ & ΤΟΠ. ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΑΠΟΚ.
ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΩΝ
ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ
Ευαγγελιστρίας 2
10183 Αθήνα
Υπ' όψιν κας Θεολογίτου
Τηλ: 2131361142
Email: s.theologitou@ypes.gr

ΘΕΜΑ: Υποβληθέν προς την Αρχή ερώτημα

Σχετ: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 46344/21.07.2020 έγγραφό σας (αρ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΑΔΗΣΥ 4032/27.07.2020), με θέμα «Έκδοση εγγράφου με θέμα "Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξαιτίας Ατυχημάτων κατά την Οδική και Σιδηροδρομική Μεταφορά Επικινδύνων Εμπορευμάτων σύμφωνα με τους Κανονισμούς ADR/RID"(1^η Έκδοση)»

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού εγγράφου σας και επιπροσθέτως των Κατευθυντήριων Οδηγιών της Αρχής, που έχουν κοινοποιηθεί σε όλες τις αναθέτουσες αρχές και είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα της, επισημαίνονται τα εξής :

Ι. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του Ν.4013/2011 (ΦΕΚ Α' 204/15.9.2011) ως τροποποιήθηκε και ισχύει: «Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α147) εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω

αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) εργασίμων ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή, συνοδευόμενου από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής. Με την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη της Αρχής. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και ιδίως λόγω της πολυπλοκότητας της υπό ανάθεση σύμβασης, η Αρχή δύναται με απόφαση της, η οποία κοινοποιείται στην αιτούσα αναθέτουσα αρχή, να παρατείνει άπαξ την ως άνω προθεσμία για δεκαπέντε (15) επιπλέον εργάσιμες ημέρες. [...]».

II. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις και συμβάσεις άνω των ορίων των Οδηγιών, λαμβανομένων υπόψη των κανόνων του άρθρου 6 του ν. 4412/2016 για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, οι αναθέτουσες αρχές και αναθέτοντες φορείς υποβάλλουν σχετικό αίτημα προς την Αρχή για παροχή σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, κατ' αρθ. 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' ν. 4013/2011, συνοδευόμενο από σχέδιο απόφασης του αρμοδίου οργάνου του φορέα για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, καθώς και από όλα τα στοιχεία στα οποία, όπως προαναφέρθηκε, θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, ότι συντρέχουν οι λόγοι για την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία.

Στο προαναφερθέν σχέδιο απόφασης του αρμοδίου οργάνου της αιτούσας αναθέτουσας αρχής/του αιτούντος αναθέτοντος φορέα για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, πρέπει να περιλαμβάνονται:

α) ειδική αιτιολόγηση για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης,

β) η αιτούμενη νομική βάση, ήτοι να εντάσσεται η αιτούμενη προσφυγή σε διαπραγμάτευση σε κάποια από τις περιοριστικά αναφερόμενες στο άρθρο 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις (πχ. στην επικαλούμενη στο σχετικό έγγραφό σας νομική βάση του άρθρου 32, παρ. 2, περ γ' του ν. 4412/2016 – κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη κατάσταση) και

γ) όλα τα στοιχεία της υπό ανάθεση σύμβασης (αναλυτική περιγραφή του αντικειμένου της υπό ανάθεση σύμβασης με αναφορά στον κωδικό CPV / κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις), χρονική διάρκεια, προϋπολογισθείσα δαπάνη σε ευρώ με και χωρίς Φ.Π.Α).

III. Ειδικά σε ό,τι αφορά την επικαλούμενη στο σχετικό έγγραφό σας νομική βάση του άρθρου 32, παρ. 2, περ γ' του ν. 4412/2016, ορίζεται ότι: «2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιπτώσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη».

Ως εκ τούτου, στο σχετικό αίτημα θα πρέπει να περιλαμβάνονται τα εκ του νόμου απαιτούμενα ουσιώδη έγγραφα και στοιχεία του φακέλου, τα οποία θα πρέπει να τεκμηριώνουν τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της νομικής βάσης στην οποία αυτό στηρίζεται, καθώς και να προσκομίζεται κάθε άλλο έγγραφο ή στοιχείο, που κατά την κρίση της αιτούσας, θεμελιώνει το αίτημα για προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016,

τις προϋποθέσεις συνδρομής του οποίου η Αρχή οφείλει να ελέγχει σε κάθε περίπτωση, χωριστά. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να τεκμηριώνεται η σωρευτική συνδρομή των κάτωθι προϋποθέσεων:

α) Η ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με την τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση.

β) Η ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης. Επισημαίνεται ότι, το Ελεγκτικό Συνέδριο δέχεται ότι απρόβλεπτες περιστάσεις είναι τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας αυτής. Κατά πάγια νομολογία του ΕΛΣυν, ως «απρόβλεπτες περιστάσεις» νοούνται εκείνα τα αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία, ακριβώς επειδή δεν μπορούσαν να είναι γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα της ευθύνης της, κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο από την ίδια προγραμματισμό των αναγκαίων για την αντιμετώπισή τους ενεργειών. γ) Η ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει.

δ) Ότι οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη.

ε) Η ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, υπό την έννοια ότι η προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης επιτρέπεται επί τη βάσει της προσωρινής και άμεσης κάλυψης των επικαλούμενων κατεπειγουσών και επιτακτικών αναγκών και όχι του συνόλου των παγίων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας αρχής (ενώ για την κάλυψη των αναγκών που αναφέρονται στην περίοδο μετά την προσωρινή κάλυψη της κατεπείγουσας ανάγκης, η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σε ανοικτή ή κλειστή διαδικασία σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις).

Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Δ.Ε.Ε), εάν δεν πληρούται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις, δεν δικαιολογείται η προσφυγή της αναθέτουσας αρχής στην όλως εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14).

Σε κάθε περίπτωση, οι διατάξεις που αφορούν στην ανάθεση με διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση πρέπει να ερμηνεύονται συστατικά, καθόσον εισάγουν παρεκκλίσεις από την εφαρμογή των κανόνων που διέπουν την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, το δε βάρος απόδειξης ότι πράγματι συντρέχουν σωρευτικώς οι εξαιρετικές περιστάσεις που δικαιολογούν την εκάστοτε παρέκκλιση, φέρει η αναθέτουσα αρχή η οποία κάθε φορά τις επικαλείται (βλ. ΕΛΣυν. Ζ' Κλιμάκιο πράξη 164/2018 και Τμήμα VI απόφαση 1326/2018 και τις εκεί παραπομπές σε ΕΛΣυν. Τμ. Μειζ. Επτ. Συνθ. 707/2013, VI Τμ. 3015, 3217/2012, κ.α.).

IV. Για τους ανωτέρω λόγους, μπορείτε, εφόσον το επιθυμείτε και προκειμένου να μπορέσει η Αρχή να αποφανθεί κατά λόγο αρμοδιότητας, να υποβάλετε προσηκόντως το σχετικό αίτημά σας προς την Αρχή για παροχή σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, κατ' αρθ. 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' ν. 4013/2011, συνοδευόμενο από τα απαιτούμενα, κατά τα ανωτέρω, αναλυτικά στοιχεία τεκμηρίωσης.

Επισημαίνεται ότι αφετήριο γεγονός για την εκκίνηση της προαναφερθείσας προθεσμίας των είκοσι (20) εργάσιμων ημερών αποτελεί η περιέλευση στην Αρχή όλων των αναγκαίων στοιχείων

για την τεκμηρίωση της προσφυγής της αιτούσας αναθέτουσας αρχής στη σκοπούμενη διαδικασία της διαπραγμάτευσης. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με την προπαρατεθείσα διάταξη, δεν εκκινεί η ως άνω προθεσμία για την παροχή της εν λόγω σύμφωνης γνώμης, ούτε βεβαίως τεκμαίρεται τέτοια γνώμη, εάν προηγουμένως δεν διαβιβασθεί νομίμως στην Αρχή ο πλήρης φάκελος με τα στοιχεία εκείνα που κατά τρόπο ορισμένο, σαφή και αιτιολογημένο θεμελιώνουν και τεκμηριώνουν την προσφυγή της αναθέτουσας αρχής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, όπως αναλυτικά έχει επισημανθεί.

Θα πρέπει ωστόσο να επισημανθεί ότι, ως προαναφέρθη, η εξέταση εκάστου αιτήματος προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης από την Αρχή γίνεται ad hoc, προκειμένου να διαπιστωθεί η συνδρομή των προϋποθέσεων της επικαλούμενης νομικής βάσης (εν προκειμένω του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016), οι οποίες επιτρέπουν την προσφυγή στην εξαιρετική αυτή διαδικασία. Τέλος, σας υπενθυμίζουμε ότι προκειμένου για παροχή υπηρεσιών οι οποίες καλύπτουν πάγιες επαναλαμβανόμενες ανάγκες, η ακριβής ποσότητα των οποίων δεν είναι εκ των προτέρων γνωστή, συνιστάται η χρησιμοποίηση των τεχνικών αγοράς που προβλέπονται στο ν. 4412/2016, όπως η συμφωνία – πλαίσιο (βλ. σχετικά και Κατευθυντήρια Οδηγία υπ' αριθμ. 3/2014 της Αρχής) και το Δυναμικό Σύστημα Αγοράς (πρβλ. το υπόδειγμα διακήρυξης για την ανάθεση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών μέσω ΔΣΑ).

V. Για περαιτέρω ενημέρωσή σας σχετικά με τη διαδικασία έκδοσης σύμφωνης γνώμης της Αρχής επί αιτημάτων αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, ως ισχύει, για την προσφυγή αυτών σε διαδικασία διαπραγμάτευσης, έχει εκδοθεί και αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Αρχής www.eaadhsy.gr η Κατευθυντήρια Οδηγία υπ' αριθμ. 1/2013 (ΑΔΑ: ΒΙ6ΜΟΞΤΒ-ΔΚΦ), η οποία έχει κοινοποιηθεί και σε όλες τις αναθέτουσες αρχές (επισυνάπτεται και στην παρούσα).

Παραμένουμε στη διάθεσή σας στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας.

Με εντολή Προέδρου

Ο Γενικός Διευθυντής

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Αθήνα, 5/4/2021

Μαρία Αντωνοπούλου
ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού

Χρήστος Κουκάκης

Σημειώνεται ότι η υπ' αριθμ. 1/2013 Κατευθυντήρια Οδηγία (Κ.Ο) της Αρχής με θέμα: Διαδικασία έκδοσης απόφασης της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων επί αιτημάτων αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων περί παροχής σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης του αρ. 2 παρ. 2 περ. (γ) υποπερ. (δδ) Ν.4013/2011».

Εσωτερική Διανομή :

1. Γραφείο Προέδρου
2. Γενικός Δ/ντης
3. Δ/ση Ελέγχου – Τμήμα Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Γ. Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Ταχ. Δ/ση :Κηφισίας 7 , Αθήνα

Τ.Κ.: 115 23

Πληροφορίες : Σαββίδη Ε., Καλογρίδου Μ., Καξιρή Χ.

Τηλ. : 213 2124 737, 732, 733

Φαξ: 213 2124 777

e-mail: e.savvidi@eadhsy.gr m.kalogridou@eadhsy.gr
m.kaxiri@eadhsy.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 30/12/2013

ΠΡΟΣ: ΩΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

(μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου)

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΟΔΗΓΙΑ 1/2013

Θέμα: “Διαδικασία έκδοσης απόφασης της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων επί αιτημάτων αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων περί παροχής σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης του αρ. 2 παρ. 2 περ. (γ) υποπερ. (δδ) Ν.4013/2011”.

Α. Νομικό πλαίσιο

Η διάταξη της υποπερίπτωσης δδ' της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 2 Ν. 4013/2011 (Α 204), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, έχει ως εξής:

"2. Η Αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: [...]

δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων.

Η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή, συνοδευόμενου από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής. Με την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη της Αρχής. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και ιδίως λόγω της πολυπλοκότητας της υπό ανάθεση σύμβασης, η Αρχή δύναται με απόφαση της, η οποία κοινοποιείται στην αιτούσα αναθέτουσα αρχή, να παρατείνει άπαξ την ως άνω προθεσμία για δεκαπέντε (15) επιπλέον ημέρες. Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 (Α' 63) και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007 (Α' 64) οι οποίες, από την έναρξη ισχύος του ν. 4013/2011 και

μέχρι την 31η.12.2012 εκδόθηκαν χωρίς να έχουν υποβληθεί ή πριν να υποβληθούν στην Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή' Δημοσίων Συμβάσεων για παροχή' σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με την παρ. 2γ (δδ) του άρθρου 2 του ν. 4013/2011 δεν πάσχουν εξ αυτού του λόγου και παράγουν όλα τα έννομα αποτελέσματά τους.»

Οι διατάξεις των άρθρων 17 και 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 (Α 63) έχουν ως εξής:

“Άρθρο 17

Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας των συμβάσεων, των συμφωνιών-πλαισίων και των δυναμικών συστημάτων αγορών (άρθρο 17 Οδηγίας 2004/17/ΕΚ)

1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, εκτός ΦΠΑ, εκτιμώμενο από τον αναθέτοντα φορέα. Ο υπολογισμός αυτός λαμβάνει υπόψη το εκτιμώμενο συνολικό ποσό, συμπεριλαμβανομένου του τυχόν προβλεπόμενου δικαιώματος προαίρεσεως ή τυχόν ανανεώσεων της σύμβασης. Στην περίπτωση που ο αναθέτων φορέας προβλέπει βραβεία ή την καταβολή χρηματικών ποσών στους υποψηφίους ή προσφέροντες, λαμβάνει τα ποσά αυτά υπόψη του κατά τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης.
2. Οι αναθέτοντες φορείς δεν μπορούν να καταστρατηγούν το παρόν διάταγμα κατατέμνοντας τα σχέδια έργων ή τις προτεινόμενες αγορές για την απόκτηση συγκεκριμένης ποσότητας προμηθειών και/ή υπηρεσιών ή χρησιμοποιώντας ειδικές μεθόδους υπολογισμού της αξίας των συμβάσεων.
3. Για τις συμφωνίες-πλαίσια και για τα δυναμικά συστήματα αγορών, η εκτιμώμενη αξία που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη είναι η μέγιστη εκτιμώμενη αξία εκτός ΦΠΑ του συνόλου των συμβάσεων που προβλέπονται για τη συνολική διάρκεια της συμφωνίας ή του συστήματος.
4. Για τους σκοπούς του άρθρου 16, οι αναθέτοντες φορείς περιλαμβάνουν στην εκτιμώμενη αξία των συμβάσεων έργων την αξία των εργασιών καθώς και όλων των προμηθειών ή υπηρεσιών που απαιτούνται για την εκτέλεση των έργων, και τις θέτουν στη διάθεση του εργολήπτη.
5. Η αξία των προμηθειών ή των υπηρεσιών που δεν είναι απαραίτητες για την εκτέλεση μιας συγκεκριμένης σύμβασης έργων δεν μπορεί να προστίθεται στην αξία αυτής της σύμβασης έργων, με αποτέλεσμα να εξαιρείται η απόκτηση αυτών των προμηθειών ή υπηρεσιών από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος.
6. α) Όταν προτεινόμενο έργο ή προτεινόμενη αγορά υπηρεσιών μπορεί να οδηγήσει σε ταυτόχρονη σύναψη χωριστών συμβάσεων κατά τμήματα, λαμβάνεται υπόψη η εκτιμώμενη συνολική αξία όλων αυτών των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων είναι ίση με ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που καθορίζεται στο άρθρο 16, το παρόν διάταγμα εφαρμόζεται στη σύναψη κάθε τμήματος. Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να παρεκκλίνουν από την εφαρμογή αυτή για τα τμήματα, η εκτιμώμενη αξία των οποίων εκτός ΦΠΑ είναι μικρότερη των 80.000 ευρώ για τις υπηρεσίες και του 1.000.000 ευρώ για τα έργα υπό τον όρο ότι το συνολικό ποσό των συγκεκριμένων τμημάτων δεν υπερβαίνει το 20% της συνολικής αξίας όλων των τμημάτων.
- β) Όταν ένα σχέδιο αγοράς για την απόκτηση ομοιογενών προμηθειών μπορεί να οδηγήσει σε ταυτόχρονη σύναψη χωριστών συμβάσεων κατά τμήματα, λαμβάνεται υπόψη η εκτιμώμενη συνολική αξία όλων αυτών των τμημάτων κατά την εφαρμογή του άρθρου 16. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων είναι ίση με ή υπερβαίνει την αξία που καθορίζεται στο άρθρο 16, το παρόν διάταγμα εφαρμόζεται στη σύναψη κάθε τμήματος. Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να παρεκκλίνουν από την εφαρμογή αυτή για τα τμήματα η εκτιμώμενη αξία των οποίων εκτός ΦΠΑ είναι μικρότερη των 80.000 ευρώ, υπό τον όρο ότι το συνολικό ποσό των συγκεκριμένων τμημάτων δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής αξίας όλων των τμημάτων.
7. Όταν πρόκειται για συμβάσεις προμηθειών ή υπηρεσιών, οι οποίες έχουν περιοδικό χαρακτήρα ή προβλέπεται να ανανεωθούν μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης γίνεται με βάση: α) είτε την πραγματική συνολική αξία των διαδοχικών συμβάσεων του ίδιου τύπου που έχουν συναφθεί κατά τη διάρκεια του προηγούμενου

δωδεκαμήνου ή οικονομικού έτους, η οποία, ει δυνατόν, αναπροσαρμόζεται, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι ενδεχόμενες μεταβολές στις ποσότητες ή στην αξία τους κατά τους δώδεκα (12) μήνες που έπονται της αρχικής σύμβασης β) είτε την εκτιμώμενη συνολική αξία των διαδοχικών συμβάσεων που συνήφθησαν κατά το δωδεκάμηνο που έπεται της πρώτης παράδοσης ή κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, εφόσον αυτό υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες.

8. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης που περιλαμβάνει ταυτοχρόνως υπηρεσίες και προμήθειες βασίζεται στη συνολική αξία των υπηρεσιών και των προμηθειών, ανεξάρτητα από την επιμέρους αξία τους. Στον υπολογισμό αυτόν, περιλαμβάνεται η αξία των εργασιών τοποθέτησης και εγκατάστασης.

9. Όσον αφορά στις συμβάσεις προμηθειών που έχουν ως αντικείμενο τη χρηματοδοτική μίσθωση, τη μίσθωση ή τη μίσθωση-πώληση προϊόντων, ως βάση για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης λαμβάνεται: α) για τις συμβάσεις ορισμένου χρόνου, εάν ο χρόνος αυτός είναι δώδεκα (12) μήνες ή λιγότερο, η εκτιμώμενη συνολική αξία για τη διάρκεια της σύμβασης ή, αν η διάρκεια αυτή υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες, η συνολική αξία της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένης της εκτιμώμενης υπολειπόμενης αξίας και β) για τις συμβάσεις αορίστου χρόνου ή τις συμβάσεις των οποίων η διάρκεια δεν μπορεί να προσδιορισθεί, η μηνιαία αξία πολλαπλασιασμένη επί σαράντα οκτώ (48).

10. Για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας συμβάσεων υπηρεσιών, λαμβάνονται υπόψη, ανάλογα με την περίπτωση, τα ακόλουθα ποσά:

α) όσον αφορά στις ασφαλιστικές υπηρεσίες, το καταβλητέο ασφάλιστρο και οι άλλοι τρόποι αμοιβής β) όσον αφορά στις τραπεζικές και άλλες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, οι αμοιβές, οι προμήθειες, οι τόκοι και οι άλλοι τρόποι αμοιβής γ) όσον αφορά στις συμβάσεις που περιλαμβάνουν μελέτες, οι αμοιβές, προμήθειες και οι άλλοι τρόποι αμοιβής.

11. Όταν πρόκειται για συμβάσεις υπηρεσιών στις οποίες δεν αναφέρεται συνολική τιμή, ως βάση υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας των συμβάσεων λαμβάνεται:

α) για τις συμβάσεις ορισμένου χρόνου, εάν η διάρκειά τους είναι ίση ή μικρότερη από σαράντα οκτώ (48) μήνες, η συνολική αξία για όλη τη διάρκεια της σύμβασης·

β) για τις συμβάσεις αορίστου χρόνου ή τις συμβάσεις των οποίων η διάρκεια υπερβαίνει τους σαράντα οκτώ (48) μήνες, η μηνιαία αξία πολλαπλασιασμένη επί σαράντα οκτώ (48).

Άρθρο 25

Χρησιμοποίηση ανοικτών διαδικασιών, κλειστών διαδικασιών και διαδικασιών με διαπραγμάτευση (άρθρο 40 Οδηγίας 2004/17/ΕΚ)

[...]

3. Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να χρησιμοποιούν μια διαδικασία χωρίς προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) εάν, ύστερα από διαδικασία με προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού, δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές δεν είναι κατάλληλη ή εάν δεν υπάρχει κανείς υποψήφιος, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιαστικά οι αρχικοί όροι της σύμβασης·

β) εάν η σύναψη της σύμβασης γίνεται αποκλειστικά για λόγους έρευνας, δοκιμών, μελέτης ή ανάπτυξης και όχι με σκοπό την εξασφάλιση κέρδους ή την ανάκτηση των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης και στο βαθμό που η σύναψη μιας τέτοιας σύμβασης δεν θίγει την προκήρυξη διαγωνισμού για τις επόμενες συμβάσεις που θα επιδιώκουν, ιδίως, αυτούς τους σκοπούς·

γ) εάν, για λόγους τεχνικούς ή καλλιτεχνικούς ή σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, η σύμβαση μπορεί να ανατεθεί μόνο σε ορισμένο οικονομικό φορέα·

δ) στο βαθμό που είναι απολύτως απαραίτητος, εάν, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για τους αναθέτοντες φορείς, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές ή κλειστές διαδικασίες, ή τις διαδικασίες με διαπραγμάτευση·

- ε) στην περίπτωση των συμβάσεων προμηθειών για συμπληρωματικές παραδόσεις εκ μέρους του αρχικού προμηθευτή, οι οποίες προορίζονται είτε για τη μερική ανανέωση προμηθειών ή εγκαταστάσεων τρέχουσας χρήσης είτε για την επέκταση υφισταμένων προμηθειών ή εγκαταστάσεων, εφόσον η αλλαγή προμηθευτή θα υποχρέωνε τον αναθέτοντα φορέα να προμηθευθεί υλικό με διαφορετικά τεχνικά χαρακτηριστικά, γεγονός που θα μπορούσε να οδηγήσει σε ασυμβατότητα ή σε δυσανάλογες τεχνικές δυσχέρειες ως προς τη χρήση ή τη συντήρηση.
- στ) για συμπληρωματικά έργα ή υπηρεσίες που δεν περιλαμβάνονται στην αρχικά κατακυρωθείσα μελέτη ούτε στην αρχικά συναφθείσα σύμβαση αλλά τα οποία, λόγω μη προβλέψιμων περιστάσεων, έχουν καταστεί απαραίτητα για την εκτέλεση αυτής της σύμβασης, με την προϋπόθεση ότι ανατίθενται στον εργολήπτη ή τον πάροχο υπηρεσιών που εκτελεί την αρχική σύμβαση, όταν τα εν λόγω συμπληρωματικά έργα ή υπηρεσίες δεν μπορούν να διαχωρισθούν, τεχνικώς ή οικονομικώς, από την κύρια σύμβαση χωρίς να δημιουργηθούν μείζονα προβλήματα στους αναθέτοντες φορείς, ή όταν τα εν λόγω συμπληρωματικά έργα ή υπηρεσίες, αν και μπορούν να διαχωρισθούν από την εκτέλεση της αρχικής σύμβασης, είναι απολύτως απαραίτητα για την ολοκλήρωσή της.
- ζ) στην περίπτωση των συμβάσεων έργων, για νέα έργα που συνίστανται στην επανάληψη παρόμοιων εργασιών και ανατίθενται στον εργολήπτη στον οποίο οι ίδιοι αναθέτοντες φορείς έχουν αναθέσει προγενέστερη σύμβαση, με την προϋπόθεση ότι τα έργα αυτά είναι σύμφωνα με μια βασική μελέτη και ότι για τη μελέτη αυτή έχει συναφθεί μια πρώτη σύμβαση έπειτα από προκήρυξη διαγωνισμού. τη στιγμή που προκηρύσσεται ο διαγωνισμός για την πρώτη μελέτη, πρέπει να επισημαίνεται ότι υπάρχει η δυνατότητα προσφυγής στην εν λόγω διαδικασία, το δε ποσό του συνολικού προϋπολογισμού για τη συνέχιση των έργων λαμβάνεται υπόψη από τους αναθέτοντες φορείς για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 16 και 17.
- η) εάν πρόκειται για προμήθειες που είναι εισηγμένες και αγοράζονται σε χρηματιστήριο εμπορευμάτων.
- θ) για τις συμβάσεις που συνάπτονται βάσει συμφωνίας-πλαίσιου, εφόσον πληρούται η προϋπόθεση του άρθρου 14, παράγραφος 2.
- ι) για τις αγορές ευκαιρίας, όταν, με την αξιοποίηση μιας ιδιαίτερα ευνοϊκής ευκαιρίας που παρουσιάζεται για πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, μπορούν να αποκτηθούν προμήθειες σε τιμή πολύ χαμηλότερη από τις τιμές που επικρατούν συνήθως στην αγορά.
- ια) για την αγορά προμηθειών, υπό όρους ιδιαίτερα ευνοϊκούς, είτε από προμηθευτή που παύει οριστικά την εμπορική δραστηριότητά του είτε από το σύνδικο ή τον εκκαθαριστή πτώχευσης, δικαστικού συμβιβασμού, αναγκαστικής εκκαθάρισης ή άλλης ανάλογης διαδικασίας.
- ιβ) όταν η σχετική σύμβαση υπηρεσιών έπεται διαγωνισμού μελετών που έχει διοργανωθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος και πρέπει, σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες, να ανατεθεί στο νικητή ή σε έναν από τους νικητές του εν λόγω διαγωνισμού. για την τελευταία αυτή περίπτωση, όλοι οι νικητές του διαγωνισμού πρέπει να καλούνται να συμμετάσχουν στις διαπραγματεύσεις”.

Οι διατάξεις των άρθρων 8, 24 και 25 του π.δ. 60/2007 (Α 64) έχουν ως εξής:

“Άρθρο 8

Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας των δημοσίων συμβάσεων, των συμφωνιών - πλαισίων και των δυναμικών συστημάτων αγορών (άρθρο 9 οδηγίας 2004/18/ΕΚ)

1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας δημόσιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, εκτός ΦΠΑ, όπως προσδιορίζεται από την αναθέτουσα αρχή. Στον υπολογισμό αυτό, λαμβάνεται υπόψη το εκτιμώμενο συνολικό ποσό, συμπεριλαμβανομένων τόσο του τυχόν προβλεπόμενου δικαιώματος προαίρεσης όσο και των τυχόν παρατάσεων της σύμβασης. Στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή προβλέπει βραβεία ή την καταβολή ποσών στους

υποψηφίους ή προσφέροντες, τα ποσά αυτά λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης.

2. Η αποτίμηση πρέπει να ισχύει κατά το χρόνο αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού, όπως προβλέπεται στο άρθρο 29 παράγραφος 2 ή, στις περιπτώσεις όπου δεν απαιτείται μια τέτοια προκήρυξη, κατά το χρονικό σημείο έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης της σύμβασης.

3. Κανένα σχέδιο έργου και καμία σύμβαση προμήθειας ή υπηρεσιών δεν επιτρέπεται να κατατμηθεί, προκειμένου να αποφευχθεί η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος διατάγματος.

4. Για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, κατά τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας πρέπει να λαμβάνονται υπόψη το ποσό των έργων καθώς και η συνολική εκτιμώμενη αξία των αναγκαίων προμηθειών για την εκτέλεση των έργων που τίθενται στη διάθεση του εργολήπτη από τις αναθέτουσες αρχές.

5. α) Όταν ένα σχεδιαζόμενο έργο ή ένα σχέδιο αγοράς υπηρεσιών μπορεί να οδηγήσει σε ταυτόχρονη σύναψη χωριστών συμβάσεων κατά τμήματα, λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων είναι ίση με ή υπερβαίνει την αξία που καθορίζεται στο άρθρο 6, το παρόν εφαρμόζεται στη σύναψη κάθε τμήματος. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να παρεκκλίνουν, προκειμένου για τα τμήματα, των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός ΦΠΑ είναι μικρότερη των ογδόντα χιλιάδων (80.000) ευρώ για τις υπηρεσίες και του 1.000.000 ευρώ για τα έργα, εφόσον το συνολικό ποσό των συγκεκριμένων τμημάτων δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής αξίας όλων των τμημάτων.

β) Όταν η προμήθεια ομοειδών προϊόντων μπορεί να οδηγήσει σε ταυτόχρονη σύναψη χωριστών συμβάσεων κατά τμήματα, λαμβάνεται υπόψη η εκτιμώμενη συνολική αξία αυτών των τμημάτων κατά την εφαρμογή του άρθρου 6 σημεία α) και β). Όταν η συνολική αξία των τμημάτων είναι ίση με ή υπερβαίνει την αξία που καθορίζεται στο άρθρο 6, το παρόν εφαρμόζεται στη σύναψη κάθε τμήματος. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να παρεκκλίνουν, προκειμένου για τα τμήματα των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός ΦΠΑ είναι μικρότερη των ογδόντα χιλιάδων (80.000) ευρώ και υπό τον όρο ότι το συνολικό ποσό των συγκεκριμένων τμημάτων δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής αξίας όλων των τμημάτων.

6. Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που έχουν ως αντικείμενο τη χρηματοδοτική μίσθωση, τη μίσθωση, ή τη μίσθωση-πώληση προϊόντων, η αξία που λαμβάνεται ως βάση για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, προσδιορίζεται ως εξής:

α) Στην περίπτωση συμβάσεων ορισμένου χρόνου, εφόσον η διάρκεια τους είναι ίση ή μικρότερη από δώδεκα (12) μήνες, η συνολική εκτιμώμενη αξία για τη διάρκεια της σύμβασης ή, εφόσον η διάρκεια της σύμβασης είναι μεγαλύτερη από δώδεκα (12) μήνες, η συνολική αξία της σύμβασης, συμπεριλαμβανομένης της εκτιμώμενης υπολειπόμενης αξίας.

β) Στην περίπτωση συμβάσεων αορίστου χρόνου ή στην περίπτωση που η διάρκεια τους δεν μπορεί να προσδιορισθεί, η μηνιαία αξία πολλαπλασιαζόμενη επί 48.

7. Όταν πρόκειται για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ή υπηρεσιών που έχουν περιοδικό χαρακτήρα ή προβλέπεται να ανανεωθούν μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, λαμβάνεται ως βάση για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης:

α) είτε η συνολική πραγματική αξία των διαδοχικών συμβάσεων του ίδιου τύπου, οι οποίες συνήφθησαν κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο ή οικονομικό έτος, αναπροσαρμοσμένη, εφόσον τούτο είναι δυνατόν, προκειμένου να ληφθούν υπόψη ενδεχόμενες μεταβολές ως προς τις ποσότητες ή την αξία τους κατά τους δώδεκα (12) μήνες που έπονται της αρχικής σύμβασης.

β) είτε η εκτιμώμενη συνολική αξία των διαδοχικών συμβάσεων που συνήφθησαν κατά το δωδεκάμηνο που έπεται της πρώτης παράδοσης ή κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, εφόσον αυτό υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες. Η επιλογή της μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας δημόσιας σύμβασης δεν επιτρέπεται να γίνεται προς το σκοπό αποφυγής της

εφαρμογής του παρόντος.

8. Για τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, η αξία που λαμβάνεται ως βάση για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, είναι, ανάλογα με την περίπτωση, η εξής:

α) για τα ακόλουθα είδη υπηρεσιών:

- i) ασφαλιστικές υπηρεσίες: το καταβλητέο ασφάλιστρο και τυχόν άλλοι τρόποι αμοιβής,
- ii) τραπεζικές και άλλες χρηματοοικονομικές υπηρεσίες: οι αμοιβές, οι προμήθειες, οι τόκοι και τυχόν άλλοι τρόποι αμοιβής,
- iii) συμβάσεις που περιλαμβάνουν μελέτες: οι αμοιβές, οι καταβλητέες προμήθειες και τυχόν άλλοι τρόποι αμοιβής-

β) για τις συμβάσεις υπηρεσιών που δεν αναφέρουν συνολική τιμή:

- i) στην περίπτωση συμβάσεων ορισμένου χρόνου και εφόσον η διάρκεια τους είναι ίση ή μικρότερη από 48 μήνες: η συνολική εκτιμώμενη αξία για όλη την αντίστοιχη διάρκεια,
- ii) στην περίπτωση συμβάσεων αορίστου χρόνου ή διάρκειας μεγαλύτερης των σαράντα οκτώ (48) μηνών: η μηνιαία αξία πολλαπλασιαζόμενη επί 48.

9. Για τις Συμφωνίες-πλαίσια και για τα Δυναμικά συστήματα αγορών, η αξία που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη είναι η μέγιστη αξία, υπολογιζόμενη χωρίς ΦΠΑ, ου συνόλου των συμβάσεων που προβλέπονται για τη συνολική διάρκεια της συμφωνίας-πλαισίου ή του δυναμικού συστήματος αγορών.

Άρθρο 24

Διαδικασία με διαπραγμάτευση, με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού (άρθρο 30 οδηγίας 2004/18/ΕΚ)

1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, αφού προηγηθεί δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Σε περίπτωση μη κανονικών προσφορών ή κατάθεσης προσφορών που είναι απαράδεκτες σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, τηρουμένων των οριζόμενων στις διατάξεις των άρθρων 28, 39 έως 52 και 55, έπειτα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία ή ανταγωνιστικό διάλογο, με την προϋπόθεση ότι οι αρχικοί όροι της σύμβασης δεν τροποποιούνται ουσιωδώς.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να μη δημοσιεύουν προκήρυξη διαγωνισμού, εάν στη διαδικασία με διαπραγμάτευση περιλαμβάνουν όλους τους προσφέροντες που πληρούν τα κριτήρια των άρθρων 43 έως 50 και οι οποίοι, κατά την ανοικτή ή κλειστή διαδικασία ή τον προηγηθέντα ανταγωνιστικό διάλογο, υπέβαλαν παραδεκτές προσφορές.

β) Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν πρόκειται για έργα, προμήθειες ή υπηρεσίες των οποίων η φύση ή διάφοροι αστάθμητοι παράγοντες δεν επιτρέπουν το συνολικό προκαθορισμό των τιμών.

γ) Στον τομέα των υπηρεσιών, ιδίως κατά την έννοια της κατηγορίας 6 του Παραρτήματος II Α και για παροχές διανοητικής εργασίας, όπως η σύλληψη έργου, στο μέτρο που η φύση των προς παροχή εργασιών δεν επιτρέπει τον καθορισμό με επαρκή ακρίβεια των προδιαγραφών της σύμβασης, ώστε να επιτρέπεται η ανάθεση της με επιλογή της καλύτερης προσφοράς, σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν την ανοικτή ή την κλειστή διαδικασία.

δ) στον τομέα των έργων, για τα έργα που εκτελούνται αποκλειστικά για σκοπούς έρευνας, δοκιμής ή τελειοποίησης και όχι για να εξασφαλίζουν την αποδοτικότητα ή την κάλυψη των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης.

2. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, οι αναθέτουσες αρχές διαπραγματεύονται με τους προσφέροντες προκειμένου αυτοί να προσαρμόζουν τις προσφορές τους στους όρους της προκήρυξης του διαγωνισμού, της συγγραφής υποχρεώσεων και των λοιπών τευχών του διαγωνισμού και προκειμένου να επιτευχθεί η καλύτερη προσφορά, σύμφωνα με το άρθρο 51

παράγραφος 1.

3. Κατά τη διάρκεια της διαπραγμάτευσης, οι αναθέτουσες αρχές εξασφαλίζουν την ίση μεταχείριση όλων των προσφερόντων. Ειδικότερα, δεν παρέχουν, κατά τρόπο που να δημιουργεί διακρίσεις, πληροφορίες που ευνοούν ορισμένους προσφέροντες σε σχέση με άλλους.

4. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να προβλέπουν στην προκήρυξη ή στη συγγραφή υποχρεώσεων ότι η διαδικασία με διαπραγμάτευση διεξάγεται σε διαδοχικές φάσεις ώστε να μειώνεται ο αριθμός των προς διαπραγμάτευση προσφορών με την εφαρμογή των προβλεπόμενων κριτηρίων ανάθεσης.

Άρθρο 25

Διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού (άρθρο 31 οδηγίας 2004/18/ΕΚ)

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

1) Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών:

α) εάν, ύστερα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία, δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές δεν κρίνεται κατάλληλη, ή εάν δεν υπάρχει κανείς υποψήφιος, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ύστερα από αίτημα της,

β) εάν, για λόγους τεχνικούς, καλλιτεχνικούς ή σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, η σύμβαση μπορεί να ανατεθεί μόνο σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα,

γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης, οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για τις ενδιαφερόμενες αναθέτουσες αρχές, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή με διαπραγμάτευση διαδικασίες με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού που αναφέρονται στο άρθρο 24. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη.

2) Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών:

α) όταν τα σχετικά προϊόντα κατασκευάζονται αποκλειστικά για σκοπούς έρευνας, πειραματισμού, μελέτης ή ανάπτυξης, προκειμένου για ποσότητα που δεν εξασφαλίζει την εμπορική βιωσιμότητα του προϊόντος ή την απόσβεση των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης.

β) όταν αφορούν συμπληρωματικές παραδόσεις που πραγματοποιούνται από τον αρχικό προμηθευτή και προορίζονται είτε για τη μερική ανανέωση προμηθειών ή εγκαταστάσεων τρέχουσας χρήσης είτε για την επέκταση υφιστάμενων προμηθειών ή εγκαταστάσεων, εφόσον η αλλαγή προμηθευτή θα υποχρέωνε την αναθέτουσα αρχή να προμηθευτεί υλικό με διαφορετικά τεχνικά χαρακτηριστικά, τα οποία είναι ασυμβίβαστα ή προκαλούν δυσανάλογες τεχνικές δυσχέρειες ως προς τη χρήση και συντήρηση. Η διάρκεια των εν λόγω συμβάσεων καθώς και των ανανεώσιμων συμβάσεων δεν υπερβαίνει τα τρία έτη, εκτός αν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι, η συνδρομή των οποίων θα πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς,

γ) όταν πρόκειται για προμήθειες που είναι εισηγμένες και αγοράζονται σε χρηματιστήριο βασικών προϊόντων

δ) όταν έχουν ως αντικείμενο προμήθεια ειδών, υπό ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, είτε από έναν προμηθευτή που έπαυσε οριστικά την εμπορική δραστηριότητα του, είτε από τον σύνδικο ή τον εκκαθαριστή μιας πτώχευσης ή αναγκαστικής εκκαθάρισης.

3) Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών:

όταν η σχετική σύμβαση έπεται διαγωνισμού μελετών και πρέπει, σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες, να ανατεθεί στο νικητή ή σε έναν από τους νικητές του διαγωνισμού αυτού. Στην τελευταία

αυτή περίπτωση, όλοι οι νικητές του διαγωνισμού καλούνται να συμμετάσχουν στις διαπραγματεύσεις.

4) Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων και υπηρεσιών:

α) όταν αφορούν συμπληρωματικά έργα ή υπηρεσίες που δεν περιλαμβάνονταν στην αρχικώς κατακυρωθείσα μελέτη ούτε στην αρχική σύμβαση και τα οποία, λόγω μη προβλέψιμων περιστάσεων, κατέστησαν αναγκαία για την εκτέλεση των εργασιών ή της υπηρεσίας, όπως περιγράφεται στην αρχική σύμβαση, υπό την προϋπόθεση ότι η ανάθεση γίνεται στον οικονομικό φορέα που εκτελεί τις υπηρεσίες αυτές ή την υπηρεσία αυτή, εφόσον τα συμπληρωματικά έργα ή οι υπηρεσίες είτε δεν μπορούν, από τεχνική ή οικονομική άποψη, να διαχωρισθούν από την αρχική σύμβαση χωρίς να δημιουργηθούν μείζονα προβλήματα για τις αναθέτουσες αρχές είτε μπορούν να διαχωρισθούν από την εκτέλεση της αρχικής σύμβασης, πλην όμως είναι απόλυτα αναγκαία για την ολοκλήρωση της. Το σωρευτικό ποσό των συναπτομένων συμβάσεων συμπληρωματικών έργων ή υπηρεσιών δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 50% του ποσού της αρχικής σύμβασης

β) όταν έχουν ως αντικείμενο νέα έργα ή υπηρεσίες που συνίστανται στην επανάληψη παρόμοιων έργων ή υπηρεσιών που ανατέθηκαν στον οικονομικό φορέα ανάδοχο της αρχικής σύμβασης από τις ίδιες αναθέτουσες αρχές, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά τα έργα ή οι υπηρεσίες είναι σύμφωνες με μία βασική μελέτη που αποτέλεσε αντικείμενο αρχικής σύμβασης και η οποία έχει συναφθεί σύμφωνα με την ανοικτή ή την κλειστή διαδικασία.

Η δυνατότητα προσφυγής στη διαδικασία αυτή πρέπει να επισημαίνεται ήδη κατά την αρχική προκήρυξη διαγωνισμού, και το συνολικό προβλεπόμενο ποσό για τη συνέχιση των εργασιών ή υπηρεσιών λαμβάνεται υπόψη από τις αναθέτουσες αρχές κατά την εφαρμογή του άρθρου 6. Προσφυγή στη διαδικασία αυτή επιτρέπεται μόνο επί μια τριετία μετά τη σύναψη της αρχικής σύμβασης”.

B. Οδηγίες εφαρμογής

1. Πεδίο εφαρμογής αρ. 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ Ν. 4013/2011 - Μέθοδος υπολογισμού εκτιμώμενης αξίας σύμβασης

Σύμφωνα με την υποπερίπτωση δδ' της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του Ν. 4013/2011 με την παράγραφο 1 του άρθρου 61 του Ν. 4146/2013:

“δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές emπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων.[...]”

Επομένως οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς αποστέλλουν τα σχετικά αιτήματα τους για έκδοση σύμφωνης γνώμης στην Αρχή, εφόσον αφορούν συμβάσεις που emπίπτουν, λόγω ποσού, στο πεδίο εφαρμογής των ως άνω Προεδρικών Διαταγμάτων. Υπενθυμίζεται ότι από την 1η Ιανουαρίου 2014 ισχύουν τα νέα κατώτατα χρηματικά όρια σύμφωνα με τον Κανονισμό 1336/2013 (επισυνάπτεται ηλεκτρονικά).

Συναφώς επισημαίνεται ότι ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας δημόσιας σύμβασης βασίζεται στις μεθόδους υπολογισμού των άρθρων 17 και 8 των ΠΔ 59/2007 και 60/2007 αντίστοιχα. Ειδικά σε περίπτωση ανάθεσης σύμβασης με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης δυνάμει της περ. α) της παρ. 4 του άρθρου 25 του ΠΔ 60/2007 και της περ. στ) της παρ. 3 του άρθρου 25 του ΠΔ 59/2007 (συμπληρωματικά έργα ή υπηρεσίες) ή της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 25 και της περ. ε) της παρ. 3 του άρθρου 25 των ίδιων προεδρικών διαταγμάτων

αντίστοιχα (συμπληρωματικές παραδόσεις), για τον υπολογισμό της αξίας της σύμβασης λαμβάνεται υπόψη η συνολική αθροιζόμενη αξία τόσο της αρχικής σύμβασης όσο και των συμπληρωματικών αυτής συμβάσεων.

2. Χρόνος υποβολής αιτήματος της αναθέτουσας αρχής / αναθέτοντος φορέα

Κατά τα οριζόμενα στην ίδια διάταξη, : "Η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή..."

Περαιτέρω, στο άρθρο 20 παρ. 1 και 2 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999) ορίζεται ρητώς ότι: «Όπου ο νόμος, για την έκδοση διοικητικής πράξης, προβλέπει προηγούμενη γνώμη (απλή ή σύμφωνη) ή πρόταση άλλου οργάνου, η μεν γνώμη διατυπώνεται ύστερα από ερώτημα του οργάνου που έχει την αποφασιστική αρμοδιότητα, η δε πρόταση υποβάλλεται με πρωτοβουλία του προτείνοντος οργάνου. Η γνώμη ή η πρόταση, πρέπει να είναι έγγραφη, αιτιολογημένη και επίκαιρη κατά το περιεχόμενό της. Το όργανο που έχει την αποφασιστική αρμοδιότητα δεν μπορεί να εκδώσει πράξη με περιεχόμενο διαφορετικό από αυτό της σύμφωνης γνώμης της πρότασης».

Όπως προκύπτει ρητώς από τις ανωτέρω διατάξεις, «η γνώμη προηγείται της έκδοσης της διοικητικής πράξης (σ.σ. εν προκειμένω της απόφασης διενέργειας της διαπραγμάτευσης), η δε σύμφωνη γνώμη δεσμεύει τον αποδέκτη της, δηλ. το όργανο που ασκεί την αποφασιστική αρμοδιότητα, το οποίο υποχρεούται να εφαρμόσει το νόμο και να ενεργήσει κατά τον τρόπο που υποδεικνύει το όργανο που γνωμοδοτεί. Εάν διαφωνεί δεν δικαιούται να ενεργήσει αντίθετα προς την υπόδειξη της σύμφωνης γνώμης, δικαιούται όμως να απόσχει από κάθε ενέργεια, εφόσον έχει προς τούτο διακριτική ευχέρεια. Η τήρηση της διαδικασίας αυτής συνιστά ουσιώδη τύπο της διαδικασίας εκδόσεως της σχετικής διοικητικής πράξης και η μη τήρησή του συνεπάγεται ακυρότητα της πράξεως της Διοίκησης» (ΝΣΚ 262/2008).

Συνεπώς, η έκδοση σύμφωνης γνώμης από την Αρχή, προϋποθέτει ότι κατά το χρόνο υποβολής του σχετικού αιτήματος η αναθέτουσα αρχή / αναθέτων φορέας δεν έχει προβεί στη λήψη σχετικής απόφασης διενέργειας διαπραγμάτευσης, πολύ δε περισσότερο, δεν έχει προβεί στην ανάθεση της σύμβασης.

Ειδικά για την περίπτωση συμπληρωματικών έργων της υποπερίπτωσης α) της περίπτωσης 4 του άρθρου 25 του ΠΔ 60/2007 και της περίπτωσης στ) της παρ. 3 του άρθρου 25 του ΠΔ 59/2007, και το χρονικό σημείο κατά το οποίο οφείλει η αναθέτουσα αρχή / αναθέτων φορέας να υποβάλει αίτημα στην Αρχή για την έκδοση της σχετικής αποφάσεως του αρ. 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ Ν.4013/2011, λαμβανομένου υπόψη και του σχετικού άρθρου 57 του Ν. 3669/2008 (Α' 116), σημειώνονται τα ακόλουθα.

Οι σχετικές διατάξεις του άρθρου 57 «Αυξομειώσεις εργασιών – νέες εργασίες» του Ν. 3669/08 προβλέπουν:

«1. Το έργο εκτελείται σύμφωνα με τη σύμβαση και τα τεύχη και σχέδια που τη συνοδεύουν. Ο φορέας κατασκευής του έργου έχει το δικαίωμα, αν προκύψει ανάγκη εκτέλεσης συμπληρωματικών εργασιών, που δεν περιλαμβάνονται στο αρχικό ανατεθέν έργο ούτε στην πρώτη συναφθείσα σύμβαση και οι οποίες κατέστησαν αναγκαίες λόγω απρόβλεπτων περιστάσεων κατά την εκτέλεση του έργου, όπως αυτό περιγράφεται στην αρχική σύμβαση, να συνάπτει σύμβαση με τον ανάδοχο του έργου, με την προϋπόθεση ότι οι συμπληρωματικές εργασίες δεν μπορούν τεχνικά ή οικονομικά να διαχωριστούν από την κύρια σύμβαση, χωρίς να δημιουργήσουν μείζονα προβλήματα για τις αναθέτουσες αρχές ή όταν αυτές οι εργασίες, μολοντί μπορούν να διαχωριστούν από την αρχική σύμβαση, είναι απόλυτα αναγκαίες για την τελειοποίησή της. Το συνολικό ποσό των συμβάσεων αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσοστό του πενήντα τοις εκατό (50%) του ποσού της αρχικής

σύμβασης, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται και η αμοιβή για τη σύνταξη των τυχόν απαιτούμενων μελετών για τις συμπληρωματικές εργασίες. Η εκτέλεση των συμπληρωματικών εργασιών είναι υποχρεωτική για τον ανάδοχο του έργου και, προκειμένου να υπογραφεί η σύμβαση για την εκτέλεσή τους, απαιτείται γνώμη του οικείου τεχνικού συμβουλίου. Για τον καθορισμό τιμών μονάδας στις εργασίες της συμπληρωματικής σύμβασης λαμβάνονται οι τιμές της αρχικής σύμβασης και για τον κανονισμό τιμών μονάδας στις νέες εργασίες της συμπληρωματικής σύμβασης εφαρμόζονται οι παράγραφοι 5, 6 και 7 (...) 3. Με τα ποσά των απρόβλεπτων δαπανών (απρόβλεπτα) που περιλαμβάνονται στην αρχική σύμβαση καλύπτονται ιδίως δαπάνες που προκύπτουν από εφαρμογή νέων κανονισμών ή κανόνων που καθιερώθηκαν ως υποχρεωτικοί μετά την ανάθεση του έργου, καθώς και από προφανείς παραλείψεις ή σφάλματα της προμέτρησης της μελέτης ή από απαιτήσεις της κατασκευής οι οποίες καθίστανται απαραίτητες για την αρτιότητα και λειτουργικότητα του έργου, παρά την πλήρη εφαρμογή των σχετικών προδιαγραφών κατά την κατάρτιση των μελετών του έργου και υπό την προϋπόθεση να μην τροποποιείται το «βασικό σχέδιο» του έργου, δηλαδή ή όλη κατασκευή, καθώς και τα βασικά διακριτά στοιχεία της, όπως προβλέπονται από την αρχική σύμβαση (...) 8. Οι Ανακεφαλαιωτικοί Πίνακες Εργασιών και τα Πρωτόκολλα Κανονισμού Τιμών Μονάδας Νέων Εργασιών που τους συνοδεύουν συντάσσονται από τη διευθύνουσα υπηρεσία και υπογράφονται από τον ανάδοχο ανεπιφύλακτα ή με επιφύλαξη. Αν ο ανάδοχος αρνηθεί την υπογραφή, του κοινοποιείται ο ανακεφαλαιωτικός πίνακας και τα πρωτόκολλα, σύμφωνα με το άρθρο 44 του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή όπως και στην περίπτωση που ο ανάδοχος υπέγραψε τα σχετικά έγγραφα με επιφύλαξη, δικαιούται να υποβάλει ένσταση. Ο Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εργασιών και τα πρωτόκολλα νέων τιμών εγκρίνονται από την προϊσταμένη αρχή, στην οποία διαβιβάζονται μαζί με την τυχόν ένσταση του αναδόχου, την αιτιολογική έκθεση για την ανάγκη των τροποποιήσεων, τον τρόπο κανονισμού των τιμών και κάθε σχετική πληροφορία. Αν έχει υποβληθεί ένσταση διατυπώνεται και η γνώμη της διευθύνουσας υπηρεσίας στο περιεχόμενο της ένστασης αυτής. Μετά την έγκριση του Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα Εργασιών, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει τις σχετικές εργασίες χωρίς αυτό να θίγει τα δικαιώματά του για επίλυση της τυχόν διαφοράς».

Σε συνέχεια των ανωτέρω προκύπτει ότι από τα στοιχεία του φακέλου της υποθέσεως που εξετάζει η Αρχή πρέπει να συνάγεται ότι η αναθέτουσα αρχή / αναθέτων φορέας δεν έχει προβεί, χωρίς την εκ του νόμου απαιτούμενη προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της Αρχής, στη διενέργεια διαπραγμάτευσης και στην ανάθεση της συμπληρωματικής σύμβασης κατά την έννοια των άρθρων 25 περίπτωση. 4 υποπερ. α) του ΠΔ 60/2007 και 25 παρ. 3 στ) του ΠΔ 59/2007, με την έκδοση της εγκριτικής Απόφασης του Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα Εργασιών, του Πρωτοκόλλου Κανονισμού Τιμών Μονάδας Νέων Εργασιών και της Συμπληρωματικής Σύμβασης, κατά παράβαση του άρθρου 2 παράγραφος 2 περίπτωση γ` υποπερίπτωση δδ` του ν. 4013/2011.

Τέλος η έκδοση σύμφωνης γνώμης από την Αρχή προϋποθέτει ότι, κατά το χρόνο υποβολής του σχετικού αιτήματος, η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας έχει λάβει τις εκ του νόμου προβλεπόμενες λοιπές γνωμοδοτήσεις (π.χ. του Τεχνικού Συμβουλίου ή και της αρμόδιας Διαχειριστικής Αρχής εάν αφορά συγχρηματοδοτούμενο έργο) και δεν έχει προβεί στη λήψη σχετικής απόφασης διενέργειας διαπραγμάτευσης.

3. Υποχρεωτικά στοιχεία αιτήματος αρ. 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ Ν. 4013/2011 για υπολογισμό εκτιμώμενης αξίας σύμβασης

Δεδομένου δε ότι η Αρχή έχει διαπιστώσει ότι οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς, κατά την υποβολή των σχετικών αιτημάτων τους, στις περισσότερες περιπτώσεις, δεν συνυποβάλλουν τα απαιτούμενα στοιχεία προκειμένου η Αρχή να είναι σε θέση να ελέγχει την

υπαγωγή ή μη μίας σύμβασης στην αρμοδιότητά της για έκδοση σύμφωνης γνώμης επί διαδικασίας διαπραγμάτευσης, λόγω ποσού, οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς παρακαλούνται όπως, κατά την υποβολή των σχετικών αιτημάτων τους στην Αρχή, συμπεριλαμβάνουν στο οικείο αίτημα όλα τα στοιχεία που επιτρέπουν τον υπολογισμό της προεκτιμώμενης αξίας της υπό ανάθεση σύμβασης, με βάση τα οριζόμενα στα άρθρα 17 και 8 των ΠΔ 59/2007 και 60/2007 αντίστοιχα.

Η Αρχή υπογραμμίζει ιδίως τα ακόλουθα στοιχεία, τα οποία πρέπει να περιλαμβάνονται στο σχετικό αίτημα της αναθέτουσας αρχής/αναθέτοντος φορέα, επισημαίνοντας ότι η κατωτέρω αναφορά δεν είναι σε καμία περίπτωση αποκλειστική (ανάλογα με το είδος της υπό ανάθεση σύμβασης η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας οφείλει με μέριμνά της/του να προκρίνει και να συνυποβάλλει όλα τα ειδικότερα στοιχεία που απαιτούνται για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης σύμφωνα με τα ως άνω άρθρα των ΠΔ 59/2007 και 60/2007):

- το συνολικό εκτιμώμενο πληρωτέο ποσό χωρίς Φ.Π.Α. (αναφορά ότι το ποσό είναι χωρίς ΦΠΑ), όπως προσδιορίζεται από την αναθέτουσα αρχή/τον αναθέτοντα φορέα, συμπεριλαμβανομένων τόσο του τυχόν προβλεπόμενου δικαιώματος προαιρέσεως, όσο και των τυχόν προσαυξήσεων του συμβατικού ανταλλάγματος σε περίπτωση παρατάσεων/ανανewσεων της σύμβασης,
- σε περίπτωση ανάθεσης σύμβασης έργου ή υπηρεσιών ή προμήθειας ομοειδών προϊόντων κατά τμήματα, η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων των τμημάτων, καθώς και η αξία κάθε τμήματος χωριστά,
- να δηλώνει εάν πρόκειται για δημόσια σύμβαση προμηθειών ή υπηρεσιών που α)έχουν περιοδικό χαρακτήρα ή β)που προβλέπεται να ανανεωθούν μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Σε περίπτωση που πρόκειται για τέτοια σύμβαση, οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς πρέπει να συνυποβάλλουν δήλωση και στοιχεία από τα οποία να προκύπτουν: α) είτε η συνολική πραγματική αξία των διαδοχικών συμβάσεων του ίδιου τύπου, οι οποίες συνήφθησαν κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο ή οικονομικό έτος, αναπροσαρμοσμένη, εφόσον τούτο είναι δυνατόν, προκειμένου να ληφθούν υπόψη ενδεχόμενες μεταβολές ως προς τις ποσότητες ή την αξία τους κατά τους δώδεκα (12) τελευταίους μήνες που έπονται της αρχικής σύμβασης, β) είτε η εκτιμώμενη συνολική αξία των διαδοχικών συμβάσεων που θα συναφθούν κατά το δωδεκάμηνο που έπεται της πρώτης παράδοσης, ή κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, εφόσον η συνολική διάρκεια τους υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες,
- σε περίπτωση ανάθεσης σύμβασης με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης δυνάμει της περ. α) της παρ. 4 του άρθρου 25 του ΠΔ 60/2007 και της περ. στ) της παρ. 3 του άρθρου 25 του ΠΔ 59/2007 (συμπληρωματικά έργα ή υπηρεσίες), η συνολική αξία τόσο της αρχικής σύμβασης όσο και όλων των συμπληρωματικών αυτής συμβάσεων. Στην περίπτωση αυτή να προσκομίζεται και η/οι πράξη/εις που έχει/ουν εκδοθεί κατόπιν του προσυμβατικού ελέγχου νομιμότητας της αρχικής σύμβασης ή και τυχόν προγενέστερων του αιτήματος συμπληρωματικών συμβάσεων από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

4. Λοιπά υποχρεωτικά στοιχεία αιτήματος αρ. 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ Ν.4013/2011

Κατά τα οριζόμενα στην διάταξη του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011:

"Η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή, συνοδευόμενου από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με μέριμνα της αναθέτουσας.

αρχής."

Κατά τα άνω, για να εξετασθεί από την Αρχή αίτημα παροχής σύμφωνης γνώμης σε απόφαση προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, πρέπει να διαβιβάζονται και όλα τα θεμελιωτικά της προσφυγής αυτής στοιχεία.

Κατ' αρχήν οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς πρέπει να εντάσσουν την προσφυγή τους σε διαπραγμάτευση σε κάποια από τις περιοριστικά αναφερόμενες στο νόμο περιπτώσεις (άρθρα 24 και 25 π.δ/τος 60/2007 ή άρθρο 25 παρ. 3 π.δ/τος 59/2007 κατά περίπτωση). Κατά συνέπεια, πρέπει να αποσαφηνίζουν εάν και κατά πόσον, κατά την άποψη τους, συντρέχουν κάποιες από τις ειδικότερες περιπτώσεις που περιοριστικά αναφέρονται στις διατάξεις των ως άνω άρθρων, τη συνδρομή των οποίων οφείλουν οι ίδιοι να αποδεικνύουν. Παράλληλα, πρέπει να υφίσταται πλήρης και ειδική αιτιολογία για τους λόγους για τους οποίους, κατά παρέκκλιση από τον κανόνα της ανοικτής διαγωνιστικής διαδικασίας, οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς προσφεύγουν στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης.

Περαιτέρω, οι αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς πρέπει να συνοδεύουν τα αίτηματά τους με όλα εκείνα τα αναγκαία έγγραφα και στοιχεία που επικαλούνται και τα οποία καθιστούν αναγκαία την προσφυγή σε διαπραγμάτευση.

Συγκεκριμένα, πέραν των εγγραφών και στοιχείων που αναφέρονται παραπάνω υπό Β3, απαιτείται επιπλέον η προσκόμιση, των ακόλουθων ενδεικτικά (σε κάθε περίπτωση η Αρχή μπορεί να ζητάει κατά περίπτωση και άλλα στοιχεία ή διευκρινίσεις επί των υποβληθέντων):

- σχέδιο απόφασης του αρμόδιου κατά περίπτωση οργάνου της αναθέτουσας αρχής/ του αναθέτοντος φορέα για προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης δυνάμει επικαλούμενης συνδρομής συγκεκριμένης περίπτωσης, εκ των αναφερόμενων στα ως άνω άρθρα των προεδρικών διαταγμάτων 59/2007 και 60/2007, σύμφωνα με τα αναφερόμενα παραπάνω υπό Β2,
- σε περίπτωση προμηθειών ή υπηρεσιών περιοδικού χαρακτήρα, ανανεώσεων ή παρατάσεων, να αναφέρονται συνοπτικά τα στοιχεία των προηγούμενων ιδίου τύπου συμβάσεων που έχουν ανατεθεί (ημ/νια υπογραφής, διαδικασία με την οποία ανατέθηκαν και αξία καθεμίας εξ αυτών)
- σε περίπτωση επίκλησης της περίπτωσης α) της παρ. 1 του άρθρου 24 και της υποπερίπτωσης α) της περίπτωσης 1) του άρθρου 25 του ΠΔ 60/2007 ή της περίπτωσης α) της παρ. 3 του άρθρου 25 του ΠΔ 59/2007, τα έγγραφα και στοιχεία από τα οποία προκύπτει η μη κανονικότητα, το απαράδεκτο ή το ακατάλληλο των προσφορών κατά περίπτωση (π.χ. διακήρυξη, δημοσιεύσεις, ΦΕΚ, υποβληθέντα δικαιολογητικά, προσφορές αποκλεισθέντων υποψηφίων, πρακτικά επιτροπής διαγωνισμού, αποφάσεις αναθέτουσας αρχής περί αριθμού συμμετεχόντων, περί αποκλεισμού υποψηφίων, περί αξιολόγησης προσφυγών, δικαστικές αποφάσεις, πράξεις ΕΣ κλπ),
- σε περίπτωση επίκλησης της υποπερίπτωσης α) της περίπτωσης 1) του άρθρου 25 του ΠΔ 60/2007 ή της περίπτωσης α) της παρ. 3 του άρθρου 25 του ΠΔ 59/2007 (προηγηθείς άγονος διαγωνισμός), τα έγγραφα και στοιχεία του διαγωνισμού (π.χ. απόφαση αρμόδιου οργάνου περί διενέργειας διαγωνισμού, διακήρυξη, δημοσιεύσεις, ΦΕΚ, πρακτικά επιτροπής διαγωνισμού, αποφάσεις αναθέτουσας αρχής περί άγονου διαγωνισμού κλπ),
- σε περίπτωση επίκλησης της υποπερίπτωσης γ) της περίπτωσης 1) του άρθρου 25 του ΠΔ 60/2007 ή της περίπτωσης δ) της παρ. 3 του άρθρου 25 του ΠΔ 59/2007 (κατεπείγον), τα έγγραφα και στοιχεία από τα οποία να προκύπτει α) η κατεπείγουσα ανάγκη, β) το

απρόβλεπτο γεγονός, γ) η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ των α και β, δ) ότι τα ανωτέρω οδηγούν σε αδυναμία τήρησης των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές ή κλειστές διαδικασίες ή με διαπραγμάτευση διαδικασίες με δημοσίευση προκήρυξης, ε) το απολύτως αναγκαίο μέτρο της υπό ανάθεση σύμβασης (π.χ. ως προς την ποσότητα, τη διάρκεια και την αξία) και στ) ότι οι περιστάσεις που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή δεν απορρέουν από ευθύνη της, αλλά από αντικειμενική αδυναμία ανάθεσης της σύμβασης μέσω διαγωνισμού,

—σε περίπτωση επίκλησης της υποπερίπτωσης α) της περίπτωσης 4) του άρθρου 25 του ΠΔ 60/2007 ή της περίπτωσης στ) της παρ. 3 του άρθρου 25 του ΠΔ 59/2007 (συμπληρωματικές συμβάσεις), κατ' ελάχιστον η αρχική σύμβαση με όλα τα συμβατικά τεύχη, οι τυχόν προγενέστερες συμπληρωματικές συμβάσεις, πράξεις προσυμβατικού ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου οι ανακεφαλαιωτικοί πίνακες εργασιών του άρθρου 57 παρ. 1 του Ν. 3669/2008 μετά των συνοδευτικών τους εγγράφων (αιτιολογική έκθεση, ΠΚΤΜΝΕ κλπ.), πρόσφατη τυχόν εγκεκριμένη παράταση της προθεσμίας ολοκλήρωσης του έργου, γνωμοδότηση του οικείου Τεχνικού Συμβουλίου, τυχόν προέγκριση της αρμόδιας διαχειριστικής αρχής (σε περίπτωση συγχρηματοδοτούμενων έργων).

—σε περίπτωση επίκλησης της υποπερίπτωσης β) της περίπτωσης 4) του άρθρου 25 του ΠΔ 60/2007 ή της περίπτωσης ζ) της παρ. 3 του άρθρου 25 του ΠΔ 59/2007 (νέα έργα ή υπηρεσίες), κατ' ελάχιστον η αρχική σύμβαση μετά των προβλεπόμενων συμβατικών τευχών, τα αποδεικτικά τήρησης διατυπώσεων δημοσιότητας, η βασική μελέτη που αποτέλεσε αντικείμενο της αρχικής σύμβασης., τεχνική περιγραφή των υπό ανάθεση νέων έργων ή υπηρεσιών

Σε κάθε περίπτωση επισημαίνεται ότι δεν αρκεί η απλή επίκληση ενός εκ των λόγων των άρθρων 24 και 25 του ΠΔ 60/2007 ή της παρ. 3 του άρθρου 25 του ΠΔ 59/2007, αλλά η αναθέτουσα αρχή θα πρέπει να επικαλείται και συγκεκριμένες περιστάσεις, γεγονότα, τεχνικές και άλλες κρίσεις, τα οποία στοιχειοθετούν τους λόγους αυτούς και των οποίων τη συνδρομή θα πρέπει να αποδεικνύει με προσκόμιση σχετικών εγγράφων και στοιχείων (π.χ απόδειξη ότι ο συγκεκριμένος προμηθευτής είναι μοναδικός ή ότι η αλλαγή προμηθευτή θα επέφερε -και ποιες συγκεκριμένα- δυσανάλογες τεχνικές δυσχέρειες ή ότι τα συμπληρωματικά έργα ή υπηρεσίες δεν μπορούν να διαχωρισθούν από την αρχική σύμβαση και είναι απολύτως αναγκαία για την ολοκλήρωση της κοκ).

Το αίτημα και τα συνοδευτικά αυτού έγγραφα και στοιχεία πρέπει να φέρουν όλα τα απαραίτητα κατά το νόμο στοιχεία διοικητικού ή ιδιωτικού εγγράφου (ιδίως ημερομηνία, αριθμό πρωτοκόλλου όπου απαιτείται, υπογραφή εκδότη ή νόμιμη επικύρωση). Σε αντίθετη περίπτωση δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη και θα ζητείται από την Αρχή η ορθή υποβολή τους, με διακοπή της προθεσμίας έκδοσης απόφασης σύμφωνα και με τα αναφερόμενα παρακάτω υπό Β5. Σε περίπτωση που τα συνοδευτικά έγγραφα είναι διαθέσιμα και σε ηλεκτρονική μορφή, οι αναθέτουσες αρχές παρακαλούνται, προς διευκόλυνση και επιτάχυνση του έργου της Αρχής, να τα αποστέλλουν και ηλεκτρονικά στην διεύθυνση eaadhsy@eaadhsy.gr. Σε κάθε περίπτωση υπερισχύουν τα έγγραφα που υποβάλλονται με φυσικό τρόπο.

Σε περίπτωση που πριν την έκδοση απόφασης επί του αιτήματος παροχής σύμφωνης γνώμης από την Αρχή, προκύψουν νέα ή συμπληρωματικά σχετικά με αυτό έγγραφα ή στοιχεία, η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας οφείλει να τα προσκομίζει πάραυτα στην Αρχή, η δε προθεσμία έκδοσης απόφασης εκκινεί εκ νέου από την περιέλευση στην Αρχή των νέων ή συμπληρωματικών αυτών στοιχείων.

Τέλος σημειώνεται ότι η αναθέτουσα αρχή/ ο αναθέτων φορέας πρέπει να γνωστοποιεί στην

Αρχή με το αίτημα της την ηλεκτρονική της/του διεύθυνση, καθώς και τον αριθμό τηλεομοιοτυπίας, εφόσον υπάρχουν.

5. Προθεσμία έκδοσης αποφάσεως αρ. 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ Ν.4013/2011

Επίσης σύμφωνα με την ίδια διάταξη, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει:

"Η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή, συνοδευόμενου από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής. Με την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη της Αρχής.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και ιδίως λόγω της πολυπλοκότητας της υπό ανάθεση σύμβασης, η Αρχή δύναται με απόφαση της, η οποία κοινοποιείται στην αιτούσα αναθέτουσα αρχή, να παρατείνει άπαξ την ως άνω προθεσμία για δεκαπέντε (15) επιπλέον ημέρες."

Αφετήριο γεγονός για την εκκίνηση της δεκαπενθήμερης προθεσμίας αποτελεί η περιέλευση στην Αρχή όλων των αναγκαίων στοιχείων για την τεκμηρίωση της προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης.

Κατά συνέπεια, σύμφωνα με την προπαρατεθείσα διάταξη, δεν εκκινεί η δεκαπενθήμερη προθεσμία για την παροχή σύμφωνης γνώμης ούτε βεβαίως τεκμαίρεται τέτοια γνώμη εάν προηγουμένως δεν έχει νομίμως διαβιβασθεί στην Αρχή ο πλήρης φάκελος με τα στοιχεία εκείνα που κατά τρόπο ορισμένο, σαφή και αιτιολογημένο, θεμελιώνουν και τεκμηριώνουν την προσφυγή της αναθέτουσας αρχής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης, όπως ανωτέρω υπό Β. 2 - 3 έχει αναλυτικά επισημανθεί.

Σε περίπτωση που ζητηθούν από την Αρχή συμπληρωματικά στοιχεία ή διευκρίνιση των υποβληθέντων, η προθεσμία διακόπτεται και εκκινεί εκ νέου με την περιέλευση στην Αρχή του συνόλου των στοιχείων που ζητήθηκαν.

Παράλληλα έχει προβλεφθεί και η δυνατότητα της Αρχής να παρατείνει άπαξ την ως άνω δεκαπενθήμερη προθεσμία για δεκαπέντε επιπλέον ημέρες ιδίως σε περιπτώσεις που η υπό ανάθεση σύμβαση έχει πολύπλοκο χαρακτήρα (λόγω αντικειμένου ή λόγω των σύνθετων νομικών θεμάτων που ανακύπτουν).

Οι προβλεπόμενες στη διάταξη αυτή προθεσμίες αναφέρονται σε ημερολογιακές ημέρες.

Υπογραμμίζεται τέλος ότι, τυχόν παράλειψη εξασφάλισης της κατά τα προαναφερθέντα σύμφωνης γνώμης της Αρχής προ της εκδόσεως της αποφάσεως της αναθέτουσας αρχής περί προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για τις ανωτέρω (υπό Β.1) κατηγορίες συμβάσεων, καθιστά τη διαδικασία σύναψης της αντίστοιχης σύμβασης άκυρη, λόγω παράβασης του νόμου και του ουσιώδους τύπου για την διενέργεια της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης που καθιερώνει η διάταξη της υποπερίπτωσης δδ' περίπτωσης γ' της παραγράφου του άρθρου 2 ν. 4013/2011 (βλ. ενδεικτικά ΕΣ Κλιμ. Ε' 287/2013 και 299/2013, Τμ. VI 3630/2013, Τμ. Μείζ. Σύνθ. 4700/2013).

Γ. Προϋποθέσεις προσφυγής σε διαδικασίες διαπραγμάτευσης των ΠΔ 59/2007 και 60/2007 και υποχρεωτικά στοιχεία

Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007) (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της 8^{ης} Απριλίου 2008, C-337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από την βασική ρύθμιση, ήτοι από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η οδηγία 2004/18/ΕΚ να μην απολέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ενδεικτικά Δ.Ε.Ε., αποφάσεις της 18^{ης} Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28^{ης} Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13^{ης} Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

Το βάρος αποδείξεως περί του ότι συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει ο προτιθέμενος να κάνει χρήση των διατάξεων αυτών (βλ. υπό το πνεύμα αυτό Δ.Ε.Ε., αποφάσεις της 10^{ης} Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, προαναφερθείσα C-57/94, σκέψη 23, προαναφερθείσα C-318/94, σκέψη 14, της 10^{ης} Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14^{ης} Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14^{ης} Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2^{ης} Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33).

Ειδικότερα, προς διευκόλυνση των αναθετουσών αρχών/αναθετόντων φορέων σχετικά με την πρόθεσή τους να προσφύγουν σε διαδικασία διαπραγμάτευσης (με ή χωρίς δημοσίευση προκήρυξης) και με σκοπό τον εξορθολογισμό των διοικητικών πρακτικών, την ομοιόμορφη και προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος εφαρμογή των σχετικών διατάξεων, καθώς και τη διασφάλιση της τήρησης των νόμιμων και προσηκουσών διαδικασιών ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων, παραθέτουμε τα ακόλουθα:

1. Ως προς την εφαρμογή του **άρθρου 24 παρ. 1 περ. α'** του ΠΔ 60/2007 πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις:

α) έπειτα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία ή ανταγωνιστικό διάλογο, κατατέθηκαν μη κανονικές ή απαράδεκτες προσφορές.

Η αναθέτουσα αρχή πρέπει να προσδιορίζει στο αίτημά της ποια διαδικασία είχε ακολουθήσει (ανοικτή, κλειστή, ή ανταγωνιστικό διάλογο), πόσες προσφορές κατατέθηκαν συνολικά, πόσες εξ αυτών κρίθηκαν μη κανονικές και πόσες απαράδεκτες. Πρέπει επίσης να αναφέρει και να αποδεικνύει (τουλάχιστον με συγκεκριμένα στοιχεία της διακήρυξης και των προσφορών) τους λόγους για τους οποίους οι εν λόγω προσφορές κρίθηκαν μη κανονικές ή απαράδεκτες.

β) οι αρχικοί όροι της σύμβασης δεν τροποποιούνται ουσιωδώς.

Οι όροι του αρχικού διαγωνισμού πρέπει να μην τροποποιούνται ουσιωδώς κατά την διαδικασία της διαπραγμάτευσης, προκειμένου να αποδεικνύεται ότι η δεύτερη αυτή διαγωνιστική διαδικασία αποτελεί ουσιαστικά συνέχιση της προηγούμενης ανοικτής ή κλειστής διαδικασίας

και όχι ένα νέο διαγωνισμό. Η έννοια της ουσιώδους τροποποίησης είναι αφηρημένη νομική έννοια και χρησιμοποιείται ευρέως από το κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων. Το Ελεγκτικό Συνέδριο αναφέρεται σε ουσιώδη τροποποίηση όρων διακήρυξης (γιατί σε αυτήν αποτυπώνονται οι όροι της σύμβασης) ορίζοντας ως ουσιώδη εκείνη που ενδέχεται να πλήξει τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, του ελεύθερου ανταγωνισμού και της διαφάνειας, όπως στην περίπτωση που αν δημοσιεύονταν οι τροποποιημένοι όροι θα μεταβαλλόταν ο κύκλος των υποψηφίων, θα είχαν ως αποτέλεσμα τη συμμετοχή στη διαδικασία και άλλων διαγωνιζομένων από εκείνους που αρχικά έγιναν δεκτοί ή την επιλογή προσφοράς διαφορετικής από αυτή που τελικώς επελέγη (ΕΣ Τμ. VI 701/2010). Υπό το πρίσμα αυτό μια τροποποίηση μπορεί να θεωρηθεί ουσιώδης, όταν μεταβάλλει την (αρχική) οικονομική ισορροπία της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης υπέρ του (τελικά) επιλεγέντος μειοδότη κατά τρόπο μη προβλεπόμενο από την αρχική διαδικασία (πρβλ. Δ.Ε.Ε. απόφαση της 19ης Ιουνίου 2008 , C-454/06, *Pressetext Nachrichtenagentur GmbH* κατά Αυστριακής Δημοκρατίας και λοιπών, Συλλογή 2008, σ. I-4401, σκέψεις 34-37, ΕΣ Κλ. Ζ 289/2008). Περιλαμβάνονται όλοι οι τεχνικοί, διοικητικοί, χρηματοοικονομικοί κλπ όροι που περιέχονται στα έγγραφα του διαγωνισμού (π.χ. τεχνικές προδιαγραφές, τρόπος χρηματοδότησης της σύμβασης ή πληρωμής του αναδόχου, προθεσμίες εκτέλεσης, προϋποθέσεις παραλαβής των παραδοτέων ή τεχνικές κατασκευής ενός έργου, υπέρβαση προεκτιμώμενης αξίας σύμβασης βλ. Δ.Ε.Ε. προαναφερθείσα C-84/03).

[Προσοχή: η προϋπόθεση αυτή ισχύει και για την υποπερ. α' της διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης βλ. παρακάτω Γ2]

2. Ως προς την εφαρμογή του **άρθρου 25 περ. 1 υποπερ. α'** του ΠΔ 60/2007 πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις:

α) έπειτα από ανοικτή ή κλειστή διαδικασία δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή καμία απο τις υποβληθείσες δεν κρίθηκε κατάλληλη, ή δεν υπάρχει κανένας υποψήφιος.

Σχετικά με την έννοια της μη κατάλληλης προσφοράς επισημαίνεται ότι το κοινοτικό δίκαιο δεν περιέχει σχετικό ορισμό. Η νομολογία είναι κατά κύριο λόγο περιπτωσιολογική. Σύμφωνα με τον Οδηγό της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις και την σχετική νομολογία (ΕΣ Τμ. VI 3558/2009, 44/2007) μη κατάλληλες θεωρούνται γενικά οι προσφορές που δεν έχουν καμία σχέση με τη σύμβαση και δεν μπορούν να ικανοποιήσουν τις ανάγκες της αναθέτουσας αρχής δηλ. το περιεχόμενό τους δεν εναρμονίζεται με τις απαιτήσεις της σύμβασης και είναι ασύμβατο με τις ανάγκες της αναθέτουσας αρχής -στην ουσία εξομοιώνονται με τη μη υποβολή προσφοράς. Άλλες αποκλίσεις ή σσονος σημασίας ή ασήμαντες δικαιολογούν ενδεχομένως την απόρριψη της προσφοράς αλλά δεν την καθιστούν ακατάλληλη (βλ. Δ.Ε.Ε. απόφαση της 4ης Ιουνίου 2009, C-250/07, *Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας*, Συλλογή 2009, σ. I-4369, σκέψεις 42-44).

Έχει κριθεί ότι είναι ακατάλληλη προσφορά που υπερέβαινε κατά πολύ την προϋπολογισθείσα δαπάνη, που δεν ήταν σύμφωνη με τις τεχνικές προδιαγραφές στο μέτρο που καθιστά αδύνατη την εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής επίτευξη των σκοπών (Δ.Ε.Ε. προαναφερθείσα C-250/07, σκέψη 43). Το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει αποφανθεί (ΕΣ Τμ. VI 3558/2009) ότι η μη συμφέρουσα προσφορά δεν ταυτίζεται με τη μη κατάλληλη, σε κάθε δε περίπτωση η μη κατάλληλη προσφορά πρέπει να κρίνεται βάσει ήδη τεθέντων αντικειμενικών κριτηρίων ανεξαρτήτων από την εκάστοτε βούληση της αναθέτουσας αρχής (αντίθετη ερμηνεία θα μπορούσε να οδηγήσει τη διοίκηση σε απροσδιόριστο αριθμό διαδικασιών διαπραγματεύσεων μέχρι την επίτευξη της -κατά την κρίση της- οικονομικότερης προσφοράς, ΕΣ Τμ. VI 44/2007). Νομολογιακά έχει επίσης κριθεί ως μη κατάλληλη προσφορά η μη πλήρης, η μη σύμφωνη με όρους της διακήρυξης, η άσχετη με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης, η προσφορά που εμφανίζει αδυναμία

ανταπόκρισης στις ανάγκες της αναθέτουσας αρχής (π.χ. ασυμφωνία με τεχνικές προδιαγραφές), καθώς και αυτή που υπερβαίνει τον προϋπολογισμό (ΕΣ Τμ. VI 94/2008). Τέλος άλλα παραδείγματα μη κατάλληλων προσφορών θα μπορούσαν να είναι οι προσφορές που δεν καλύπτουν τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής ή τις απαιτήσεις των κριτηρίων ανάθεσης, προσφορές που γίνονται με επιφυλάξεις, ή προσφορές που περιλαμβάνουν εσκεμμένα ή συστηματικά λάθη, προσφορές που γίνονται με προϋποθέσεις ή θέτουν όρους αντιπροσφοράς, προσφορές των οποίων οι τιμές αποδεδειγμένα έχουν διαμορφωθεί με προσυνεννόηση διαγωνιζομένων και δεν προκύπτουν ως αποτέλεσμα ανταγωνισμού, ή αν υπάρχουν γενικότερα σοβαρές ενδείξεις ότι έγινε συνεννόηση των διαγωνιζομένων προς αποφυγή πραγματικού ανταγωνισμού ή ότι δεν υπήρξε κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής επαρκής ανταγωνισμός κατά τη διαδικασία για τη σύναψη της σύμβασης, ή ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές που δεν μπορούν να διευκρινιστούν γραπτώς από τους διαγωνιζόμενους μετά από αίτημα της αναθέτουσας αρχής. Γενικά γίνεται δεκτό ότι αφορά μάλλον περιπτώσεις πλημμελειών ουσίας, ιδιαίτερα σοβαρών ελλείψεων των προσφορών (στην ουσία η αγορά δεν ανταποκρίθηκε).

Συναφώς επισημαίνεται ότι, τόσο η νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου όσο και η Αρχή με σχετικές αποφάσεις της, έχουν κρίνει ότι η διαδικασία της διαπραγμάτευσης, ειδικά στην περίπτωση αυτή, συνέχεται άμεσα με τον προηγούμενο αυτής άγονο διαγωνισμό, με συνέπεια η μη νομιμότητα της υποκείμενης διαγωνιστικής διαδικασίας να καθιστά παρακολουθηματικά παράνομη στο σύνολό της της διαδικασία διαπραγμάτευσης. [μάλιστα έχει κριθεί συναφώς ότι η πραγματοποίηση πλημμελούς διαγωνιστικής διαδικασίας είναι εξ ορισμού ασύμβατη και με την έλλειψη ευθύνης της αναθέτουσας αρχής και την πρόκληση του κατεπείγοντος χαρακτήρα της προς κάλυψη ανάγκης - ΕΣ Κλ. Ζ 215/2012]. Γι' αυτό και όταν υποβάλλονται στην Αρχή αιτήματα για παροχή σύμφωνης γνώμης με προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης με επίκληση στην διάταξη αυτή, η Αρχή προβαίνει σε έλεγχο νομιμότητας της προηγούμενης διαγωνιστικής διαδικασίας (δημοσιότητα, αποφάσεις και πρακτικά αρμοδίων οργάνων διαγωνισμού κλπ).

β) οι αρχικοί όροι της σύμβασης δεν τροποποιούνται ουσιαστικά [βλ. παραπάνω σημείο Γ1]

γ) διαβιβάζεται στην ΕΕ σχετικής έκθεση ύστερα από αίτημά της.

3. Ως προς την εφαρμογή του **άρθρου 25 περ. 1 υποπερ. β'** του ΠΔ 60/2007 διακρίνονται δύο ειδικότερες περιπτώσεις, η ύπαρξη τεχνικών/καλλιτεχνικών λόγων αφενός και η ύπαρξη αποκλειστικών δικαιωμάτων αφετέρου.

Όσον αφορά την επίκληση τεχνικών λόγων πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις:

1. τεχνική ιδιομορφία των υπό ανάθεση έργων, υπηρεσιών, ειδών και
2. η τεχνική ιδιομορφία να καθιστά απολύτως αναγκαία την ανάθεση της σύμβασης σε συγκεκριμένη επιχείρηση (Δ.Ε.Ε. προαναφερθείσα απόφαση της C-394/02, σκέψη 34).

Δηλαδή η σύμβαση ανατίθεται σε εκείνον που σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση έχει την απαιτούμενη τεχνογνωσία. Ο ισχυρισμός και μόνο από την αναθέτουσα αρχή ότι το έργο έχει περίπλοκο και δυσχερή χαρακτήρα δεν αρκεί για την απόδειξη ότι πρέπει να ανατεθεί σε έναν μόνο ανάδοχο (Δ.Ε.Ε. Προαναφερθείσα απόφαση C-385/02, σκέψη 21). Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να προσφύγει στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης όταν για λόγους τεχνικούς (όπως η κατοχή αποκλειστικών τεχνικών μέσων, γνώσεων ή μεθόδων) ή σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, καθίσταται απολύτως αναγκαίο να ανατεθεί η εκτέλεση σε συγκεκριμένο πρόσωπο, το οποίο όμως δεν αρκεί να είναι απλώς ικανό να παράσχει με τον

πλέον αποτελεσματικό τρόπο τις ζητούμενες υπηρεσίες, αλλά απαιτείται να είναι και το μοναδικό έναντι οιοδήποτε άλλου προσώπου παρέχοντος ανάλογες υπηρεσίες σε όλο τον κοινοτικό χώρο -το πρόσωπο αυτό τρόπον τινά έχει οιονεί ένα αποκλειστικό δικαίωμα, ή δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας, ακόμα και αν δεν το έχει κατοχυρώσει. (Δ.Ε.Ε. προαναφερθείσα C-199/85, σκέψη 14, προαναφερθείσα C-57/94 σκέψη 23, ΕΣ Τμ. VI 2055/2010). Μάλιστα το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η πρόσκληση προς υποβολή προσφοράς σε περισσότερες της μίας επιχειρήσεις ή και η προγενέστερη διενέργεια διαγωνισμού για το ίδιο αντικείμενο αποτελούν ενδείξεις υπέρ της μη ύπαρξης αποκλειστικότητας σε κοινοτικό επίπεδο. Επομένως πρέπει να θεμελιώνεται από την αναθέτουσα αρχή επαρκώς το στοιχείο της μόνης κατάλληλης, σε σχέση με άλλες εταιρείες που αναπτύσσουν όμοια δραστηριότητα στον αντίστοιχο τομέα. Η αναθέτουσα αρχή πρέπει να υποστηρίζει ειδικά και επαρκώς, με συγκεκριμένα στοιχεία την ανυπαρξία άλλου ενδιαφερόμενου, φυσικού ή νομικού προσώπου, δυνάμενου να προσφέρει τις ανάλογες υπηρεσίες/αγαθά/έργο, ειδικά μάλιστα όταν είναι γνωστή η ύπαρξη μεγάλου αριθμού εν δυνάμει οικονομικών φορέων που δραστηριοποιούνται στον ίδιο τομέα, σε συνθήκες ανταγωνισμού.

Παράλληλα η νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου δέχεται παγίως ότι η προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης με επίκληση της εν λόγω διάταξης πρέπει να ακολουθεί μίας στάθμισης όλων των οικονομοτεχνικών παραμέτρων που καθιστούν συμφερότερη την προσφυγή σε αυτήν την όλως εξαιρετική διαδικασία, με πλήρη και ειδική αιτιολογία που πρέπει να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, για τους λόγους που επέβαλαν την απόφασή της αυτή (βλ. ΕΣ Τμ. VI 3334/2009, 156, 77/2008, 263/2007, 186, 187, 188, 189, 190, 191/2006, 61/2004).

Η ρύθμιση για τα αποκλειστικά δικαιώματα αφορά τις περιπτώσεις εκείνες που για λόγους νομικούς μπορεί να ανατεθεί η σύμβαση σε έναν μόνο οικονομικό φορέα. Συγκεκριμένα, εφαρμόζεται όταν το αντικείμενο του έργου προστατεύεται από δικαιώματα πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως σήματα και δικαιώματα ευρεσιτεχνίας. Υπογραμμίζεται ότι δεν αρκεί η αναθέτουσα αρχή να δείξει ότι επιθυμεί να αποκτήσει ένα αγαθό ή μια υπηρεσία που προστατεύεται από παρόμοια δικαιώματα. Πρέπει να αποδείξει ότι δεν υπάρχει άλλος υποψήφιος που θα μπορούσε να προσφέρει ισοδύναμα προϊόντα (Δ.Ε.Ε. απόφαση της 3ης Μαΐου 1994, C-328/92, Επιτροπή κατά Βασιλείου της Ισπανίας, Συλλογή 1994, σ. 1-1583, σκέψη 17, προαναφερθείσα C-57/94, σκέψη 23).

Και στις δύο περιπτώσεις επισημαίνεται ότι δεν αρκεί τα είδη/υπηρεσίες/έργα να είναι μοναδικά/προστατευμένα από αποκλειστικά δικαιώματα, αλλά απαιτείται μόνο ένας προμηθευτής ή/και κατασκευαστής να τα παρασκευάζει/παραδίδει, χωρίς να υπάρχουν ανταγωνιστικοί προμηθευτές ή/και κατασκευαστές των ίδιων προϊόντων (πρβλ. Δ.Ε.Ε. προαναφερθείσα C-328/92, σκέψη 17, ΕΣ Τμ. IV 86, 176 και 177/2009, 50 και 205/2010, 47/2008, 26/2002).

4. Ως προς την εφαρμογή του άρθρου 25 περ. 1 υποπερ. γ' του ΠΔ 60/2007 πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις (βλ. αποφάσεις Δ.Ε.Ε. της 2^{ας} Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1993, σ. 1-4655, σκέψη 12, προαναφερθείσα f, σκέψη 14 και της προαναφερθείσας C-394/02, σκέψη 40):

- (i) ύπαρξη απροβλέπτου γεγονότος,
- (ii) ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες και
- (iii) ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ του απροβλέπτου γεγονότος και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει.

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις πρέπει να νοούνται γεγονότα που υπερβαίνουν κατά πολύ τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου, όπως λ.χ. οι θεομηνίες (πλημμύρες, σεισμοί κλπ.), οι οποίες καθιστούν κατεπείγοντως απαραίτητη την παράδοση διαφόρων προμηθειών στους πληγέντες (βλ. Ευ. Κουτούπα-Ρεγκάκου, Δημόσιες Συμβάσεις και Κοινοτικό Δίκαιο, Εκδόσεις Σάκκουλα 1995, σ. 82-83).

Πρέπει επίσης να τονισθεί ότι η προσφυγή στη διαδικασία αυτή νομιμοποιείται μόνο για τις ποσότητες εκείνες και για το χρονικό εκείνο διάστημα που είναι πράγματι αναγκαία για την άμεση αντιμετώπιση της έκτακτης περίπτωσης.

Γίνεται περαιτέρω δεκτό, σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, ότι, η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία.

Αντίστοιχη άποψη έχει υιοθετήσει και το Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο δέχεται ότι απρόβλεπτες περιστάσεις είναι τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας αυτής (βλ. ενδεικτικά ΕΣ Τμ VI 91, 105, 171, 191, 200, 205 και 214/2007, 15 και 74/2008).

Ειδικότερα, έχει κριθεί ότι δεν θεωρούνται απρόβλεπτα γεγονότα, εκτός της σφαίρας της αναθέτουσας αρχής, οι διαφορές που αναφέρονται κατά τη διαγωνιστική διαδικασία, που προηγείται της σύναψης συμβάσεων δημοσίων συμβάσεων και οι οποίες επιλύονται με την τήρηση της εκ του νόμου προβλεπόμενης ενδικοφανούς και ένδικης διαδικασίας, στα πλαίσια της προάσπισης των σχετικών συμφερόντων των διαγωνιζομένων. Ως εκ τούτου και η τήρηση των χρονοβόρων, ενδεχομένως, διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών, εξαιτίας της υποβολής προσφυγών και αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων εκ μέρους των συμμετεχόντων σε διαγωνισμό, δε συνιστά απρόβλεπτη περίπτωση καθιστάμενης ούτως επείγουσας της ανάγκης προσφυγής στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγματεύσεως χωρίς δημοσίευση προκήρυξης. Συναφώς ούτε γεγονότα όπως η προσεχή λήξη ισχύος των συμβάσεων των υπό ανάθεση υπηρεσιών, ούτε η ανάγκη παροχής των σχετικών υπηρεσιών για την εύρυθμη λειτουργία του φορέα μπορούν να χαρακτηριστούν απρόβλεπτες περιστάσεις (βλ. ΕΣ Τμ. VI 93/2011, 91/2007, Κλ. Ζ 264/2010, Κλ. ΣΤ 205/2007, Τμ. VI 58/2005, 91/2007, 19/2009). Επίσης έχει κριθεί ότι δεν συνιστά απρόβλεπτο γεγονός το ότι ένας φορέας κράτους μέλους, ο οποίος πρέπει να δώσει, στο πλαίσιο της προβλεπόμενης από την εθνική νομοθεσία διαδικασίας εγκρίσεως των σχεδίων δημοσίων έργων, τη συγκατάθεσή του για συγκεκριμένο σχέδιο, προβάλλει, πριν από την προς τούτο προβλεπόμενη οριακή ημερομηνία, αντιρρήσεις για λόγους που δικαιούται να επικαλεσθεί (Δ.Ε.Ε. προαναφερθείσα απόφαση C-318/94, σκέψη 14, της 18ης Μαρτίου 1992, C-24/91, Επιτροπή κατά Βασιλείου της Ισπανίας, Συλλογή 1992, σ. I-2002, σκέψη 14, της προαναφερθείσας C-107/92, σκέψη 13). Διότι αυτό δεν αποτελεί απρόβλεπτο γεγονός. Η καθυστέρηση αυτή αποτελεί προβλέψιμο στοιχείο στα πλαίσια της εξέλιξης της διαδικασίας έγκρισης των σχεδίων. Επίσης δεν στοιχειοθετεί απρόβλεπτο γεγονός η εκτέλεση έργου κατά τμήματα στην διάρκεια περισσότερων ετών, λόγω μη ύπαρξης διαθέσιμων πόρων. Αντίθετα αυτό αποτελεί ένα οργανωτικό σχήμα που δικαιούται να επιλέξει η αναθέτουσα αρχή, αλλά δεν συνδέεται με τις έννοιες του απρόβλεπτου και του κατεπείγοντος. Επίσης κατά πάγια νομολογία λόγος κατεπείγοντος δεν στοιχειοθετείται αν λόγω παραλείψεων – ελλείψεων προγραμματισμού και επιμέλειας της αναθέτουσας αρχής καθυστέρησε η έναρξη της διαδικασίας διαγωνισμού. Ομοίως δεν μπορεί να στοιχειοθετήσει απρόβλεπτο γεγονός η πλήρωση των αναγκών της αναθέτουσας αρχής αν από καιρού γνώριζε τη λήξη προηγούμενων συμβάσεων και υπήρχε η δυνατότητα

έγκαιρης διενέργειας διαγωνισμού.

Τονίζεται δε ότι οι παρεκκλίσεις από την κανονική διαδικασία δεν μπορούν να ισχύσουν όταν οι αναθέτουσες αρχές διαθέτουν επαρκή χρόνο για την τήρηση της ταχείας κλειστής διαδικασίας (Δ.Ε.Ε. προαναφερθείσα C-107/92, σκέψεις 9 και 13, όπου κρίθηκε ότι δεν συνέτρεχε κατεπίγον γιατί μεσολάβησαν τρεις μήνες από τη γνώση της συνδρομής του απρόβλεπτου γεγονότος μέχρι τη διενέργεια της διαπραγμάτευσης από την αναθέτουσα αρχή).

5. Ως προς την εφαρμογή του **άρθρου 25 περ. 2 υποπερ. β'** του ΠΔ 60/2007 πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις:

α) πρόκειται αποκλειστικά για σύμβαση προμηθειών,

β) η αναθέτουσα αρχή προτίθεται να αναθέσει συμπληρωματικό αντικείμενο με επιπλέον αμοιβή μόνο στον αρχικό ανάδοχο με τον οποίο θα διαπραγματευτεί,

γ) η αλλαγή προμηθευτή θα υποχρέωνε την αναθέτουσα αρχή να προμηθευτεί υλικό με διαφορετικά τεχνικά χαρακτηριστικά, τα οποία είναι ασυμβίβαστα ή προκαλούν δυσανάλογες τεχνικές δυσχέρειες ως προς τη χρήση και συντήρηση,

δ) η διάρκεια των συμβάσεων και των ανανεώσιμων δεν υπερβαίνει τα τρία έτη, εκτός αν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι, η συνδρομή των οποίων θα πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς.

Διευκρινίζεται ότι η περίπτωση αυτή δεν πρέπει να συγχέεται ούτε με την περίπτωση της τεχνικής μοναδικότητας (βλ. παραπάνω Γ4), η οποία εφαρμόζεται σε όλες τις συμβάσεις (έργων, προμηθειών, υπηρεσιών) και προϋποθέτει τον αυστηρότερο όρο της μοναδικότητας του οικονομικού φορέα, ούτε και με την περίπτωση των συμπληρωματικών έργων/υπηρεσιών (βλ. παρακάτω Γ6), η οποία προϋποθέτει επιπλέον μη προβλέψιμες περιστάσεις και ανώτατο όριο δαπάνης (50% του αρχικού προϋπολογισμού). Δεδομένου μάλιστα ότι συχνά η προσφυγή σε διαπραγμάτευση για λόγους τεχνικούς αφορά μικτές συμβάσεις (με στοιχεία συμβάσεων υπηρεσιών και προμηθειών ταυτόχρονα), υπογραμμίζεται ότι ισχύουν διαφορετικοί κανόνες (τεχνική μοναδικότητα/δυσανάλογες τεχνικές δυσχέρειες) ανάλογα με τον χαρακτηρισμό της σύμβασης ως σύμβασης προμήθειας ή παροχής υπηρεσιών.

Επισημαίνεται ότι η τεχνική κρίση της αναθέτουσας αρχής για τη συνδρομή της προϋπόθεσης (γ) δέον όπως ακολουθεί μιας στάθμισης όλων των οικονομοτεχνικών παραμέτρων που καθιστούν συμφερότερη την προσφυγή σε αυτήν την όλως εξαιρετική διαδικασία, με πλήρη και ειδική αιτιολογία που πρέπει να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, για τους λόγους που επιβάλουν την απόφασή της αυτή (ΕΣ Τμ. VI 1281/2010).

6. Ως προς τις προϋποθέσεις εφαρμογής του **άρθρου 25 περ. 4 υποπερ. α'** του ΠΔ 60/2007 παρατηρούνται τα ακόλουθα:

Η εν λόγω περίπτωση αφορά μόνο συμβάσεις έργων ή υπηρεσιών. Ως συμπληρωματικές εργασίες ή υπηρεσίες θεωρούνται εκείνες για τις οποίες συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

α) δεν περιλαμβάνονται στην αρχικώς κατακυρωθείσα μελέτη ούτε στην αρχική σύμβαση,

β) κατέστησαν αναγκαίες για την εκτέλεση των εργασιών ή της υπηρεσίας, όπως αυτό περιγράφεται στην αρχική σύμβαση, λόγω μη προβλέψιμων περιστάσεων,

γ) είτε δεν μπορούν τεχνικά ή οικονομικά να διαχωριστούν από την αρχική σύμβαση, χωρίς να δημιουργήσουν μείζονα προβλήματα για την αναθέτουσα αρχή, είτε παρά τη δυνατότητα διαχωρισμού τους, είναι απόλυτα αναγκαίες για την τελειοποίησή της και

δ) το σωρευτικό ποσό των συναπτόμενων συμβάσεων συμπληρωματικών έργων ή υπηρεσιών δεν υπερβαίνει το 50% του ποσού της αρχικής σύμβασης.

Ειδικότερα σχετικά με την συνδρομή των προϋποθέσεων της ανωτέρω διάταξης έχει κριθεί κατά πάγια νομολογία ότι απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν ανάγονται στο χρόνο καταρτίσεως της αρχικής σύμβασης και τα οποία, παρότι η μελέτη (οριστική ή προμελέτη), με βάση την οποία προσδιορίσθηκε το τεχνικό αντικείμενο του έργου, υπήρξε κατά το δυνατόν πλήρης και ακριβής, αντικειμενικά δεν μπορούσαν να προβλεφθούν, σύμφωνα με τους κανόνες της ανθρώπινης εμπειρίας και λογικής ώστε να ενταχθούν στο αρχικό έργο και την ήδη συναφθείσα σύμβαση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση του απρόβλεπτου δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη (πρβλ. ΕΣ Επταμ. 3053/2011, Τμ. VI 471/2011, 263/2011).

Δεν θεωρούνται συμπληρωματικές εργασίες, οφειλόμενες σε απρόβλεπτα γεγονότα, εκείνες που αφορούν στην επέκταση του τεχνικού αντικειμένου του έργου ή στη βελτίωση της ποιότητάς του, καθόσον η εκ των υστέρων μεταβολή του αντικειμένου του έργου, που δεν ήταν γνωστή στο σύνολο των διαγωνιζομένων, κατά την υποβολή της προσφοράς τους, και δεν αποτέλεσε τη βάση της διαδικασίας ανάδειξης αναδόχου, είναι ανεπίτρεπτη (πρβλ. ΕΣ Επταμ., 3053/2011, Τμήμα VI, 92/2011).

Για την σύναψη συμπληρωματικής σύμβασης απαιτείται να μην έχει ολοκληρωθεί η σύμβαση (λήξη χρόνου διάρκειας ή παράτασης αυτού) (πρβλ. ΕΣ Τμ. VI, 611/2012, 26/2012, Τμ. VII, 2/2012). Τέλος, η απόφαση του αρμόδιου οργάνου περί προσφυγής στην ως άνω διαδικασία ανάθεσης πρέπει, ως εκ της φύσεώς της, να είναι ειδικώς και επαρκώς αιτιολογημένη, ώστε να καθίσταται εφικτός ο έλεγχος της νομιμότητάς της από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

7. Ως προς τις προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 25 περ. 4 υποπερ. β' του ΠΔ 60/2007 παρατηρούνται τα ακόλουθα:

Η εν λόγω περίπτωση αναφέρεται επίσης μόνο σε συμβάσεις νέων έργων ή υπηρεσιών, που πρόκειται να ανατεθούν στον ανάδοχο της αρχικής σύμβασης από την ίδια αναθέτουσα αρχή

Για την εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης θα πρέπει σωρευτικά τα νέα έργα ή υπηρεσίες:

- α) να αφορούν σε επανάληψη παρόμοιων με την αρχική σύμβαση έργων ή υπηρεσιών
- β) να συμφωνούν με την βασική μελέτη που αποτέλεσε αντικείμενο της αρχικής σύμβασης, η οποία συνήφθη με ανοικτή ή κλειστή διαδικασία .

Η δυνατότητα προσφυγής στην ανωτέρω διαδικασία θα πρέπει να επισημαίνεται κατά την αρχική προκήρυξη του διαγωνισμού και επιτρέπεται επί μια τριετία μετά την σύναψη της αρχικής σύμβασης.

Επισημαίνεται ότι η χρονική διάρκεια των τριών ετών εφαρμογής της δυνατότητας αυτής υφίσταται από τη σύναψη της σύμβασης και όχι από την ολοκλήρωση του έργου (Δ.Ε.Ε. προαναφερθείσα C-385/02, σκέψη 34).

Η παρούσα κατευθυντήρια οδηγία και οι μνημονευόμενες σε αυτήν δικαστικές αποφάσεις είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα της Αρχής www.eaadhsy.gr

Οι αποδέκτες της παρούσας παρακαλούνται να ενημερώσουν σχετικά τις αρμόδιες υπηρεσίες τους, καθώς και τα νομικά πρόσωπα, οργανισμούς και φορείς που εποπτεύουν.

Ο Πρόεδρος

Δημήτριος Ράικος

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ:**1) Προεδρία της Δημοκρατίας****2) Όλα τα Υπουργεία (Γραφεία κ. Υπουργών, Υφυπουργών, Δ/νσεις Νομοθετικού)**

- Υπουργείο Εξωτερικών
- Υπουργείο Οικονομικών
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας
- Υπουργείο Εσωτερικών (με υποχρέωση περαιτέρω ενημέρωσης στους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού)
- Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
- Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
- Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού
- Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
- Υπουργείο Υγείας
- Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας
- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων / Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων (ΓΓΔΕ)
- Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
- Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη
- Υπουργείο Τουρισμού
- Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου
- Υπουργείο Μακεδονίας και Θράκης

3) Όλες τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις (Γραφεία κ. Γενικών Γραμματέων, Δ/νσεις Νομοθετικού)

- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου - Δυτικής Μακεδονίας
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου - Δυτικής Ελλάδας - Ιονίου
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης
- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας - Θράκης

4) Ανεξάρτητες Αρχές (Γραφεία κ. Προέδρων)

Εσωτ. Διανομή (ΕΑΑΔΗΣΥ):

- Γραφείο Προέδρου
- Μέλη ΕΑΑΔΗΣΥ
- Γραφείο Νομικού Συμβούλου
- Γενικό Διευθυντή
- Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό
- Τμήμα Διοικητικής Υποστήριξης και Ανθρώπινου Δυναμικού

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Α. Π.: ΥΠΕΝ/ΣΥΓΑΠΕΖ/105239/679

Ημ/νία: 14/11/2019

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Συντονιστικό Γραφείο Αντιμετώπισης

Περιβαλλοντικών Ζημιών (ΣΥΓΑΠΕΖ)

Ταχ. Δ/ση: Μεσογείων 119

101 92 Αθήνα

Πληρ: Δ. Μπούζας,

Τηλ.: 213 1513388

Fax: 213 1513708

email: mpouzasd@prv.ypeka.gr

Προς: Γ.Γ.Π
Δ/ση Σχεδιασμού & Αντιμετώπισης
Εκτάκτων Αναγκών
(email: agalani@gscrp.gr)

Κοιν.: ΥΠΕΝ
Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων

Θέμα: Απάντηση σε ερώτημά σας σχετικά με την ανάληψη κόστους σε περιπτώσεις διαχείρισης υλικών άγνωστης ταυτότητας.

- Σχετικά: α.** Το Π.Δ. 148/2009 «Περιβαλλοντική ευθύνη για την πρόληψη και την αποκατάσταση των ζημιών στο περιβάλλον – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όπως 21^{ης} Απριλίου 2004, όπως ισχύει» (ΦΕΚ 190 Α).
- β.** Το με αρ. πρωτ. 4889/0407.2019 της ΓΓΠΠ με θέμα «Ερώτημα αναφορικά με την ανάληψη κόστους σε περιπτώσεις διαχείρισης υλικών άγνωστης ταυτότητας» (α.π. ΣΥΓΑΠΕΖ 478/09.07.2019).
- γ.** Η υπ' αριθ. ΚΥΑ οικ. 62952/5384ΚΥΑ «Έγκριση Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ), σύμφωνα με το άρθρο 31 του ν. 4342/2015». (Β' 4328)

Σχετικά με το ερώτημά σας (β' σχετικό) και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας σημειώνουμε τα εξής:

1. Από την μέχρι σήμερα εμπειρία μας σε συμβάντα εντοπισμού υλικών άγνωστης ταυτότητας, διαπιστώνεται ότι πραγματοποιείται καταρχάς αυτοψία των αρμόδιων υπηρεσιών περιβάλλοντος. Προκειμένου για την αναγνώριση του άγνωστου υλικού και εφόσον κριθεί ότι δεν είναι δυνατόν να γίνει μακροσκοπικά κατά το στάδιο της αυτοψίας, απαιτείται να ληφθεί δείγμα του υλικού προκειμένου για την ταυτοποίησή και χαρακτηρισμό του (ως ουσία ή απόβλητο και ως επικίνδυνη ή μη). Με αυτά τα δεδομένα επιλέγεται η κατάλληλη διαχείρισή του.
2. Στις περιπτώσεις (ερώτημά σας) όπου δεν είναι μακροσκοπικά δυνατός ο διαχωρισμός ενός απόβλητου σε επικίνδυνο ή μη, και από τα φυσικά χαρακτηριστικά του (οσμή, χρώμα, πυκνότητα, κ.λ.π.) εκτιμηθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες περιβάλλοντος ότι πρέπει να γίνει δειγματοληψία για την ταυτοποίηση του αποβλήτου και την κατάταξή του στον αντίστοιχο ΕΚΑ, κατά την άποψή μας το υλικό ορθά θεωρείται και αντιμετωπίζεται ως επικίνδυνο απόβλητο, η διαχείριση του οποίου αποτελεί αρμοδιότητα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εφόσον δεν είναι δυνατός ο εντοπισμός του κατόχου ή του υπευθύνου.
3. Λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 3 (παρ. δ') της γ' σχετικής ΚΥΑ όπου ορίζεται ότι:
«3. Σε περίπτωση ρύπανσης ενός χώρου με επικίνδυνα απόβλητα συνεπεία ατυχήματος, συμπεριλαμβανομένων και των περιστατικών όπου απαιτείται επείγουσα διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων, μετά την υλοποίηση των άμεσων μέτρων καταστολής του συμβάντος από τις αρμόδιες Πυροσβεστικές Αρχές, όλα τα αναγκαία μέτρα για την εξυγίανση και αποκατάσταση του χώρου και την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος

λαμβάνονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου. Ειδικότερα, οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις αποτελούν τις αρμόδιες αρχές για την εποπτεία και έγκριση εκτέλεσης των απαιτούμενων μέτρων/ εργασιών, η δε υλοποίηση των απαιτούμενων μέτρων/ εργασιών αναλαμβάνονται από τον υπόχρεο φορέα/ κάτοχο των επικίνδυνων αποβλήτων ή από την υπηρεσία περιβάλλοντος της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης στις περιπτώσεις όπου δεν μπορεί να διαπιστωθεί η ταυτότητα του παραγωγού ή κατόχου των επικίνδυνων αποβλήτων».

καθίσταται σαφές ότι οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις αποτελούν τις αρμόδιες αρχές για την εποπτεία και την έγκριση εκτέλεσης των απαιτούμενων μέτρων/ εργασιών καθώς και την υλοποίηση των απαιτούμενων μέτρων/ εργασιών στις περιπτώσεις όπου δεν μπορεί να διαπιστωθεί η ταυτότητα του παραγωγού ή κατόχου των επικίνδυνων αποβλήτων.

4. Τέλος, σημειώνεται ότι το ΣΥΓΑΠΕΖ και οι Περιφερειακές Επιτροπές Αντιμετώπισης Περιβαλλοντικών ζημιών (ΠΕΑΠΖ) που έχουν συσταθεί στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις λαμβάνουν αιτήματα ανάληψης δράσης για περιστατικά που αφορούν σε ανεξέλεγκτες αποθέσεις αποβλήτων (άγνωστης προέλευσης) που προκαλούν ή δύνανται να προκαλέσουν περιβαλλοντική ζημία. Προκειμένου να αντιμετωπιστεί το θέμα αυτό, το ΣΥΓΑΠΕΖ σε συνεργασία με τις ΠΕΑΠΖ και το ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ υλοποίησαν κατά τα έτη 2013, 2014, 2016, 2018 και 2019 (σε εξέλιξη) δράσεις αποκατάστασης με την απομάκρυνση ανεξέλεγκτων αποθέσεων μέσω εγκεκριμένων χρηματοδοτικών προγραμμάτων.

Η Προϊσταμένη του ΣΥΓΑΠΕΖ

Σταυρούλα Πουλή

Εσωτερική Διανομή

- Αρχείο ΣΥΓΑΠΕΖ
- Δ. Μπούζας

**Υπόδειγμα διακήρυξης
για την ανάθεση συμβάσεων
παροχής υπηρεσιών
μεταφοράς μαθητών**

άνω των ορίων

**από Περιφέρειες
μέσω**

ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΓΟΡΩΝ (ΔΣΑ)

με τη χρήση του ΕΣΗΔΗΣ

[Έκδοση: Μάιος 2019]

Περιεχόμενα

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΣΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΆΝΩ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΑΠΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΜΕΣΩ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΓΟΡΩΝ (ΔΣΑ) ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΣΗΔΗΣ	1
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	2
ΣΤΑΔΙΟ Α – ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΓΟΡΩΝ (ΔΣΑ)	4
1. ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΣΑ	5
1.1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ (Α.Α.)	5
1.2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ- ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΙΣΧΥΟΣ ΔΣΑ	6
1.3 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΣΑ - ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ	6
1.4 ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	8
1.5 ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (ΕΕΕΣ) ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΤΟ ΔΣΑ	10
1.6 ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ	10
1.7 ΑΡΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΑΨΗΣ	11
2. ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΤΟ ΔΣΑ	12
2.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	12
2.2 ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	15
2.2.1 Δικαίωμα συμμετοχής	15
2.2.2 Εγγύηση συμμετοχής για την εγγραφή στο ΔΣΑ	15
2.2.3 Λόγοι αποκλεισμού	15
2.2.4 Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας	20
2.2.5 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια	20
2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα	21
2.2.7 Στήριξη στην ικανότητα τρίτων	21
3. ΥΠΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΕΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΤΟ ΔΣΑ	23
3.1 ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (ΕΕΕΣ)	23
3.2 ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (ΕΕΕΣ)	24
3.3 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (ΕΕΕΣ)	26
ΣΤΑΔΙΟ Β – ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ	27
4. ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ	28
4.1 ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ	28
4.2 ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ	28
4.3 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΦΑΚΕΛΩΝ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ	31
4.3.1 Φάκελος «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά»	31
4.3.2 Φάκελος «Οικονομική Προσφορά»	32
4.4 ΧΡΟΝΟΣ ΙΣΧΥΟΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΛΟΓΟΙ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΑΥΤΩΝ	33
4.4.1 Χρόνος ισχύος προσφορών	33
4.4.2 Λόγοι απόρριψης προσφορών	33
5. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΠΟΣΦΡΑΓΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ	35
5.1 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΠΟΣΦΡΑΓΙΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ	35
5.2 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ	35
5.2.1 Κριτήριο Ανάθεσης / Επιμέρους κριτήρια προσδιορισμού των υπό ανάθεση τμημάτων στον ίδιο προσφέροντα	35
5.2.2 Διαδικασία Αξιολόγησης	36
5.3 ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ (ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΜΕΣΑ)	37
5.4 ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗ - ΣΥΝΑΨΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	44
5.5 ΠΡΟΣΚΟΜΙΣΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	45
5.6 ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ - ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ – ΚΗΡΥΞΗ ΑΚΥΡΟΤΗΤΑΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	45
5.7 ΜΑΤΑΙΩΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	47
6. ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	48
6.1 ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ - ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΑ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	48
6.2 ΕΓΓΥΗΣΗ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΗ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ	48
6.3 ΟΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	48
6.4 ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΙΑ	49
6.5 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ	50

6.6	ΤΡΟΠΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ	50
6.7	ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΟΝΟΜΕΡΟΥΣ ΛΥΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ.....	51
6.8	ΚΗΡΥΞΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΕΚΠΤΩΤΟΥ – ΚΥΡΩΣΕΙΣ- ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΡΗΤΡΕΣ	51
7.	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ	54
7.1	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ.....	54
7.2	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ	54
7.3	ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	54
7.4	ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ- ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ- ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΕΙ ΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ.....	55
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	57
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ (ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ)	57
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ)	58
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ.Α – ΕΕΕΣ –ΤΕΥΔ (ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ) [ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ].....	59
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ.Β – ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΙ ΟΔΗΓΟΙ ΔΣΑ ΓΙΑ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ	59
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV – ΆΛΛΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ (ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ) [ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ]	59
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ (ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ) [ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ]	59
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI – ΆΛΛΟ ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΟ ΈΓΓΡΑΦΟ - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ (ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ) [ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ]	59
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ (ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ) [ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ]	59
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΓΓΥΗΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ (ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ) [ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ].....	60
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ – ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ (ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ) [ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ].....	60

ΣΤΑΔΙΟ Α – ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΑΓΟΡΩΝ (ΔΣΑ)

1. ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΔΣΑ

1.1 Στοιχεία Αναθέτουσας Αρχής (Α.Α.)

Επωνυμία	
Ταχυδρομική διεύθυνση	
Πόλη	
Ταχυδρομικός Κωδικός	
Χώρα	
Κωδικός NUTS	
Τηλέφωνο	
Φαξ	
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο	
Αρμόδιος για πληροφορίες ¹	
Γενική Διεύθυνση στο διαδίκτυο (URL)	
Διεύθυνση του προφίλ αγοραστή στο διαδίκτυο (URL) ²	

Είδος Αναθέτουσας Αρχής

Η Αναθέτουσα αρχή είναι ³ και ανήκει στη Γενική Κυβέρνηση και ειδικότερα στον υποτομέα των ΟΤΑ⁴.

Κύρια δραστηριότητα Α.Α.⁵

Η κύρια δραστηριότητα της Αναθέτουσας Αρχής είναι η

Από κοινού διαδικασία σύναψης του ΔΣΑ⁶ [Συμπληρώνεται μόνο εφόσον αφορά από κοινού διαδικασία σύναψης ΔΣΑ, άλλως διαγράφεται]

Στοιχεία Επικοινωνίας ⁷

α) Τα έγγραφα της σύμβασης για το παρόν ΔΣΑ είναι διαθέσιμα για ελεύθερη, πλήρη, άμεση & δωρεάν ηλεκτρονική πρόσβαση μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.⁸

β) Περαιτέρω πληροφορίες είναι διαθέσιμες από :
την προαναφερθείσα διεύθυνση:ή άλλη διεύθυνση[κατά περίπτωση]

¹ Συμπληρώνεται το όνομα, η διεύθυνση, ο αριθμός τηλεφώνου και τηλεμοιοτυπικού μηχανήματος (FAX), η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) της αρμόδιας υπηρεσίας της Περιφέρειας, καθώς και ο αρμόδιος υπάλληλος της υπηρεσίας αυτής, άρθρο 53 παρ. 2 περ. γ του ν. 4412/2016.

² Εφόσον υπάρχει.

³ Αναφέρεται η συγκεκριμένη Περιφέρεια. Επισημαίνεται ότι οι Περιφέρειες αποτελούν “μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές,” κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 3 του ν. 4412/2016.

⁴ Σύμφωνα με τις υποδιαιρέσεις, που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 4270/14.

⁵ Επιλέγεται η κύρια δραστηριότητα της Α.Α., σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ (Προκήρυξη Σύμβασης), Τμήμα Ι, παρ. 1.5, Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1986 της Επιτροπής (L 296) και εν προκειμένω η δραστηριότητα της περ. α) Γενικές δημόσιες υπηρεσίες.

⁶ Συμπληρώνεται μόνο αν εμπύπτει στην από κοινού διαδικασία σύναψης σύμβασης με την έννοια των άρθρων 40 – 43 του ν. 4412/2016.

⁷ Επιλέγονται και συμπληρώνονται τα αντίστοιχα εδάφια, πρβλ άρθρα 22 και 67 ν. 4412/16.

⁸ Εάν η πρόσβαση στα έγγραφα είναι περιορισμένη, αντί για τα αναφερόμενα στο α) συμπληρώνεται: «Η πρόσβαση στα έγγραφα είναι περιορισμένη. Περαιτέρω πληροφορίες παρέχονται στην διεύθυνση (URL) :»

[Προστίθεται το σημείο γ) εφόσον απαιτείται:]

- γ) Η ηλεκτρονική επικοινωνία απαιτεί την χρήση εργαλείων και συσκευών που δεν είναι γενικώς διαθέσιμα. Η απεριόριστη, πλήρης, άμεση και δωρεάν πρόσβαση στα εν λόγω εργαλεία και συσκευές είναι δυνατή στην διεύθυνση (URL) :.....

1.2 Στοιχεία Διαδικασίας – Χρηματοδότηση- Διάρκεια Ισχύος ΔΣΑ

Διαδικασία

Η παρούσα διαδικασία αφορά στη δημιουργία Δυναμικού Συστήματος Αγορών (ΔΣΑ) του άρθρου 33 του ν. 4412/2016.

Για τη σύναψη των επιμέρους συμβάσεων στο πλαίσιο του ΔΣΑ, η αναθέτουσα αρχή ακολουθεί τους κανόνες της κλειστής διαδικασίας⁹, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρούσα.

Η ισχύς του ΔΣΑ θα διαρκέσει έως την^{10 11}.

Στους ενδιαφερόμενους ή συμμετέχοντες στο σύστημα οικονομικούς φορείς δεν επιβάλλεται καμία χρέωση πριν από ή κατά την περίοδο ισχύος του ΔΣΑ.

Η διαδικασία θα διενεργηθεί με χρήση της πλατφόρμας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.), η οποία είναι προσβάσιμη μέσω της Διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr.

Στο πλαίσιο της παρούσας διακήρυξης, κάθε αναφορά σε «αίτηση συμμετοχής» νοείται ως αναφορά στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (εφεξής ΕΕΕΣ).

Χρηματοδότηση¹²

Φορέας χρηματοδότησης του παρόντος ΔΣΑ είναι η Περιφέρεια

Η δαπάνη των επιμέρους συμβάσεων που θα συναφθούν βαρύνει την με Κ.Α. : σχετική πίστωση του προϋπολογισμού του/ων οικονομικού/ών έτους/ών

1.3 Κατηγορίες ΔΣΑ - Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου

Αντικείμενο του παρόντος ΔΣΑ είναι ανάθεση επιμέρους συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών της Περιφέρειας, σύμφωνα με τα αναλυτικά αναφερόμενα στο Παράρτημα Ι της παρούσας.

[Σύντομη αναφορά των προς παροχή υπηρεσιών ή των υποδιαιρούμενων τμημάτων αυτών, εφόσον υπάρχουν. Επιπρόσθετα συμπληρώνεται και η τυχόν απαιτούμενη παροχή παρεπόμενων υπηρεσιών].

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες κατατάσσονται στους ακόλουθους κωδικούς του Κοινού Λεξιλογίου δημοσίων συμβάσεων (CPV) : και συμπληρωματικού CPV

Το παρόν ΔΣΑ χωρίζεται στις ακόλουθες κατηγορίες υπηρεσιών μεταφοράς, με βάση το απαιτούμενο μεταφορικό μέσο¹³:

Α. Λεωφορείο

⁹ Πρβ. άρθρο 33 παρ. 2, σε συνδυασμό με το άρθρο 28 του ν. 4412/2016.

¹⁰ Αναφέρεται η ακριβής ημερομηνία μέχρι την οποία ισχύει το ΔΣΑ. Η αναθέτουσα αρχή οφείλει να ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για οποιαδήποτε μεταβολή της περιόδου ισχύος του ΔΣΑ, με τη χρήση των κάτωθι τυποποιημένων εντύπων: α) εάν η περίοδος ισχύος μεταβάλλεται χωρίς να παύσει η λειτουργία του συστήματος, μέσω του εντύπου που χρησιμοποιείται αρχικά για την προκήρυξη διαγωνισμού για το ΔΣΑ, β) εάν παύει η λειτουργία του συστήματος, μέσω της γνωστοποίησης συναφθείσας σύμβασης που αναφέρεται στο άρθρο 64 του ν. 4412/2016.

¹¹ Επιστημαίνεται ότι οι συμβάσεις που θα συναφθούν, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 105 του ν. 4412/2016, μέχρι και την ημερομηνία λήξης του παρόντος ΔΣΑ, μπορούν να εκτελούνται και μετά τη λήξη του ΔΣΑ.

¹² Άρθρο 53 παρ. 2 εδ. ζ ν. 4412/2016.

¹³ Σύμφωνα με τα οριζόμενα στη με αριθμ. 50025/2018 (Β' 4217/26.9.2018) ΚΥΑ «Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες».

Β. Μικρό Λεωφορείο

Γ. Επιβατικό Όχημα Δημοσίας Χρήσης (Ε.Δ.Χ.)

Δ. Ειδικά Διαμορφωμένα Οχήματα

Αιτήσεις συμμετοχής για την εγγραφή στο παρόν ΔΣΑ μπορούν να υποβάλλονται για μία, περισσότερες ή όλες τις ως άνω κατηγορίες, εφόσον ο οικονομικός φορέας πληροί τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής εκάστης κατηγορίας.

Τα απαιτούμενα κριτήρια μπορεί να πληρούνται είτε μεμονωμένα είτε, σε περίπτωση ένωσης, αθροιστικά από τα μέλη της ένωσης είτε με στήριξη σε ικανότητες τρίτων.

Οι επιμέρους συμβάσεις που θα συναφθούν στο πλαίσιο του παρόντος ΔΣΑ υποδιαιρούνται, ενδεικτικά, ως εξής¹⁴,

ΤΜΗΜΑ / ΟΜΑΔΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΩΝ 1 : «.....», εκτιμώμενης αξίας πλέον ΦΠΑ για το/τα έτος/ έτη.....

ΤΜΗΜΑ / ΟΜΑΔΑ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΩΝ 2 : «.....», εκτιμώμενης αξίας πλέον ΦΠΑ για το/τα έτος/ έτη.....,

όπως αναλυτικά θα καθορισθούν στις προσκλήσεις υποβολής προσφορών για τη σύναψη των επιμέρους συμβάσεων.

Τα ως άνω τμήματα δύναται να τροποποιούνται είτε με προσθήκη νέων είτε με επιμέρους τροποποιήσεις ή κατάργηση δρομολογίων, με βάση τις ανάγκες που ανακύπτουν, κατά τη διάρκεια ισχύος του ΔΣΑ¹⁵, με την τήρηση των απαιτούμενων διατυπώσεων δημοσιότητας και παράταση της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα αρ. 65, 66 και 67 του ν. 4412/2016.

Η συνολική, ενδεικτική, εκτιμώμενη αξία των συμβάσεων που πρόκειται να συναφθούν στο πλαίσιο του παρόντος ΔΣΑ ανέρχεται στο ποσό των € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ % (προϋπολογισμός χωρίς ΦΠΑ: € ΦΠΑ :), πλέον δικαιωμάτων προαίρεσης ποσού.....

[Αναφέρονται επιπλέον, διακριτά:

- τυχόν δικαίωμα προαίρεσης¹⁶, συμπεριλαμβανομένου τυχόν δικαιώματος παράτασης με αύξηση φυσικού οικονομικού αντικείμενου ή αναθεώρησης τιμών¹⁷:

Ειδικότερα: ποσοστό έως επί της συνολικής εκτιμώμενης αξίας του παρόντος ΔΣΑ, ήτοι έωςευρώ, (που καθορίζεται σύμφωνα με τον προϋπολογισμό της κάθε Περιφέρειας και αναγράφεται σαφώς και ρητά στο παρόν σημείο).

Το ως άνω ποσοστό μπορεί να κατανέμεται σε κάθε επιμέρους σύμβαση που θα συναφθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Στάδιο Β της παρούσας και δεν δύναται να υπερβαίνειποσοστό επί της αξίας της σύμβασης. (για την τροποποίηση των υφιστάμενων δρομολογίων (δηλαδή μείωση ή αύξηση των χιλιομέτρων των δρομολογίων ή μερική αλλαγή διαδρομής που οφείλεται στην ανάγκη να εξυπηρετηθούν

¹⁴ Κατά τα σχετικώς οριζόμενα στο άρθρο 59 του ν. 4412/2016, η Α.Α., στο πλαίσιο της διακριτικής της ευχέρειας, μπορεί να προσδιορίζει το μέγεθος και το αντικείμενο των τμημάτων, με βάση τον σχεδιασμό και τις ειδικότερες ανάγκες της.

¹⁵ Πρβλ. αρ. 2, Κεφ. Γ, παρ. 2 περ. στ. 1 της ΚΥΑ μεταφοράς μαθητών.

¹⁶ Το δικαίωμα προαίρεσης του ΑΚ αποτελεί μονομερές διαπλαστικό δικαίωμα της Α.Α., ασκείται με μονομερή δήλωσή της και δεν αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης με τον ανάδοχο της αρχικής σύμβασης.

¹⁷ Και οι εν λόγω παρατάσεις, καθώς και οι αναθεωρήσεις τιμών, αποτελούν μορφή τροποποίησης της σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 132 παρ. 1 του ν. 4412/2016, δεδομένου ότι οδηγούν σε αύξηση της συμβατικής αξίας και απαιτείται να προβλέπονται ρητά.

νέοι μαθητές κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης), όποτε προκύπτει ανάγκη κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης.)

Δυνατότητα χρονικής παράτασης του αντικειμένου της σύμβασης για διάστημα έως μήνες, με αντίστοιχη αύξηση του συμβατικού αντικειμένου. Σε κάθε περίπτωση οι παρατάσεις των επιμέρους συμβάσεων συνυπολογίζονται στο συνολικό ποσοστόπροαιρέσεων και αθροίζονται με όλα τα προαναφερόμενα δικαιώματα προαίρεσης.

- τυχόν δικαίωμα προαίρεσης κατά την κατακύρωση της σύμβασης για ολόκληρη ή μεγαλύτερη ή μικρότερη ποσότητα με αναφορά σε ορισμένο ποσοστό στα εκατό^{18]}.

Αναλυτική περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των επιμέρους τμημάτων δίδεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ή σε άλλο περιγραφικό έγγραφο [συμπληρώνεται από την Α.Α. πχ Παράρτημα Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων κλπ] της παρούσας.

1.4 Θεσμικό πλαίσιο

Η δημιουργία του παρόντος ΔΣΑ, καθώς και η ανάθεση και εκτέλεση των επιμέρους συμβάσεων διέπονται από την κείμενη νομοθεσία και τις, κατ' εξουσιοδότηση αυτής, εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν και ιδίως:

- του ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)"
- του ν. 4270/2014 (Α' 143) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις»,
- του ν. 4250/2014 (Α' 74) «Διοικητικές Απλουστεύσεις - Καταργήσεις, Συγχωνεύσεις Νομικών Προσώπων και Υπηρεσιών του Δημοσίου Τομέα-Τροποποίηση Διατάξεων του π.δ. 318/1992 (Α' 161) και λοιπές ρυθμίσεις» και ειδικότερα τις διατάξεις του άρθρου 1,
- της παρ. Ζ του Ν. 4152/2013 (Α' 107) «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2011/7 της 16.2.2011 για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές»,
- του ν. 4129/2013 (Α' 52) «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο»
- του άρθρου 26 του ν.4024/2011 (Α 226) «Συγκρότηση συλλογικών οργάνων της διοίκησης και ορισμός των μελών τους με κλήρωση»,¹⁹
- του ν. 4013/2011 (Α' 204) «Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων...»,
- του ν. 3861/2010 (Α' 112) «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο "Πρόγραμμα Διαύγεια" και άλλες διατάξεις»,
- του άρθρου 4 του π.δ. 118/07 (Α' 150)²⁰ [συμπληρώνεται κατά περίπτωση]
- του ν. 3548/2007 (Α' 68) «Καταχώριση δημοσιεύσεων των φορέων του Δημοσίου στο νομαρχιακό και τοπικό Τύπο και άλλες διατάξεις»,

¹⁸ Βλ. άρθρο 105 παρ. 1 ν. 4412/2016.

¹⁹ Μόνο εφόσον επιλεγεί η διενέργεια κλήρωσης για τη συγκρότηση συλλογικών οργάνων.

²⁰ Ειδικά η υποχρέωση δημοσίευσης προκήρυξης σε τοπική εφημερίδα, που προβλέπεται στο άρθρο 4 του π.δ. 118/2007, όταν ο διαγωνισμός προκηρύσσεται από περιφερειακή υπηρεσία, καταργείται με την επιφύλαξη της παρ. 12 του άρθρου 379.

Διανομή μέσω 'ΕΡΙΑ' με UID: 6076d0cfd5f52cd9c6f8e5 στις 26/04/21 07:06

- του ν. 3310/2005 (Α' 30) "Μέτρα για τη διασφάλιση της διαφάνειας και την αποτροπή καταστρατηγήσεων κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων" για τη διασταύρωση των στοιχείων του αναδόχου με τα στοιχεία του Ε.Σ.Ρ., του π.δ/τος 82/1996 (Α' 66) «Ονομαστικοποίηση μετοχών Ελληνικών Ανωνύμων Εταιρειών που μετέχουν στις διαδικασίες ανάληψης έργων ή προμηθειών του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων του ευρύτερου δημόσιου τομέα»²¹, της κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επικρατείας με αρ. 20977/2007 (Β' 1673) σχετικά με τα "Δικαιολογητικά για την τήρηση των μητρώων του ν.3310/2005, όπως τροποποιήθηκε με το ν.3414/2005", καθώς και της απόφασης του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών με αριθμ.1108437/2565/ΔΟΣ/2005 (Β' 1590) "Καθορισμός χωρών στις οποίες λειτουργούν εξωχώριες εταιρίες", [συμπληρώνεται κατά περίπτωση]
- του ν. 2859/2000 (Α' 248) «Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας»,
- του ν.2690/1999 (Α' 45) "Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις" και ιδίως των άρθρων 7 και 13 έως 15,
- του π.δ 28/2015 (Α' 34) "Κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία",
- του π.δ. 80/2016 (Α' 145) "Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες",
- της με αρ. 57654 (Β' 1781/23.5.2017) Απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης «Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας και διαχείρισης του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης»,
- της με αρ. 56902/215 (Β' 1924/2.6.2017) Απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)»,
- των σε εκτέλεση των ανωτέρω νόμων εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων, των λοιπών διατάξεων που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας, καθώς και του συνόλου των διατάξεων του ασφαλιστικού, εργατικού, κοινωνικού, περιβαλλοντικού και φορολογικού δικαίου που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά παραπάνω.
- Της υπ' αριθμ. 50025/19.9.2018 (Β' 4217/26.9.2018) ΚΥΑ «Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες», **εφεξής «ΚΥΑ μεταφοράς μαθητών».**
- [Συμπληρώνονται επίσης το ειδικό κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη δημιουργία του παρόντος ΔΣΑ, την ανάθεση και εκτέλεση των επιμέρους συμβάσεων και, ιδίως, η απόφαση του αρμοδίου οργάνου περί έγκρισης της διαδικασίας ΔΣΑ και των όρων αυτού, η απόφαση έγκρισης των τεχνικών προδιαγραφών/ απαιτήσεων, καθώς και η παραπομπή σε ενιαίες προδιαγραφές που τυχόν εκπονήθηκαν από ΕΚΑΑ, η απόφαση ανάληψης υποχρέωσης ή πολυετούς ανάληψης²², οι αποφάσεις συγκρότησης των συλλογικών οργάνων του διαγωνισμού, η τυχόν απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων προκαταρκτικής διαβούλευσης...].
- Προσθήκες και εν γένει προσαρμογές άρθρων της παρούσας διακήρυξης πραγματοποιούνται με ευθύνη της αναθέτουσας αρχής σε περίπτωση νομοθετικών / κανονιστικών μεταβολών και μέχρι την τυχόν επικαιροποίηση του παρόντος υποδείγματος (ρήτρα ευελιξίας).

1.5 Προθεσμία παραλαβής αιτήσεων συμμετοχής (ΕΕΕΣ) για την εγγραφή στο ΔΣΑ

Ως προθεσμία παραλαβής των αρχικών (που υποβάλλονται για πρώτη φορά στο σύστημα) αιτήσεων συμμετοχής (ΕΕΕΣ), ορίζεται η/...../.....και ώρα²³.

²¹ Η υποχρέωση ονομαστικοποίησης μετοχών εταιρειών που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις, απαιτείται, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 3310/2005, σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων εκτιμώμενης αξίας ανώτερης του ενός εκατομμυρίου ευρώ (1.000.000,00 €).

²² Πρβλ άρθρα 66, 67 του ν. 4270/2014 και τα στοιχεία που προβλέπονται από το π.δ. 80/2016.

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 6076d0cfd5ff52cd9c6f8e5 στις 26/04/21 07:06

Η πρόσκληση υποβολής προσφορών για τη σύναψη της πρώτης συγκεκριμένης σύμβασης στο πλαίσιο του παρόντος ΔΣΑ δεν μπορεί να αποσταλεί πριν την παρέλευση της ως άνω ημερομηνίας, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο Στάδιο Β' της παρούσας²⁴.

Μετά την αποστολή της παραπάνω πρόσκλησης, δεν τίθεται καμία επιπλέον προθεσμία παραλαβής αιτήσεων συμμετοχής.

1.6 Δημοσιότητα

A. Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Προκήρυξη²⁵ σύμβασης για τη δημιουργία του παρόντος ΔΣΑ απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις/...../..... στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. *[συμπληρώνεται επίσης αριθμός και ημερομηνία δημοσίευσης, εφόσον είναι γνωστά]*

Προκαταρκτική Προκήρυξη της παρούσας σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις/...../..... στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης *[συμπληρώνεται στην περίπτωση δημοσίευσης προκαταρκτικής προκήρυξης και εφόσον είναι γνωστός ο αριθμός και η ημερομηνία δημοσίευσης²⁶].*

B. Δημοσίευση σε εθνικό επίπεδο ²⁷

Η προκήρυξη και το πλήρες κείμενο της παρούσας Διακήρυξης καταχωρείται στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) ²⁸.

Το πλήρες κείμενο της παρούσας Διακήρυξης καταχωρείται και στη διαδικτυακή πύλη του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.²⁹: <http://www.promitheus.gov.gr>, με Συστημικό Αύξοντα Αριθμό : *[εφόσον είναι γνωστός]*

Προκήρυξη (περίληψη της παρούσας Διακήρυξης) δημοσιεύεται και στον Ελληνικό Τύπο ^{30 31 32}, σύμφωνα με το άρθρο 66 του Ν. 4412/2016:

.....

²³ Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των (αρχικών) αιτήσεων συμμετοχής ανέρχεται σε 30 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης σύμβασης ή, εάν ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού χρησιμοποιείται η προκαταρκτική προκήρυξη, από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος (άρθρο 33 παρ. 2^α του ν. 4412/2016). Η ως άνω προθεσμία μπορεί να οριστεί μεγαλύτερη των 30 ημερών, κατά την κρίση της αναθέτουσας αρχής και σύμφωνα με το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης στο πλαίσιο του ΔΣΑ.

²⁴ Επισημαίνεται ότι η παρέλευση της ως άνω προθεσμίας δεν γεννά υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής όπως αποστέλλει άμεσα την πρώτη πρόσκληση για την υποβολή προσφοράς. Την εν λόγω πρόσκληση, καθώς και όλες τις επόμενες προσκλήσεις, δύναται να αποστέλλει οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια ισχύος του ΔΣΑ, σε κάθε περίπτωση πάντως μετά την παρέλευση της ως άνω προθεσμίας.

²⁵ Άρθρο 65 παρ. 1 του ν. 4412/2016 : Η προκήρυξη περιλαμβάνει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο Παράρτημα V του Προσαρτήματος Α' υπό τη μορφή τυποποιημένου εντύπου (έντυπο 2 Παραρτήματος II : Προκήρυξη Σύμβασης του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1986 της Επιτροπής (L296/1).

²⁶ Πρβλ άρθρα 27 παρ. 2, 62 του ν. 4412/2016.

²⁷ Άρθρο 66 Ν. 4412/2016. Η παρούσα διακήρυξη και οι προκηρύξεις δεν δημοσιεύονται πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ σύμφωνα με το άρθρο 65 του ν. 4412/2016. Ωστόσο, η δημοσίευση μπορεί να πραγματοποιείται σε κάθε περίπτωση σε εθνικό επίπεδο, όταν οι Α.Α. δεν έχουν ενημερωθεί σχετικά με τη δημοσίευση εντός 48 ωρών από τη βεβαίωση παραλαβής της προκήρυξης/ γνωστοποίησης.

²⁸ Σύμφωνα με τα άρθρα 38 και 66 του Ν. 4412/2016 και την ΥΑ 57654 (Β' 1781/23.5.2017).

²⁹ Άρθρο 36 του ν. 4412/2016.

³⁰ Η υποχρέωση δημοσίευσης της προκήρυξης σε δύο οικονομικές εφημερίδες ευρείας κυκλοφορίας που προβλέπεται στο άρθρο 4 του ΠΔ 118/2007 έχει καταργηθεί από την 1^η Ιανουαρίου 2018. Πρβλ άρθρο 377§1 περίπτ. (59 και 82) και άρθρο 379 §10 ν. 4412/2016.

³¹ Η υποχρέωση δημοσίευσης της προκήρυξης σε μία τοπική εφημερίδα, που προβλέπεται στο άρθρο 4 του ΠΔ 118/2007, συνεχίζει να υφίσταται μέχρι και την 31/12/2020, οπότε και καταργείται, βλέπε άρθρο 377§1 περίπτ (59 και 82) και άρθρο 379 §12 ν. 4412/2016.

³² Η δημοσίευση σε νομαρχιακές και τοπικές εφημερίδες του Ν.3548/2007, συνεχίζει να υφίσταται μέχρι και την 31/12/2020, οπότε και καταργείται, βλέπε άρθρο 377§1 περίπτ (35) και άρθρο 379 §12 ν. 4412/2016.

Διανομή μέσω 'ΠΡΙΔΑ' με UID: 6076d0cfd5f52cd9c6f8e5 στις 26/04/21 07:06

[Συμπληρώνεται ο ελληνικός τύπος (αναφορά σε έντυπα, ημερομηνία αποστολής και δημοσίευσης, εφόσον η τελευταία είναι γνωστή), σύμφωνα με το άρθρο 4 του π.δ. 118/2007, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ν. 3548/2007].

Η προκήρυξη (περίληψη της παρούσας Διακήρυξης) όπως προβλέπεται στην περίπτωση 16 της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του Ν. 3861/2010, αναρτάται στον ιστότοπο του προγράμματος «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» <http://et.diavgeia.gov.gr/>

Η Διακήρυξη καταχωρείται στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής *[εφόσον υπάρχει]*, στη διεύθυνση (URL) : www.....gr στη διαδρομή: ► ►, στις/...../..... *[συμπληρώνεται αναλόγως κατά περίπτωση]*

Γ. Έξοδα δημοσιεύσεων

Η δαπάνη των δημοσιεύσεων στον Ελληνικό Τύπο βαρύνει την αναθέτουσα αρχή.

[συμπληρώνεται, κατά περίπτωση, με βάση το εφαρμοστέο νομοθετικό – κανονιστικό πλαίσιο που διέπει την Α.Α. ως προς τις δαπάνες δημοσιεύσεων]³³.

1.7 Αρχές εφαρμοζόμενες στη διαδικασία σύναψης

Οι οικονομικοί φορείς δεσμεύονται ότι:

α) τηρούν και θα εξακολουθήσουν να τηρούν, κατά την εκτέλεση των επιμέρους συμβάσεων στο πλαίσιο του παρόντος ΔΣΑ, εφόσον επιλεγούν, τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους³⁴,

β) δεν θα ενεργήσουν αθέμιτα, παράνομα ή καταχρηστικά καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, αλλά και κατά το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης, εφόσον επιλεγούν,

γ) λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να διαφυλάξουν την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που έχουν χαρακτηριστεί ως τέτοιες.

³³ Πρβλ άρθρο 77 παρ. 5 ν. 4270/2014, άρθρα 1 παρ. 3 & 4 παρ. 3 ν. 3548/2007, σε συνδυασμό με τα άρθρα 377 παρ. 1 περ. 35 & 379 παρ. 12 ν. 4412/2016.

³⁴ Άρθρο 18 παρ. 2 του ν. 4412/2016.

2. ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΤΟ ΔΣΑ

2.1 Γενικές Πληροφορίες

2.1.1 Έγγραφα της σύμβασης

Στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας, τα έγγραφα σύμβασης³⁵ είναι τα ακόλουθα:

1. η με αρ. Προκαταρκτική Προκήρυξη, όπως αυτή έχει δημοσιευτεί είτε από την Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε από την αναθέτουσα αρχή στο «προφίλ αγοραστή» της *[Συμπληρώνεται και περιλαμβάνεται στη διακήρυξη αν δημοσιεύτηκε προκαταρκτική προκήρυξη στην ΕΕΕΕ (πρβλ παρ. 1 άρθρου 62 του ν. 4412/2016). Επίσης αναφέρεται αν η προκαταρκτική προκήρυξη χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης διαγωνισμού].*
2. η με αρ. Προκήρυξη της Σύμβασης (ΑΔΑΜ.....), όπως αυτή έχει δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης
3. το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης [ΕΕΕΣ]
4. οι συμπληρωματικές πληροφορίες που τυχόν παρέχονται στο πλαίσιο της διαδικασίας, ιδίως σχετικά με τις προδιαγραφές και τα σχετικά δικαιολογητικά
5. [.....]³⁶

2.1.2 Επικοινωνία - Πρόσβαση στα έγγραφα της Σύμβασης

Όλες οι επικοινωνίες σε σχέση με τα βασικά στοιχεία της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης, καθώς και όλες οι ανταλλαγές πληροφοριών, ιδίως η ηλεκτρονική υποβολή, εκτελούνται με τη χρήση της πλατφόρμας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ), η οποία είναι προσβάσιμη μέσω της Διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr³⁷.

ή/και

[Όταν είναι αδύνατο να παρασχεθεί ελεύθερη, πλήρης, άμεση και δωρεάν ηλεκτρονική πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα της σύμβασης για έναν από τους λόγους που αναφέρονται στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 22, συμπληρώνεται:]

Κατ' εξαίρεση τα αριθμ..... *[αναφέρονται τα συγκεκριμένα έγγραφα της σύμβασης]* διατίθενται³⁸ στα γραφεία της αναθέτουσας αρχής κατά τιςεργάσιμες ημέρες καιώρες. Για την παραλαβή των τευχών οι ενδιαφερόμενοι καταβάλλουν τη δαπάνη αναπαραγωγής τους³⁹, που ανέρχεται

³⁵ Ως «έγγραφο διαδικασίας σύναψης της σύμβασης» ή «έγγραφο της σύμβασης», κατά την έννοια της περ. 14 της παρ.1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 νοείται κάθε έγγραφο το οποίο παρέχει ή στο οποίο παραπέμπει η Α.Α. με σκοπό να περιγράψει ή να προσδιορίσει στοιχεία της σύμβασης ή της διαδικασίας ανάθεσης, συμπεριλαμβανομένης της προκήρυξης σύμβασης του άρθρου 63, της προκαταρκτικής προκήρυξης του άρθρου 62, αν χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, των τεχνικών προδιαγραφών, του περιγραφικού εγγράφου, των προτεινόμενων όρων της σύμβασης, των υποδειγμάτων για την προσκόμιση των εγγράφων από τους υποψηφίους και τους προσφέροντες, των πληροφοριών σχετικά με τις γενικές και ειδικές υποχρεώσεις και τυχόν πρόσθετων εγγράφων. Επίσης, στην έννοια αυτή περιλαμβάνονται και η διακήρυξη στην οποία αναφέρονται όλοι οι ειδικοί και γενικοί όροι σύναψης και εκτέλεσης της σύμβασης, το Ενιαίο Ευρωπαϊκό Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), οι συμπληρωματικές πληροφορίες που παρέχει η αναθέτουσα αρχή δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 67 και της παρ. 2 του άρθρου 297, το σχέδιο της σύμβασης μετά των παραρτημάτων αυτής και η τεχνική συγγραφή υποχρεώσεων που περιλαμβάνει και τις εφαρμοστέες τεχνικές προδιαγραφές.

³⁶ Συμπληρώνονται τυχόν άλλα έγγραφα σύμβασης ή τεύχη που η Α.Α. κρίνει αναγκαία με σκοπό να περιγράψει ή να προσδιορίσει στοιχεία της διαδικασίας.

³⁷ Επιλέγεται κατά κανόνα η εκ του νόμου υποχρεωτική χρήση του ΕΣΗΔΗΣ για την πρόσβαση στα έγγραφα της σύμβασης και την επικοινωνία. Οι επιλογές που ακολουθούν αφορούν περιπτώσεις που δεν είναι δυνατή εν όλω ή εν μέρει η ελεύθερη πλήρης άμεση και δωρεάν ηλεκτρονική πρόσβαση στα έγγραφα της σύμβασης. Επιπλέον, σε περίπτωση που απαιτούνται ειδικά εργαλεία, συσκευές ή μορφότυποι περιγράφονται στο σημείο αυτό, ταυτόχρονα με τον τρόπο πρόσβασης των ενδιαφερομένων.

³⁸ Πρβλ άρθρο 22 παρ. 1 και 67 παρ. 1 του ν. 4412/2016

σε ευρώ, εκτός αν ο ενδιαφερόμενος αναλάβει με δαπάνη και επιμέλειά του την αναπαραγωγή. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να παραλάβουν τα παραπάνω στοιχεία και ταχυδρομικά, εφόσον τα ζητήσουν έγκαιρα και εμβάσουν, κατόπιν συνεννόησης με την αναθέτουσα αρχή, πέραν της αναφερομένης στο πρώτο εδάφιο δαπάνης και τη δαπάνη της ταχυδρομικής αποστολής τους. Η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει τα ζητηθέντα στοιχεία μέσω των Ελληνικών Ταχυδρομείων ή ιδιωτικών εταιρειών μεταφοράς αλληλογραφίας και χωρίς να φέρει ευθύνη για την έγκαιρη άφιξη τους στον ενδιαφερόμενο⁴⁰.

ή/και

[Όταν δεν μπορεί να προσφερθεί ελεύθερη, πλήρης, άμεση και δωρεάν ηλεκτρονική πρόσβαση σε ορισμένα έγγραφα της σύμβασης λόγω της εφαρμογής της παρ. 2 του άρθρου 21 ν. 4412/2016, συμπληρώνεται:]

Τα αριθμ..... *[αναφέρονται τα συγκεκριμένα έγγραφα της σύμβασης / παραρτήματα της διακήρυξης πχ τεχνικές προδιαγραφές]* διατίθενται στα γραφεία της αναθέτουσας αρχής κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες. Για την παραλαβή των τευχών οι ενδιαφερόμενοι καταβάλλουν τη δαπάνη αναπαραγωγής τους, που ανέρχεται σε [.....] ευρώ, εκτός αν ο ενδιαφερόμενος αναλάβει με δαπάνη και επιμέλειά του την αναπαραγωγή.

Επιβάλλονται στους οικονομικούς φορείς οι κάτωθι απαιτήσεις με σκοπό την προστασία του εμπιστευτικού χαρακτήρα των πληροφοριών των ανωτέρω εγγράφων της σύμβασης :

.....⁴¹

[Ενδεικτικά θα μπορούσε να αναφέρεται: Ο οικονομικός φορέας αναλαμβάνει την υποχρέωση να τηρήσει εμπιστευτικά και να μη γνωστοποιήσει σε τρίτους (συμπεριλαμβανομένων των εκπροσώπων του ελληνικού και διεθνούς τύπου), χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συγκατάθεση της Αναθέτουσας Αρχής, τα ανωτέρω έγγραφα ή πληροφορίες που προκύπτουν από αυτά. Οι οικονομικοί φορείς διασφαλίζουν την τήρηση των απαιτήσεων αυτών από το προσωπικό τους, τους υπεργολάβους τους και κάθε άλλο τρίτο πρόσωπο που χρησιμοποιούν κατά την ανάθεση ή εκτέλεση της σύμβασης. Για το σκοπό κατά την παραλαβή των εγγράφων της σύμβασης υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 με την οποία δηλώνει τα ανωτέρω.⁴²]

2.1.3 Παροχή Διευκρινίσεων

Αιτήματα διευκρινίσεων από ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς, κατά την περίοδο υποβολής των αρχικών αιτήσεων συμμετοχής, υποβάλλονται μέχρι το ήμισυ του χρονικού διαστήματος από την αποστολή της προκήρυξης σύμβασης στην ΕΕΕΕ⁴³ έως την καταληκτική προθεσμία υποβολής των αρχικών αιτήσεων συμμετοχής του άρθρου 1.5 της παρούσας, ήτοι μέχρι την, και απαντώνται το αργότερο έξι (6) ημέρες πριν την λήξη αυτής.⁴⁴

Λοιπά αιτήματα παροχής διευκρινίσεων, καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος του ΔΣΑ υποβάλλονται οποτεδήποτε από τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς και απαντώνται το αργότερο από την υποβολή τους.⁴⁵

³⁹ Άρθρο 53, παρ. 4 ν. 4412/2016 Οι Α.Α. δεν επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς δαπάνη για τη λήψη των εγγράφων της σύμβασης, πλην της δαπάνης που αντιστοιχεί στο κόστος αναπαραγωγής τους και της ταχυδρομικής αποστολής τους.

⁴⁰ Άλλως περιγράφεται εναλλακτικός τρόπος επικοινωνίας.

⁴¹ Συμπληρώνονται οι απαιτήσεις από την Α.Α.

⁴² Άρθρο 22 παρ. 1, έκτο εδάφιο ν. 4412/2016 «Εναπόκειται στις αναθέτουσες αρχές που απαιτούν, άλλα μέσα επικοινωνίας πλην των ηλεκτρονικών για τη διαδικασία υποβολής, να αναφέρουν στη χωριστή έκθεση που προβλέπεται στο άρθρο 341 τους σχετικούς λόγους. Εφόσον συντρέχει περίπτωση, οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν στη χωριστή έκθεση τους λόγους για τους οποίους κρίνεται απαραίτητη η χρήση άλλων μέσων επικοινωνίας πλην των ηλεκτρονικών κατ' εφαρμογή του πέμπτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου».

⁴³ Επισημαίνεται ότι η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ορίσει με διαφορετικό τρόπο την εν λόγω προθεσμία, αρκεί να διασφαλίζεται το εύλογο αυτής, προκειμένου να δύναται - στη συνέχεια - να επεξεργαστεί τα σχετικά αιτήματα και να τα απαντήσει εντός της προθεσμίας των έξι (6) ημερών.

⁴⁴ Επισημαίνεται ότι οι αναθέτουσες αρχές προσφέρουν ελεύθερη, πλήρη, άμεση και δωρεάν ηλεκτρονική πρόσβαση στα έγγραφα της σύμβασης από την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης, σύμφωνα με το άρθρο 65 (πρβ. και άρθρο 67 παρ. 1, σε συνδυασμό με άρθρο 66 παρ. 3).

⁴⁵ Συμπληρώνεται από την αναθέτουσα αρχή

Τα σχετικά αιτήματα παροχής διευκρινίσεων υποβάλλονται ηλεκτρονικά στο δικτυακό τόπο του ΔΣΑ, μέσω της Διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr, του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ..

Αιτήματα παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών – διευκρινίσεων υποβάλλονται από εγγεγραμμένους στο σύστημα οικονομικούς φορείς, δηλαδή από εκείνους που διαθέτουν σχετικά διαπιστευτήρια που τους έχουν χορηγηθεί (όνομα χρήστη και κωδικό πρόσβασης) και απαραίτητα το ηλεκτρονικό αρχείο με το κείμενο των ερωτημάτων είναι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο⁴⁶. Αιτήματα παροχής διευκρινίσεων που υποβάλλονται είτε με άλλο τρόπο είτε το ηλεκτρονικό αρχείο που τα συνοδεύει δεν είναι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο, δεν εξετάζονται.

2.1.4 Γλώσσα

Τα έγγραφα της σύμβασης έχουν συνταχθεί στην ελληνική γλώσσα *[ή συμπληρώνεται αναλόγως από την Α.Α. :]* Τα έγγραφα της σύμβασης έχουν συνταχθεί εκτός από την ελληνική, και στην [...] γλώσσα *[συνολικά] [μερικά]*. Σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των τμημάτων των εγγράφων της σύμβασης που έχουν συνταχθεί σε περισσότερες γλώσσες, επικρατεί η ελληνική έκδοση.⁴⁷

Τυχόν προδικαστικές προσφυγές υποβάλλονται στην ελληνική γλώσσα.

Οι αιτήσεις συμμετοχής, οι προσφορές και τα περιλαμβανόμενα σε αυτές στοιχεία συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5ης.10.1961, που κυρώθηκε με το ν. 1497/1984 (Α'188)⁴⁸. Ειδικά, τα αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο⁴⁹.

Τα αποδεικτικά έγγραφα συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα. Στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5.10.1961, που κυρώθηκε με το ν. 1497/1984 (Α'188). Ειδικά, τα αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο.⁵⁰

[Συμπληρώνεται και διαμορφώνεται αναλόγως μετά από επιλογή της Α.Α.:] Ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα -εταιρικά ή μη- με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο μπορούν να υποβάλλονται σε άλλη γλώσσα.... *[πχ αγγλική]*, χωρίς να συνοδεύονται από μετάφραση στην ελληνική.

Κάθε μορφής επικοινωνία με την αναθέτουσα αρχή, καθώς και μεταξύ αυτής και του αναδόχου, θα γίνονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα⁵¹.

2.2 Δικαίωμα Συμμετοχής - Κριτήρια Ποιοτικής Επιλογής

2.2.1 Δικαίωμα συμμετοχής

1. Δικαίωμα συμμετοχής στην παρούσα διαδικασία εγγραφής σε μία ή περισσότερες κατηγορίες του παρόντος ΔΣΑ έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα και, σε περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων, τα μέλη αυτών, που είναι εγκατεστημένα σε:

⁴⁶ Πρβλ την με αρ. 56902/215 «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)» (άρθρο 14).

⁴⁷ Άρθρο 53, παρ.3 του ν. 4412/2016: Τα έγγραφα της σύμβασης (όπως περιγράφονται στην παρ. 2.1.1) συντάσσονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα και προαιρετικά και σε άλλες γλώσσες, συνολικά ή μερικά.

⁴⁸ Επιτρέπεται η κατάθεση οιοδήποτε δημόσιου εγγράφου και δικαιολογητικού που αφορά αλλοδαπή επιχείρηση με τη μορφή επικυρωμένης φωτοτυπίας προερχόμενης είτε από το νόμιμο επικυρωμένο έγγραφο από το αρμόδιο Προξενείο της χώρας του προσφέροντος, είτε από το πρωτότυπο έγγραφο με την σφραγίδα "Apostile" σύμφωνα με την συνθήκη της Χάγης της 05-10-61. Η επικύρωση αυτή πρέπει να έχει γίνει από δικηγόρο κατά την έννοια των άρθρων 454 του Κ.Π.Δ. και 53 του Κώδικα περί Δικηγόρων.

⁴⁹ Άρθρο 92, παρ.4 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε από την παρ. 8 περ. α του άρθρου 43 του ν. 4605/2019.

⁵⁰ Πρβλ. άρθρο 80 παρ. 10 ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε από την παρ. 7α σημείο αβ του άρθρου 43 του ν. 4605/2019.

⁵¹ Με την επιφύλαξη της εν όλω ή εν μέρει σύνταξης των εγγράφων σε άλλη γλώσσα.

α) κράτος-μέλος της Ένωσης,

β) κράτος-μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.),

γ) τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει και κυρώσει τη ΣΔΣ, στο βαθμό που η υπό ανάθεση δημόσια σύμβαση καλύπτεται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4 και 5 και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος Ι της ως άνω Συμφωνίας, καθώς και

δ) σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στην περίπτωση γ' της παρούσας παραγράφου και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.⁵²

2. Οι ενώσεις οικονομικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων και των προσωρινών συμπράξεων, δεν απαιτείται να περιβληθούν συγκεκριμένη νομική μορφή⁵³ για την υποβολή αίτησης συμμετοχής. *[η Α.Α. μπορεί να απαιτήσει από τις ενώσεις οικονομικών φορέων να περιβληθούν συγκεκριμένη νομική μορφή, εφόσον τους ανατεθεί η σύμβαση]*

2.2.2 Εγγύηση συμμετοχής για την εγγραφή στο ΔΣΑ

ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ⁵⁴

2.2.3 Λόγοι αποκλεισμού⁵⁵

Αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία οικονομικός φορέας, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (εάν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (εάν πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων) ένας ή περισσότεροι από τους ακόλουθους λόγους:

2.2.3.1 Όταν υπάρχει σε βάρος του αμετάκλητη⁵⁶ καταδικαστική απόφαση για έναν από τους ακόλουθους λόγους:

α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της απόφασης-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ L 300 της 11.11.2008 σ.42),

β) δωροδοκία, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της σύμβασης περί της καταπολέμησης της διαφθοράς στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών-μελών της Ένωσης (ΕΕ C 195 της 25.6.1997, σ. 1) και στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 της απόφασης-πλαίσιο 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003, για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα (ΕΕ L 192 της 31.7.2003, σ. 54), καθώς και όπως ορίζεται στην κείμενη νομοθεσία ή στο εθνικό δίκαιο του οικονομικού φορέα,

γ) απάτη, κατά την έννοια του άρθρου 1 της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ C 316 της 27.11.1995, σ. 48), η οποία κυρώθηκε με το ν. 2803/2000 (Α' 48),

⁵² Στον βαθμό που καλύπτονται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4 και 5 και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος Ι της ΣΔΣ, καθώς και τις λοιπές διεθνείς συμφωνίες από τις οποίες δεσμεύεται η Ένωση, οι Α.Α. επιφυλάσσουν για τα έργα, τα αγαθά, τις υπηρεσίες και τους οικονομικούς φορείς των χωρών που έχουν υπογράψει τις εν λόγω συμφωνίες μεταχείριση εξίσου ευνοϊκή με αυτήν που επιφυλάσσουν για τα έργα, τα αγαθά, τις υπηρεσίες και τους οικονομικούς φορείς της Ένωσης.

⁵³ Πρβλ. άρθρο 19 παρ. 2 ν. 4412/2016.

⁵⁴ Πρβλ. άρθρο 72 παρ. 1 α) του ν. 4412/2016, σύμφωνα με το οποίο δεν απαιτείται εγγύηση συμμετοχής για τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης δυναμικού συστήματος αγορών, εκτός αν άλλως ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Επισημαίνεται ότι, στο παρόν στάδιο εγγραφής στο ΔΣΑ, δεν ενδείκνυται η απαίτηση εγγύησης συμμετοχής.

⁵⁵ Πρβλ. άρθρα 73 και 74 ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκαν με το αρ. 107 του ν. 4497/2017.

⁵⁶ Πρβλ. άρθρο 73 παρ. 1 εδ. α του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 107 περ. 6 του ν. 4497/2017.

Ειδικότερα, επισημαίνεται ότι, για τις συμβάσεις άνω των ορίων, η αναφορά στο ΕΕΕΣ σε "τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση" νοείται, δεδομένης της ως άνω νομοθετικής μεταβολής, ως "αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση", η δε σχετική δήλωση του οικονομικού φορέα στο Μέρος ΙΙΙ.Α. του ΕΕΕΣ αφορά μόνο σε αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις.

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 6076d0cfdaf5f52cd9c6f8e5 στις 26/04/21 07:06

δ) τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεδεμένα με τρομοκρατικές δραστηριότητες, όπως ορίζονται, αντιστοίχως, στα άρθρα 1 και 3 της απόφασης-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 164 της 22.6.2002, σ. 3) ή ηθική αυτουργία ή συνέργεια ή απόπειρα διάπραξης εγκλήματος, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 αυτής,

ε) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 309 της 25.11.2005, σ. 15), η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με το ν. 3691/2008 (Α' 166),

στ) παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1), η οποία ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία με το ν. 4198/2013 (Α' 215).

Ο οικονομικός φορέας αποκλείεται, επίσης, όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό.

Στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.) και ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών (ΙΚΕ), η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου αφορά στους διαχειριστές.

Στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.), η εν λόγω υποχρέωση αφορά στον Διευθύνοντα Σύμβουλο, καθώς και σε όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στις περιπτώσεις Συνεταιρισμών, η εν λόγω υποχρέωση αφορά στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου⁵⁷.

Σε όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις νομικών προσώπων, η υποχρέωση των προηγούμενων εδαφίων αφορά στους νόμιμους εκπροσώπους τους.

Εάν στις ως άνω περιπτώσεις (α) έως (στ) η κατά τα ανωτέρω, περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, αυτή ανέρχεται σε πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με αμετάκλητη απόφαση.⁵⁸

2.2.3.2. Στις ακόλουθες περιπτώσεις :

α) όταν ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή/και

β) όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

Αν ο οικονομικός φορέας είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν τόσο την κύρια όσο και την επικουρική ασφάλιση.

Δεν αποκλείεται ο οικονομικός φορέας, όταν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση,

⁵⁷ Πρβλ. άρθρο 73 παρ. 1 τελευταία δύο εδάφια του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 107 περ. 7 του ν. 4497/2017.

⁵⁸ Πρβλ. παρ. 10 άρθρου 73 ν.4412/2016, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 107 περ. 9 του ν. 4497/2017.

των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους⁵⁹.

γ) Η Αναθέτουσα αρχή γνωρίζει ή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι έχουν επιβληθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα, μέσα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης συμμετοχής: αα) τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται, σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 2063/Δ1632/2011 (Β' 266), όπως εκάστοτε ισχύει, ως «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από τρεις (3) διενεργηθέντες ελέγχους, ή ββ) δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που αφορούν την αδήλωτη εργασία, οι οποίες προκύπτουν αθροιστικά από δύο (2) διενεργηθέντες ελέγχους. Οι υπό αα' και ββ' κυρώσεις πρέπει να έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ.⁶⁰

2.2.3.3 α) Κατ' εξαίρεση, δεν αποκλείονται για τους λόγους των ανωτέρω παραγράφων, εφόσον συντρέχουν οι πιο κάτω επιτακτικοί λόγοι δημόσιου συμφέροντος [*όπως ενδεικτικά δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος συμπληρώνεται αναλόγως από την Α.Α.*]

.....
[Επισημαίνεται ότι η εν λόγω πρόβλεψη για παρέκκλιση από τον υποχρεωτικό αποκλεισμό των παρ. 2.2.3.1 και 2.2.3.2. (παρ. 1 και 2 περ. α & β του άρθρου 73) αποτελεί δυνατότητα της Α.Α. (πρβλ. 73 παρ. 3 του ν. 4412/2016). Σε περίπτωση που δεν επιθυμεί να προβλέψει τη σχετική δυνατότητα διαγράφει την παράγραφο αυτή].

β) Κατ' εξαίρεση, επίσης, ο οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται, όταν ο αποκλεισμός, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.3.2, θα ήταν σαφώς δυσανάλογος, ιδίως όταν μόνο μικρά ποσά των φόρων ή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης δεν έχουν καταβληθεί ή όταν ο οικονομικός φορέας ενημερώθηκε σχετικά με το ακριβές ποσό που οφείλεται λόγω αθέτησης των υποχρεώσεων του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σε χρόνο κατά τον οποίο δεν είχε τη δυνατότητα να λάβει μέτρα, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 73 ν. 4412/2016, πριν από την υποβολή αίτησης συμμετοχής. [*Επισημαίνεται ότι η εν λόγω πρόβλεψη για παρέκκλιση από τον υποχρεωτικό αποκλεισμό της παρ. 2.2.3.2. (παρ. 2 περ. α & β του άρθρου 73) αποτελεί δυνατότητα της Α.Α. (πρβλ. 73 παρ. 3 του ν. 4412/2016). Σε περίπτωση που δεν επιθυμεί να προβλέψει τη σχετική δυνατότητα η Α.Α., διαγράφεται η παράγραφος αυτή].*

2.2.3.4. Αποκλείεται⁶¹ από την παρούσα διαδικασία οικονομικός φορέας σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις:

(α) εάν έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016⁶²,

(β) εάν τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης ή ειδικής εκκαθάρισης ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μην αποκλείει έναν οικονομικό φορέα ο οποίος βρίσκεται σε μία εκ των

⁵⁹ Πρβλ. άρθρο 73 παρ. 2 τελευταίο εδάφιο του ν. 4412/2016. Σχετική δήλωση του οικονομικού φορέα περιλαμβάνεται στο ΕΕΕΣ.

⁶⁰ Πρβ. άρθρο 73 παρ. 2 περίπτωση γ του ν. 4412/2016, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 39 του ν. 4488/2017.

⁶¹ Οι λόγοι της παραγράφου 4 αποτελούν δυνητικούς λόγους αποκλεισμού, σύμφωνα με το άρθρο 73 παρ. 4 ν. 4412/2016. Κατά συνέπεια, η Α.Α. δύναται να επιλέξει έναν, περισσότερους, όλους ή ενδεχομένως και κανέναν από τους λόγους αποκλεισμού της παρ. 4, συνεκτιμώντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της υπό ανάθεση σύμβασης (εκτιμώμενη αξία αυτής, ειδικές περιστάσεις κλπ), με σχετική πρόβλεψη στη διακήρυξη (πρβλ. αιτιολογική έκθεση νόμου 4412/2016 - άρθρο 73 παρ. 4). Επισημαίνεται, επίσης, ότι η επιλογή από την Α.Α. λόγου/ων αποκλεισμού της παρ. 4 διαμορφώνει αντιστοίχως τις επιλογές της στα σχετικά πεδία του ΕΕΕΣ, καθώς και τα μέσα απόδειξης που προβλέπονται στο Στάδιο Β' της παρούσας.

⁶² Η αθέτηση της υποχρέωσης αυτής συνιστά σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα του οικονομικού φορέα κατά την έννοια της περίπτωσης θ' της παραγράφου 4 του άρθρου 73. Πρβλ. άρθρο 18 παρ. 5 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 107 περ. 1 του ν. 4497/2017.

καταστάσεων που αναφέρονται στην περίπτωση αυτή, υπό την προϋπόθεση ότι αποδεικνύει ότι ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας⁶³,

(γ) υπάρχουν επαρκώς εύλογες ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο οικονομικός φορέας συνήψε συμφωνίες με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού,

δ) εάν μία κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων κατά την έννοια του άρθρου 24 του ν. 4412/2016 δεν μπορεί να θεραπευθεί αποτελεσματικά με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα,

(ε) εάν μία κατάσταση στρέβλωσης του ανταγωνισμού από την πρότερη συμμετοχή του οικονομικού φορέα κατά την προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 48 του ν. 4412/2016, δεν μπορεί να θεραπευθεί με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα,

(στ) εάν έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις,

(ζ) εάν έχει κριθεί ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 2.2.9.2 της παρούσας,

(η) εάν επιχείρησε να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, να αποκτήσει εμπιστευτικές πληροφορίες που ενδέχεται να του αποφέρουν αθέμιτο πλεονέκτημα στη διαδικασία σύναψης σύμβασης ή να παράσχει εξ αμελείας παραπλανητικές πληροφορίες που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν τον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση,

(θ) εάν έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του.

Εάν στις ως άνω περιπτώσεις (α) έως (η) η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, αυτή ανέρχεται σε τρία (3) έτη από την ημερομηνία του σχετικού γεγονότος⁶⁴.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μην αποκλείει έναν οικονομικό φορέα, ο οποίος βρίσκεται σε μια εκ των καταστάσεων που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παρ. 4, υπό την προϋπόθεση ότι αποδεδειγμένα ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας. *[Το εν λόγω εδάφιο προστίθεται από την Α.Α. στην περίπτωση που έχει συμπεριλάβει ως λόγο αποκλεισμού την περ. β της παρ. 4 και κατά διακριτική της ευχέρεια].*

2.2.3.5. Αποκλείεται, επίσης, οικονομικός φορέας από την παρούσα διαδικασία, εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3310/2005, όπως ισχύει (αμιγώς εθνικός λόγος αποκλεισμού)⁶⁵.

2.2.3.6. Ο οικονομικός φορέας αποκλείεται σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σύναψης της παρούσας σύμβασης, όταν αποδεικνύεται ότι βρίσκεται, λόγω πράξεων ή παραλείψεων του, είτε πριν είτε κατά τη διαδικασία, σε μία από τις ως άνω περιπτώσεις.

⁶³ Σχετική δήλωση του οικονομικού φορέα περιλαμβάνεται στο ΕΕΕΣ, καθώς και στα μέσα απόδειξης που προβλέπονται στο Στάδιο Β' της παρούσας.

⁶⁴ Πρβλ. παράγραφο 10 του άρθρου 73 ν.4412/2016, η οποία προστέθηκε με το άρθρο 107 περ. 9 του ν. 4497/2017. Επίσης, βλ. υπ' αριθμ. πρωτ. 6271/30-11-2018 έγγραφο της Αρχής (ΑΔΑ Ψ3Κ8ΟΞΤΒ-09Β) σχετικά με την απόφαση ΔΕΕ της 24 Οκτωβρίου 2018 στην υπόθεση C-124/2017.

⁶⁵ Ο λόγος αποκλεισμού της παρ. 2.2.3.5 τίθεται στην παρούσα διακήρυξη μόνο εφόσον η εκτιμώμενη αξία της υπό ανάθεση σύμβασης υπερβαίνει το 1.000.000,00 € χωρίς ΦΠΑ. Κατά το στάδιο της υποβολής της αίτησης συμμετοχής, η μη συνδρομή του ανωτέρω εθνικού λόγου αποκλεισμού δηλώνεται στο αντίστοιχο πεδίο του ΕΕΕΣ [αμιγώς εθνικοί λόγοι αποκλεισμού].

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 6076d0c1da5ff52cd9c6f8e5 στις 26/04/21 07:06

2.2.3.7. Οικονομικός φορέας που εμπίπτει σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3.1, 2.2.3.2. γ)⁶⁶ και 2.2.3.4 μπορεί να προσκομίζει στοιχεία προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού (αυτοκάθαρση). Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς αξιολογούνται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος. Αν τα μέτρα κριθούν ανεπαρκή, γνωστοποιείται στον οικονομικό φορέα το σκεπτικό της απόφασης αυτής. Οικονομικός φορέας που έχει αποκλειστεί, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, με τελεσίδικη απόφαση, σε εθνικό επίπεδο, από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης ή ανάθεσης παραχώρησης δεν μπορεί να κάνει χρήση της ανωτέρω δυνατότητας κατά την περίοδο του αποκλεισμού που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση ⁶⁷.

2.2.3.8. Η απόφαση για την διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την προηγούμενη παράγραφο εκδίδεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 8 και 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016.

2.2.3.9. Οικονομικός φορέας, στον οποίο έχει επιβληθεί, με την κοινή υπουργική απόφαση του άρθρου 74 του ν. 4412/2016, η ποινή του αποκλεισμού αποκλείεται αυτοδίκαια και από την παρούσα διαδικασία.

⁶⁶ Πρβλ. παράγραφο 1 του άρθρου 74 ν.4412/2016, η οποία τροποποιήθηκε με το άρθρο 107 περ. 10 του ν. 4497/2017.

⁶⁷ Πρβλ παρ. 7 άρθρου 73 ν. 4412/2016.

Κριτήρια Επιλογής⁶⁸

2.2.4 Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας⁶⁹

Οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη παρούσα διαδικασία απαιτείται να ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της σύμβασης για το οποίο αιτούνται την εγγραφή στο ΔΣΑ.

Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος εγκατάστασής τους ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα ΧΙ του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016.

Στην περίπτωση οικονομικών φορέων εγκατεστημένων σε κράτος μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ) ή σε τρίτες χώρες που προσχωρήσει στη ΣΔΣ, ή σε τρίτες χώρες που δεν emπίπτουν στην προηγούμενη περίπτωση και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, απαιτείται να είναι εγγεγραμμένοι σε αντίστοιχα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα.

Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς απαιτείται:

α) τα φυσικά πρόσωπα - οδηγοί /ατομικές επιχειρήσεις, να είναι κάτοχοι ειδικής κάρτας (Ε.Δ.Χ. ή Π.Ε.Ι.) σε ισχύ, ανάλογα με τον τύπο του οχήματος.

β) Τα νομικά πρόσωπα, να είναι εγγεγραμμένα στο αρμόδιο επαγγελματικό Μητρώο, κατά περίπτωση.

Σε κάθε περίπτωση που οι οικονομικοί φορείς, υπό α) ή β) ανωτέρω, απασχολούν άλλους οδηγούς, θα πρέπει να είναι και αυτοί κάτοχοι της ως άνω ειδικής κάρτας *[Ισχύει κατά περίπτωση για τους εγκατεστημένους στην Ελλάδα Οικονομικούς Φορείς]*.

Οι εγκατεστημένοι στην αλλοδαπή οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν ισοδύναμες άδειες επαγγελματικής καταλληλότητας της χώρας εγκατάστασης.

2.2.5 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια

Δεν απαιτείται για το παρόν ΔΣΑ ⁷⁰

⁶⁸ Επισημαίνεται ότι όλα τα κριτήρια επιλογής είναι προαιρετικά, τίθενται στην παρούσα διακήρυξη κατά την κρίση και τη διακριτική ευχέρεια της Α.Α. και πρέπει να σχετίζονται και να είναι ανάλογα με το αντικείμενο του παρόντος ΔΣΑ (Πρβλ. άρθρο 75 παρ. 1 του ν. 4412/2016). Επισημαίνεται, επίσης, ότι οι Α.Α. μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4 του αρ. 75 του ν. 4412/2016, σε συνδυασμό με το Παράρτημα ΧΙ Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016. Έχουν τη δυνατότητα, κατά συνέπεια, να επιλέξουν ένα, περισσότερα ή όλα ενδεχομένως τα ως άνω κριτήρια επιλογής, συνεκτιμώντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της υπό ανάθεση σύμβασης (εκτιμώμενη αξία αυτής, ειδικές περιστάσεις κλπ), με σχετική πρόβλεψη στη διακήρυξη. Στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή επιλέγει διαφορετικά κριτήρια επιλογής, ανά κατηγορία εγγραφής στο παρόν ΔΣΑ, τότε στο παρόν σημείο αναγράφονται τα κριτήρια επιλογής, διακριτά ανά κατηγορία. Πρβ. και άρθρο 33 παρ. 2 του ν. 4412/2016.

⁶⁹ Πρβλ άρθρο 75 παρ. 2 ν. 4412/2016.

⁷⁰ Πρβλ άρθρο 75 παρ. 3 ν. 4412/2016. Οι Α.Α. μπορούν (χωρίς αυτό να είναι υποχρεωτικό) να επιλέξουν ένα ή περισσότερα από τα κριτήρια που αναφέρονται στο ανωτέρω άρθρο του ν. 4412/2016 και να διαμορφώσουν αντίστοιχα τα πεδία του ΕΕΕΣ, καθώς και τα μέσα απόδειξης που προβλέπονται στο Στάδιο Β' της παρούσας. Επισημαίνεται, περαιτέρω, ότι μπορούν (χωρίς αυτό να είναι υποχρεωτικό) να διαμορφώσουν το παρόν άρθρο είτε απαιτώντας, ως προς τα κριτήρια που επιλέγουν, ελάχιστα επίπεδα οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, τα οποία πρέπει να καλύπτουν οι οικονομικοί φορείς με αναφορά σε συγκεκριμένα μεγέθη (π.χ. κύκλος εργασιών 200.000 ευρώ τα 3 τελευταία έτη), είτε ζητώντας από τους οικονομικούς φορείς να δηλώσουν τις ζητούμενες πληροφορίες αναφέροντας τη μεθοδολογία με την οποία θα αξιολογήσουν τις πληροφορίες αυτές. Πρβλ. και την Κατευθυντήρια Οδηγία 13 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. "Κριτήρια ποιοτικής επιλογής δημοσίων συμβάσεων και έλεγχος καταλληλότητας: ειδικά η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα" (ΑΔΑ ΩΒΥ70ΞΤΒ-ΤΛ7) και ειδικότερα την Ενότητα ΙΙΙ, όπου παρατίθενται σχετικά παραδείγματα.

2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα⁷¹

Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την εγγραφή στο ΔΣΑ, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται όπως διαθέτουν⁷²:

- α) άδεια κυκλοφορίας, σε ισχύ, των οχημάτων που θα χρησιμοποιηθούν για κάθε δρομολόγιο (βασικό και εφεδρικό),
- β) ασφαλιστήρια συμβόλαια, σε ισχύ, για τα οχήματα που θα χρησιμοποιηθούν για κάθε δρομολόγιο (βασικό και εφεδρικό),
- γ) δελτίο τεχνικού ελέγχου από ΚΤΕΟ, σε ισχύ, για τα οχήματα που θα χρησιμοποιηθούν για κάθε δρομολόγιο (βασικό και εφεδρικό),
- δ) βεβαίωση της εποπτεύουσας αρχής, ως προς το νόμιμο της λειτουργίας των ΚΤΕΛ, όπου απαιτείται κατά τις κείμενες διατάξεις.

Στις περιπτώσεις υποβολής αίτησης συμμετοχής από ένωση οικονομικών φορέων, οι ως άνω απαιτήσεις τεχνικής ικανότητας πρέπει να πληρούνται από όλα τα μέλη της ένωσης.

[Πέρα από τις ανωτέρω απαιτήσεις μπορούν, κατά περίπτωση, να ζητούνται από την Α. Α. οποιοδήποτε επιπλέον κριτήριο τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας που κρίνεται πρόσφορο για την συγκεκριμένη σύμβαση. Οι απαιτήσεις που θα ζητηθούν αποδεικνύονται με τα μέσα απόδειξης του μέρους Β' του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. Στις περιπτώσεις υποβολής αίτησης συμμετοχής από ένωση οικονομικών φορέων, η Α.Α. πρέπει να καθορίσει πώς οι τυχόν επιπλέον τιθέμενες απαιτήσεις τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας πληρούνται, δηλαδή τουλάχιστον από ένα μέλος της ένωσης ή αθροιστικά από περισσότερα ή από όλα τα μέλη αυτής].

2.2.7 Στήριξη στην ικανότητα τρίτων

Οι οικονομικοί φορείς μπορούν, όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας (της παραγράφου 2.2.5, εφόσον έχουν ζητηθεί⁷³) και τα σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (της παραγράφου 2.2.6), να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς⁷⁴. Στην περίπτωση αυτή, αποδεικνύουν ότι θα

⁷¹ Πρβλ άρθρο 75 παρ. 4 ν. 4412/2016. Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι Α.Α. μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας. Οι Α.Α. μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. Μια Α.Α. μπορεί να θεωρεί ότι ένας οικονομικός φορέας δεν διαθέτει τις απαιτούμενες επαγγελματικές ικανότητες εάν διαπιστώσει ότι αυτός έχει συγκρουόμενα συμφέροντα που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την εκτέλεση της σύμβασης. Στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης σύμβασης παροχής υπηρεσιών, η επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων να παράσχουν αυτή την υπηρεσία ή να εκτελέσουν την εγκατάσταση ή τα έργα μπορεί να αξιολογείται βάσει της τεχνογνωσίας τους, της αποτελεσματικότητας, της εμπειρίας και της αξιοπιστίας τους.

Οι Α.Α. μπορούν να επιλέξουν ένα ή περισσότερα από τα κριτήρια που αναφέρονται στο παρόν άρθρο και να διαμορφώσουν αντίστοιχα τα πεδία του ΕΕΕΣ, καθώς και τα μέσα απόδειξης του Σταδίου Β της παρούσας. Επισημαίνεται, περαιτέρω, ότι μπορούν (χωρίς αυτό να είναι υποχρεωτικό) να διαμορφώσουν το παρόν άρθρο είτε απαιτώντας, ως προς τα κριτήρια που επιλέγουν, ελάχιστα επίπεδα τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, τα οποία πρέπει να καλύπτουν οι οικονομικοί φορείς με αναφορά σε συγκεκριμένα μεγέθη (π.χ. τουλάχιστον ... συναφείς παραδόσεις/ υπηρεσίες τα 3 τελευταία έτη) κατά τρόπο αντικειμενικό, διαφανή χωρίς να εισάγουν διακρίσεις σε βάρος των συμμετεχόντων είτε ζητώντας από τους οικονομικούς φορείς να δηλώσουν τις ζητούμενες πληροφορίες αναφέροντας τη μεθοδολογία με την οποία θα αξιολογήσουν τις πληροφορίες αυτές. Πρβλ. και την Κατευθυντήρια Οδηγία 13 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. "Κριτήρια ποιοτικής επιλογής δημοσίων συμβάσεων και έλεγχος καταλληλότητας: ειδικά η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα" (ΑΔΑ ΩΒΥ7ΟΞΤΒ-ΤΛ7) και ειδικότερα την Ενότητα ΙV παρ. 1, όπου παρατίθενται σχετικά παραδείγματα.

⁷² Όπως υποσημείωση ανωτέρω.

⁷³ Πρβ. σχετική υποσημείωση ως άνω στην παρ. 2.2.5.

⁷⁴ Πρβλ άρθρο 78 παρ.1 του ν. 4412/2016. Δύνανται, επίσης, να στηρίζονται και στις ικανότητες του/ των υπεργολάβων, στους οποίους προτίθενται να αναθέσουν την εκτέλεση τμήματος/ τμημάτων των επιμέρους συμβάσεων που πρόκειται να συναφθούν στο πλαίσιο του ΔΣΑ.

έχουν στη διάθεσή τους τους αναγκαίους πόρους, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων στην ικανότητα των οποίων στηρίζονται.

Ειδικά, όσον αφορά στα κριτήρια επαγγελματικής ικανότητας που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ' του Μέρους II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016 ή με την σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς, μπορούν να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, μόνο, εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες⁷⁵.

Όταν οι οικονομικοί φορείς στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με την απαιτούμενη με τη διακήρυξη οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι εν λόγω οικονομικοί φορείς και αυτοί στους οποίους στηρίζονται είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης⁷⁶.

Υπό τους ίδιους όρους οι ενώσεις οικονομικών φορέων μπορούν να στηρίζονται στις ικανότητες των συμμετεχόντων στην ένωση ή άλλων φορέων⁷⁷.

Η εκτέλεση των κάτωθι εργασιών/ καθηκόντων [περιγράφονται αναλυτικά οι εργασίες/ καθήκοντα] γίνεται υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα ή, αν η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται από ένωση οικονομικών φορέων, από έναν από τους συμμετέχοντες στην ένωση αυτή [Η παράγραφος αυτή τίθεται κατά την κρίση της Α.Α. και με βάση το αντικείμενο της σύμβασης, άλλως διαγράφεται]⁷⁸.

Επισημαίνεται ότι η μίσθωση οχήματος ή η κατοχή του από τον προσφέροντα, βάσει άλλης νομικής σχέσης με τρίτο πρόσωπο (πχ, παραχώρηση χρήσης με ή χωρίς αντάλλαγμα), δεν αποτελεί στήριξη στις ικανότητες τρίτου. Συνεπώς, δεν απαιτείται η υποβολή ΕΕΕΣ του τρίτου, εφόσον η κατοχή του οχήματος από τον αιτούντα οικονομικό φορέα, υφίσταται ήδη κατά τον χρόνο της υποβολής του ΕΕΕΣ.

⁷⁵ Πρβλ άρθρο 78 παρ. 1 εδ. 2 του ν. 4412/2016.

⁷⁶ Η απαίτηση αυτή τίθεται κατά την κρίση της Α.Α., άλλως διαγράφεται.

⁷⁷ Πρβλ τελευταίο εδάφιο παρ. 1 άρθρου 78 ν. 4412/2016.

⁷⁸ Δυνατότητα της Α.Α. σύμφωνα με το άρθρο 78 παρ. 2 ν. 4412/2016 να απαιτεί την εκτέλεση ορισμένων κρίσιμων καθηκόντων απευθείας από τον ίδιο τον οικονομικό φορέα ή, αν η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται από ένωση οικονομικών φορέων, από έναν από τους συμμετέχοντες στην ένωση αυτή. Τίθεται κατά την κρίση της Α.Α., άλλως διαγράφεται.

3. ΥΠΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΕΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΤΟ ΔΣΑ

3.1 Υποβολή αίτησης συμμετοχής (ΕΕΕΣ)

Για την εγγραφή στο ΔΣΑ και προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 της παρούσης, υποβάλλουν, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ). Το ΕΕΕΣ, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986, **επέχει θέση αίτησης συμμετοχής** για την εγγραφή στο ΔΣΑ και υποβάλλεται σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα...⁷⁹.

[συμπληρώνεται από την Α.Α.]

[Στις περιπτώσεις όπου τα κριτήρια επιλογής ποικίλλουν από τμήμα σε τμήμα, πρέπει να συμπληρώνεται ένα ΕΕΕΣ για κάθε τμήμα (ή ομάδα τμημάτων με τα ίδια κριτήρια επιλογής). Η Α.Α. επισημαίνει την ανωτέρω υποχρέωση].

Σε όλες τις περιπτώσεις, όπου περισσότερα από ένα φυσικά πρόσωπα είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου ενός οικονομικού φορέα ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό, υποβάλλεται ένα ΕΕΕΣ, το οποίο είναι δυνατό να φέρει μόνο την υπογραφή του κατά περίπτωση εκπροσώπου του οικονομικού φορέα⁸⁰, ως προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού του άρθρου 2.2.3.1 της παρούσας για το σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν.⁸¹

Ως εκπρόσωπος του οικονομικού φορέα νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, όπως προκύπτει από το ισχύον καταστατικό ή το πρακτικό εκπροσώπησής του κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης συμμετοχής ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο να εκπροσωπεί τον οικονομικό φορέα για διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ή για συγκεκριμένη διαδικασία σύναψης σύμβασης.

Στην περίπτωση συμμετοχής ένωσης οικονομικών φορέων, το ΕΕΕΣ υποβάλλεται χωριστά από κάθε μέλος της ένωσης. Σε αυτό, απαραιτήτως πρέπει να προσδιορίζεται η έκταση και το είδος της συμμετοχής του κάθε μέλους της ένωσης (συμπεριλαμβανομένης της κατανομής αμοιβής μεταξύ τους), καθώς και ο εκπρόσωπος/συντονιστής αυτής⁸².

Το ΕΕΕΣ μπορεί να υπογράφεται έως δέκα (10) ημέρες πριν από την υποβολή του⁸³.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, ανά πάσα στιγμή, κατά τη διάρκεια της περιόδου ισχύος του ΔΣΑ, να απαιτεί από τους συμμετέχοντες, που έχουν γίνει δεκτοί, να υποβάλουν ανανεωμένο και επικαιροποιημένο το ΕΕΕΣ, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία διαβίβασης του σχετικού αιτήματος στους συμμετέχοντες⁸⁴. Σε περίπτωση που το ΕΕΕΣ δεν προσκομιστεί εντός της ανωτέρω προθεσμίας, η αναθέτουσα αρχή θέτει, εκ νέου, τελευταία προθεσμία, ομοίως, πέντε (5) εργάσιμων ημερών στους συμμετέχοντες που δεν ανταποκρίθηκαν, με τη ρητή αναφορά ότι, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, διαγράφονται αυτοδικαίως (χωρίς οποιαδήποτε άλλη διατύπωση, έκδοση απόφασης, κλπ) από όλες τις κατηγορίες στις οποίες έχουν εγγραφεί στο παρόν ΔΣΑ. Μετά τη διαγραφή τους, οι εν λόγω οικονομικοί φορείς τίθενται εκτός συστήματος και δεν τους απευθύνονται νέες προσκλήσεις υποβολής προσφοράς. Η

⁷⁹ Στην ηλεκτρονική διεύθυνση http://www.eprocurement.gov.gr/webcenter/files/anakinoseis/ees_odigies.pdf, αναρτώνται οδηγίες για την ηλεκτρονική συμπλήρωση του ΕΕΕΣ και συμβουλές σχετικά με τη χρήση της υπηρεσίας eΕΕΕΣ. Για αναλυτικότερες οδηγίες συμπλήρωσης ανά πεδίο, πρβ. Κατευθυντήρια Οδηγία (Κ.Ο.) 23 της Αρχής «Ειδικά θέματα συμπλήρωσης του ΤΕΥΔ και του ΕΕΕΣ» (ΑΔΑ: Ψ3ΗΙΟΞΤΒ-Κ3Ε.).

⁸⁰ Πρβλ. άρθρο 79Α ν. 4412/2016, το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 107 περ. 13 του ν. 4497/2017.

⁸¹ Επισημαίνεται ότι η ανωτέρω δυνατότητα εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του οικονομικού φορέα. Εξακολουθεί να υφίσταται η δυνατότητα να υπογράφεται το ΕΕΕΣ από το σύνολο των φυσικών προσώπων που αναφέρονται στα τελευταία δύο εδάφια του άρθρου 73 παρ. 1 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 107 περ. 7 του ν. 4497/2017.

⁸² Άρθρο 96, παρ. 7 του ν. 4412/2016.

⁸³ Πρβλ. και άρθρο 79Α παρ. 4 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 43 παρ. 6 του ν. 4605/2019 (52 Α') και το άρθρο 56 παρ. 1 ν. 4609/2019 (Α' 67).

⁸⁴ Πρβλ. άρθρο 33 παρ. 7 του ν. 4412/2016.

διαγραφή δεν επηρεάζει τυχόν συμβάσεις που τους έχουν ήδη ανατεθεί ή/και εκτελούν στο πλαίσιο του παρόντος ΔΣΑ, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στα άρθρα 6.3, 6.7, 6.8 7.4, 7.5 και 7.6 της παρούσας.

Επισημαίνεται ότι, μετά την, κατά τα ως άνω, διαγραφή, ο οικονομικός φορέας έχει δικαίωμα ανά πάσα στιγμή να επανυποβάλει ΕΕΕΣ (αίτηση συμμετοχής) και να επανεγγραφεί στο ΔΣΑ, εφόσον πληροί τις σχετικές προϋποθέσεις της παρούσας διακήρυξης και τηρουμένης της προβλεπόμενης διαδικασίας για την αξιολόγηση.

Καθ' όλη την περίοδο ισχύος του ΔΣΑ, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από τους εγγεγραμμένους στο ΔΣΑ οικονομικούς φορείς (υποψηφίους), σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.

3.2 Τρόπος υποβολής αιτήσεων συμμετοχής (ΕΕΕΣ)

3.2.1 Οι αρχικές αιτήσεις υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς ηλεκτρονικά, μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.⁸⁵ μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα που ορίζει η παρούσα διακήρυξη (άρθρο 1.5 της παρούσας) στην Ελληνική γλώσσα, σε ηλεκτρονικό φάκελο, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο ν. 4412/2016, ιδίως άρθρα 36 και 37 και την Υπουργική Απόφαση αριθμ. 56902/215 «*Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)*»⁸⁶.

Μετά την - προβλεπόμενη στο άρθρο 1.5 της παρούσας - προθεσμία υποβολής των αρχικών αιτήσεων συμμετοχής (ΕΕΕΣ), αυτές δύναται να υποβάλλονται οποτεδήποτε, καθ' όλη την περίοδο ισχύος του, για εγγραφή στο ΔΣΑ, από κάθε οικονομικό φορέα που πληροί τα κριτήρια επιλογής της παρούσας.

Για την υποβολή αίτησης συμμετοχής στο ΔΣΑ, οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό το οποίο χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και τις διατάξεις της Υ.Α. 56902/215 «*Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)*» (ΦΕΚ Β 1924/02.06.2017) και να εγγραφούν στο ηλεκτρονικό σύστημα (ΕΣΗΔΗΣ- Διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr) ακολουθώντας την διαδικασία εγγραφής του άρθρου 5 της ίδιας Υ.Α.

Επισημαίνεται ότι, οι αλλοδαποί οικονομικοί φορείς δεν έχουν την υποχρέωση να υπογράψουν τα δικαιολογητικά που υποβάλλουν με την αίτηση συμμετοχής τους, με χρήση προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής, αλλά μπορεί να τα αυθεντικοποιούν με οποιονδήποτε άλλο πρόσφορο τρόπο, εφόσον στη χώρα προέλευσής τους δεν είναι υποχρεωτική η χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Στις περιπτώσεις αυτές η αίτηση συμμετοχής συνοδεύεται με υπεύθυνη δήλωση στην οποία δηλώνεται ότι στην χώρα προέλευσης δεν προβλέπεται η χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής ή ότι στην χώρα προέλευσης δεν είναι υποχρεωτική η χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής για την συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Η υπεύθυνη δήλωση του προηγούμενου εδαφίου φέρει υπογραφή έως και δέκα (10) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής⁸⁷.

3.2.2. Ο χρόνος υποβολής της αίτησης συμμετοχής και οποιαδήποτε ηλεκτρονική επικοινωνία μέσω του συστήματος βεβαιώνεται αυτόματα από το σύστημα με υπηρεσίες χρονοσήμανσης, σύμφωνα με τα

⁸⁵ Σύμφωνα με τους Συνοπτικούς Τεχνικούς Οδηγούς για αναθέτουσες αρχές και οικονομικούς φορείς της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή, οι οποίοι επισυνάπτονται στο Παράρτημα ΙΙΙ.Β της παρούσας και οι οποίοι είναι αναρτημένοι στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ <http://www.eprocurement.gov.gr>

⁸⁶ Συσχέτιση με άρθρο (Γλώσσα) και (Επικοινωνία) της διακήρυξης (ιδίως, εφόσον κατ' επιλογή της Α.Α. εφαρμόζονται οι παρ. 1 και 5 του άρθρου 22 του ν. 4412/2016).

⁸⁷ Άρθρο 92 παρ. 7 του ν. 4412/2016, όπως προστέθηκε με το άρθρο 43 παρ. 8β του ν. 4605/2019 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 56 παρ. 2 και 3 ν. 4609/2019.

οριζόμενα στο άρθρο 37 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 9 της ως άνω Υπουργικής Απόφασης. Με την οριστική υποβολή της αίτησης συμμετοχής εκδίδεται από το Σύστημα ηλεκτρονική απόδειξη.

Η υποβολή των αρχικών αιτήσεων συμμετοχής, στο πλαίσιο της παρούσας διακήρυξης, για την εγγραφή στο ΔΣΑ, λαμβάνει χώρα πριν την παρέλευση της αντίστοιχης ορισθείσας καταληκτικής ημερομηνίας και ώρας, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 1.5. της παρούσας. Σε περιπτώσεις τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να ρυθμίσει τα της συνέχειας της διαδικασίας με σχετική ανακοίνωσή της⁸⁸.

3.2.3 Η αναθέτουσα αρχή παρέχει καθ' όλη την περίοδο ισχύος του ΔΣΑ τη δυνατότητα σε κάθε οικονομικό φορέα να υποβάλει ηλεκτρονικά αίτηση συμμετοχής, σύμφωνα με προαναφερόμενα, με σκοπό να γίνει δεκτός στο σύστημα.

3.2.4 Όλοι οι οικονομικοί φορείς που ικανοποιούν τα κριτήρια επιλογής μίας ή περισσότερων κατηγοριών του άρθρου 1.3 εγγράφονται στο ΔΣΑ, καθώς δεν περιορίζεται ο αριθμός των υποψηφίων που γίνονται δεκτοί.

Από τον οικονομικό φορέα σημαίνονται με χρήση του σχετικού πεδίου του συστήματος τα στοιχεία εκείνα της αίτησης συμμετοχής του που έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα⁸⁹, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 του ν. 4412/16. Εφόσον ένας οικονομικός φορέας χαρακτηρίζει πληροφορίες ως εμπιστευτικές, λόγω ύπαρξης τεχνικού ή εμπορικού απορρήτου, στη σχετική δήλωσή του, αναφέρει ρητά όλες τις σχετικές διατάξεις νόμου ή διοικητικές πράξεις που επιβάλλουν την εμπιστευτικότητα της συγκεκριμένης πληροφορίας.

Η αναθέτουσα αρχή ενημερώνει, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ΕΣΗΔΗΣ, τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα αν έχει γίνει δεκτός στο ΔΣΑ ή όχι, το ταχύτερο δυνατό και πάντως όχι πέραν των πέντε ημερών⁹⁰ από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της αίτησης συμμετοχής του⁹¹.

3.2.5 Ο χρήστης - οικονομικός φορέας υποβάλλει τα ανωτέρω δικαιολογητικά μέσω του Συστήματος, όπως περιγράφεται παρακάτω:

Τα δικαιολογητικά για τη συμμετοχή του οικονομικού φορέα στη διαδικασία υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείων τύπου .pdf και εφόσον έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τον ίδιο, φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου της υπογραφής. Ειδικά για τους αλλοδαπούς οικονομικούς φορείς ισχύουν τα ανωτέρω αναφερόμενα στην παρ. 3.2.1.

Από το Σύστημα εκδίδεται ηλεκτρονική απόδειξη υποβολής αίτησης συμμετοχής.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από τους υποψήφιους, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά την διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν σε εύλογη προθεσμία όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά και στοιχεία, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας, προκειμένου για την προεπιλογή των οικονομικών φορέων και την αποδοχή τους στο ΔΣΑ.

3.2.6 Περιεχόμενο Αίτησης Συμμετοχής (ΕΕΕΣ)

Το **μοναδικό** δικαιολογητικό για τη συμμετοχή των οικονομικών φορέων και την εγγραφή τους στο ΔΣΑ, είναι το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (Ε.Ε.Ε.), όπως προβλέπεται στην παρ. 1 και 3 του άρθρου 79 του ν. 4412/2016. Οι οικονομικοί φορείς αναφέρουν στο ΕΕΕΣ το/τα δρομολόγιο/ δρομολόγια της σύμβασης που προτίθενται να αναθέσουν υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνουν.

[Στις περιπτώσεις που η αναθέτουσα αρχή απαιτήσει την υποβολή, με την αίτηση συμμετοχής, πρόσθετων ιδιωτικών εγγράφων, πχ. ειδική κάρτα (Ε.Δ.Χ. ή Π.Ε.Ι.) υποβάλλονται και ιδιωτικά έγγραφα, αυτά γίνονται

⁸⁸ Πρβλ άρθρο 37 παρ. 4 του ν. 4412/2016

⁸⁹ Πρβλ άρθρο 15, παρ. 1.2 της προαναφερθείσας υπουργικής απόφασης με αριθμ. 56902/215/2017

⁹⁰ Η προθεσμία είναι ενδεικτική. Σε κάθε περίπτωση η προθεσμία που θα επιλεγεί από την αναθέτουσα αρχή θα πρέπει να είναι εύλογη.

⁹¹ Σε κάθε περίπτωση, είναι δυνατή η εκ νέου υποβολή αίτησης συμμετοχής από απορριφθέντα οικονομικό φορέα, καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος του ΔΣΑ, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.

Διανομή μέσω 'ΕΡΙΑ' με UID: 6076d0cfd5ff52cd9c6f8e5 στις 26/04/21 07:06

αποδεκτά είτε κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του Ν. 4250/2014 (Α' 94) είτε και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση, στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους και η οποία φέρει υπογραφή μετά την έναρξη της διαδικασίας σύναψης του παρόντος ΔΣΑ (ήτοι την αποστολή της προκήρυξης σύμβασης [περίληψης] στην ΕΕΕΕ)⁹².

3.2.7 Χρόνος ισχύος των αιτήσεων συμμετοχής

Οι αιτήσεις συμμετοχής ισχύουν από την αποδοχή τους και έως την καταληκτική ημερομηνία ισχύος του ΔΣΑ.

3.3 Αξιολόγηση αιτήσεων συμμετοχής (ΕΕΕΣ)

Μετά την ηλεκτρονική υποβολή των αιτήσεων συμμετοχής⁹³, η Αναθέτουσα αρχή προβαίνει στην αξιολόγηση αυτών, μέσω των αρμόδιων, πιστοποιημένων στο Σύστημα, οργάνων της, εφαρμοζόμενων, κατά τα λοιπά, των κείμενων διατάξεων.

Ειδικότερα το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο:

α) καταχωρεί τους οικονομικούς φορείς που υπέβαλαν αιτήσεις συμμετοχής, τα υποβληθέντα από αυτούς δικαιολογητικά, καθώς και τα αποτελέσματα του ελέγχου αυτών σε πρακτικό, το οποίο υπογράφεται από τα μέλη του οργάνου.

β) στη συνέχεια προβαίνει στην αξιολόγηση των αιτήσεων συμμετοχής, η οποία γίνεται σύμφωνα με τους όρους της παρούσας.

γ) μπορεί να καλεί τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα αναφερόμενα στο ΕΕΕΣ, σύμφωνα με το άρθρο 102 του ν. 4412/2016.

δ) συντάσσει πρακτικό, με το οποίο εισηγείται αιτιολογημένα την αποδοχή τους και την εγγραφή των αιτούντων οικονομικών φορέων στο ΔΣΑ ή την απόρριψή τους εφόσον δεν πληρούν τους όρους και τις απαιτήσεις της διακήρυξης. Το ανωτέρω πρακτικό κοινοποιείται από το ως άνω όργανο στην αναθέτουσα αρχή, προς έγκριση, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ.

Στη συνέχεια, εκδίδεται από την αναθέτουσα αρχή απόφαση, με την οποία επικυρώνονται ή όχι τα ως άνω αποτελέσματα για την εγγραφή στο ΔΣΑ. Η απόφαση κοινοποιείται με επιμέλεια της αναθέτουσας αρχής στους συμμετέχοντες, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του συστήματος.

Κατά της ανωτέρω απόφασης απόρριψης εγγραφής στο ΔΣΑ χωρεί προδικαστική προσφυγή, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 5.6 κατωτέρω.

Επισημαίνεται ότι η αναθέτουσα αρχή ολοκληρώνει την αξιολόγηση των ΕΕΕΣ, σύμφωνα με τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής της παρούσας, εντός 10 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή τους. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί σε 15 εργάσιμες ημέρες σε μεμονωμένες περιπτώσεις, όταν αυτό δικαιολογείται, ιδίως λόγω της ανάγκης να εξεταστούν συμπληρωματικά έγγραφα ή να επαληθευθεί διαφορετικά αν πληρούνται τα κριτήρια επιλογής.

Κατά παρέκκλιση από τα προηγούμενα εδάφια της παρούσας παραγράφου και εφόσον δεν έχει αποσταλεί η πρόσκληση υποβολής προσφορών για την πρώτη συγκεκριμένη σύμβαση στο πλαίσιο του ΔΣΑ, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παρατείνει την περίοδο αξιολόγησης των αιτήσεων συμμετοχής για επιπλέον εργάσιμες ημέρες⁹⁴, υπό την προϋπόθεση ότι δεν δημοσιεύεται πρόσκληση υποβολής προσφορών κατά την παραταθείσα περίοδο αξιολόγησης.

⁹² Πρβ. άρθρο 92 παρ. 8 ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 56 παρ. 4 του ν. 4609/2019.

⁹³ Πρβλ. παρ. 6 του άρθρου 100, εδάφιο δεύτερο του ν.4412/2016, σύμφωνα με το οποίο «Ειδικά στις διαδικασίες που διενεργούνται μέσω Δυναμικού Συστήματος Αγορών, οι αιτήσεις συμμετοχής των οικονομικών φορέων για την εγγραφή τους στο σύστημα υποβάλλονται ηλεκτρονικά,, χωρίς να ακολουθείται η διαδικασία ηλεκτρονικής αποσφράγισης»

⁹⁴ Η αναθέτουσα αρχή αναφέρει στην παρούσα διακήρυξη τη διάρκεια της παράτασης που προτίθεται να εφαρμόσει.

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 6076d0c1da5f52cd9c6f8e5 στις 26/04/21 07:06

ΣΤΑΔΙΟ Β – ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΑΨΗ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

4. ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

4.1 Δικαίωμα υποβολής προσφορών

Πρόσκληση υποβολής προσφορών αποστέλλεται σε όλους τους οικονομικούς φορείς οι οποίοι, **κατά την ημερομηνία αποστολής της, έχουν ήδη γίνει δεκτοί** στο Δυναμικό Σύστημα Αγορών και έχουν εγγραφεί σε μία ή περισσότερες κατηγορίες της παρ. 1.3.

Η ως άνω πρόσκληση απευθύνεται μόνον στους εγγεγραμμένους στην/στις κατηγορία/ες, στην/στις οποία/ες η πρόσκληση αφορά.

4.2 Γενικοί Όροι Υποβολής Προσφορών

4.2.1.α Υποβολή προσφορών

Οι προσφορές υποβάλλονται με βάση τους όρους του Σταδίου Α της παρούσας, καθώς και τις απαιτήσεις που ορίζονται στο Παράρτημα.... *[συμπληρώνεται το σχετικό Παράρτημα από την Α.Α.]*, για όλες τις περιγραφόμενες υπηρεσίες ανά τμήμα.

Προσφορές μπορούν να υποβάλλονται για ένα, περισσότερα ή όλα τα τμήματα (δρομολόγια ή ομάδα δρομολογίων), στα οποία αφορά η εκάστοτε πρόσκληση⁹⁵. Σε κάθε περίπτωση, η προσφορά αφορά στο σύνολο του κάθε τμήματος.

Δεν επιτρέπονται εναλλακτικές προσφορές.

Η ένωση οικονομικών φορέων υποβάλλει κοινή προσφορά, η οποία υπογράφεται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά, είτε από όλους τους οικονομικούς φορείς που αποτελούν την ένωση, είτε από εκπρόσωπό τους, νομίμως εξουσιοδοτημένο. Στην προσφορά, απαραίτητως πρέπει να προσδιορίζεται η έκταση και το είδος της συμμετοχής του κάθε μέλους της ένωσης (συμπεριλαμβανομένης της κατανομής αμοιβής μεταξύ τους), καθώς και ο εκπρόσωπος/συντονιστής αυτής⁹⁶.

Οι προσφορές υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους ηλεκτρονικά, μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα που ορίζει η σχετική πρόσκληση, στην Ελληνική Γλώσσα, σε ηλεκτρονικό φάκελο, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στον ν.4412/2016, ιδίως άρθρα 36 και 37 και την Υπουργική Απόφαση αριθμ. 56902/215 «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)»⁹⁷

Εκτιμώμενη ημερομηνία για την αποστολή της πρώτης πρόσκλησης υποβολής προσφορών:
[ημερομηνία]

4.2.1.β Εγγυήσεις⁹⁸

Οι εγγυητικές επιστολές, στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας, εκδίδονται, σύμφωνα με το άρθρο 72 του ν. 4412/2016, από πιστωτικά ιδρύματα ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των περιπτώσεων β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4364/ 2016 (Α'13), που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη - μέλη της Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στα κράτη-μέλη της ΣΔΣ και έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το δικαίωμα αυτό. Μπορούν, επίσης, να εκδίδονται από το Ε.Τ.Α.Α. - Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και

⁹⁵ Η αναθέτουσα αρχή διατηρεί το δικαίωμα να καθορίσει στο παρόν σημείο της διακήρυξης, τον μέγιστο αριθμό τμημάτων που μπορεί να ανατεθεί σε έναν προσφέροντα (πρβλ. άρθρο 59 του ν.4412/2016).

⁹⁶ Άρθρο 96, παρ. 7 του ν. 4412/2016

⁹⁷ Συσχέτιση με άρθρο (Γλώσσα) και (Επικοινωνία) της διακήρυξης (ιδίως, εφόσον κατ' επιλογή της Α.Α. εφαρμόζονται οι παρ. 1 και 5 του άρθρου 22 του ν. 4412/2016)

⁹⁸ Πρβλ. παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 72 ν. 4412/2016, όπως ισχύει.

Δανείων με παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού. Αν συσταθεί παρακαταθήκη με γραμμάτιο παρακατάθεσης χρεογράφων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα τοκομερίδια ή μερίσματα που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης επιστρέφονται μετά τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση οικονομικό φορέα.

Οι εγγυητικές επιστολές εκδίδονται κατ' επιλογή των οικονομικών φορέων από έναν ή περισσότερους εκδότες της παραπάνω παραγράφου.

Οι εγγυήσεις αυτές περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: α) την ημερομηνία έκδοσης, β) τον εκδότη, γ) την αναθέτουσα αρχή προς την οποία απευθύνονται, δ) τον αριθμό της εγγύησης, ε) το ποσό που καλύπτει η εγγύηση, στ) την πλήρη επωνυμία, τον Α.Φ.Μ. και τη διεύθυνση του οικονομικού φορέα υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση (στην περίπτωση ένωσης αναγράφονται όλα τα παραπάνω για κάθε μέλος της ένωσης), ζ) τους όρους ότι: αα) η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται του δικαιώματος της διαιρέσεως και της διζήσεως, και ββ) ότι σε περίπτωση κατάπτωσης αυτής, το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται στο εκάστοτε ισχύον τέλος χαρτοσήμου, η) τα στοιχεία της σχετικής διακήρυξης και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών⁹⁹, θ) την ημερομηνία λήξης ή τον χρόνο ισχύος της εγγύησης, ι) την ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται και ια) στην περίπτωση των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης και προκαταβολής, τον αριθμό και τον τίτλο της σχετικής σύμβασης.

[Στο σημείο αυτό γίνεται παραπομπή σε σχετικά υποδείγματα, εφόσον υπάρχουν]

Η αναθέτουσα αρχή επικοινωνεί με τους εκδότες των εγγυητικών επιστολών προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους.

4.2.1.γ Οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς απαιτείται όπως:

α) διαθέτουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό το οποίο χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και τις διατάξεις της Υ.Α. 56902/215 "Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ)" (ΦΕΚ Β 1924/02.06.2017) και

β) εγγραφούν στο ηλεκτρονικό σύστημα (ΕΣΗΔΗΣ- Διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr) ακολουθώντας την διαδικασία εγγραφής του άρθρου 5 της ίδιας Υ.Α.

Επισημαίνεται ότι, οι αλλοδαποί οικονομικοί φορείς δεν έχουν την υποχρέωση να υπογράψουν τα δικαιολογητικά της προσφοράς τους με χρήση προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής, αλλά μπορεί να τα αυθεντικοποιούν με οποιονδήποτε άλλο πρόσφορο τρόπο, εφόσον στη χώρα προέλευσής τους δεν είναι υποχρεωτική η χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Στις περιπτώσεις αυτές η αίτηση συμμετοχής συνοδεύεται με υπεύθυνη δήλωση στην οποία δηλώνεται ότι στην χώρα προέλευσης δεν προβλέπεται η χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής ή ότι στην χώρα προέλευσης δεν είναι υποχρεωτική η χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής για την συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Η υπεύθυνη δήλωση του προηγούμενου εδαφίου φέρει υπογραφή έως και δέκα (10) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών¹⁰⁰.

Ο χρόνος υποβολής της προσφοράς και οποιαδήποτε ηλεκτρονική επικοινωνία μέσω του συστήματος βεβαιώνεται αυτόματα από το σύστημα με υπηρεσίες χρονοσήμανσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 37 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 9 της ως άνω Υπουργικής Απόφασης.

⁹⁹ Πρβλ. άρθρο 72 παρ. 4 περ. η του ν. 4412/2106, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 107 περ. 5 του ν. 4497/2017.

¹⁰⁰ Άρθρο 92 παρ. 7 του ν. 4412/2016, όπως προστέθηκε με το άρθρο 43 παρ. 8β του ν. 4605/2019 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 56 παρ. 2 και 3 ν. 4609/2019.

Μετά την παρέλευση της καταληκτικής ημερομηνίας και ώρας, δεν υπάρχει η δυνατότητα υποβολής προσφοράς στο Σύστημα. Σε περιπτώσεις τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ, η αναθέτουσα αρχή θα ρυθμίσει τα της συνέχειας της διαδικασίας με σχετική ανακοίνωσή της¹⁰¹.

4.2.2 Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν με την προσφορά τους τα ακόλουθα:

(α) έναν (υπο)φάκελο με την ένδειξη «*Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά*» στον οποίο περιλαμβάνονται η εγγύηση συμμετοχής, η τεχνική προσφορά και τυχόν λοιπά δικαιολογητικά που σχετίζονται με την τεχνική προσφορά, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και τα αναλυτικά οριζόμενα στην παρ. 4.3.1.

(β) έναν (υπο)φάκελο με την ένδειξη «*Οικονομική Προσφορά*» στον οποίο περιλαμβάνεται η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4.3.2.

Από τον προσφέροντα σημαίνονται με χρήση του σχετικού πεδίου του ΕΣΗΔΗΣ τα στοιχεία εκείνα της προσφοράς του που έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα¹⁰², σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 του ν. 4412/16 . Εφόσον ένας οικονομικός φορέας χαρακτηρίζει πληροφορίες ως εμπιστευτικές, λόγω ύπαρξης τεχνικού ή εμπορικού απορρήτου, στη σχετική δήλωσή του, αναφέρει ρητά όλες τις σχετικές διατάξεις νόμου ή διοικητικές πράξεις που επιβάλλουν την εμπιστευτικότητα της συγκεκριμένης πληροφορίας.

Δεν χαρακτηρίζονται ως εμπιστευτικές, πληροφορίες σχετικά με τις τιμές μονάδος, τις προσφερόμενες ποσότητες, την οικονομική προσφορά και τα στοιχεία της τεχνικής προσφοράς που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγησή της.

Οι οικονομικοί φορείς συντάσσουν την τεχνική και οικονομική τους προσφορά συμπληρώνοντας τις αντίστοιχες ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του ΕΣΗΔΗΣ. Στην συνέχεια παράγονται τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία τα οποία υπογράφονται ηλεκτρονικά και υποβάλλονται από τον προσφέροντα. Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος και του παραγόμενου ηλεκτρονικού αρχείου pdf (το οποίο θα υπογραφεί ηλεκτρονικά) πρέπει να ταυτίζονται. Σε αντίθετη περίπτωση το σύστημα παράγει σχετικό μήνυμα και ο προσφέρων καλείται να παράγει εκ νέου το ηλεκτρονικό αρχείο pdf.

Τα στοιχεία και δικαιολογητικά της προσφοράς του οικονομικού φορέα υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείων τύπου .pdf και εφόσον έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τον ίδιο, φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου της υπογραφής. Ειδικά για τους αλλοδαπούς οικονομικούς φορείς, ισχύουν τα οριζόμενα παράγραφο 4.2.1.γ του παρόντος.

Από το Σύστημα εκδίδεται ηλεκτρονική απόδειξη υποβολής προσφοράς, η οποία αποστέλλεται στον οικονομικό φορέα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

4.2.3 Εντός τριών (3) εργασιμών ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή των ως άνω στοιχείων και δικαιολογητικών προσκομίζονται υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα στην αναθέτουσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο, τα στοιχεία της ηλεκτρονικής προσφοράς τα οποία απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπη μορφή, σύμφωνα με τον ν. 4250/2014. Τέτοια στοιχεία και δικαιολογητικά είναι, ενδεικτικά, η εγγραπτική επιστολή συμμετοχής, τα πρωτότυπα έγγραφα τα οποία έχουν εκδοθεί από ιδιωτικούς φορείς και δεν φέρουν επικύρωση από δικηγόρο, καθώς και τα έγγραφα που φέρουν τη Σφραγίδα της Χάγης (Apostille). Δεν προσκομίζονται σε έντυπη μορφή στοιχεία και δικαιολογητικά τα οποία φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή, τα τεχνικά φυλλάδια και όσα προβλέπονται από το ν. 4250/2014 ότι οι φορείς υποχρεούνται να αποδέχονται σε αντίγραφα των πρωτοτύπων.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά την διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν ηλεκτρονικά και σε εύλογη προθεσμία όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά και στοιχεία, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας¹⁰³.

¹⁰¹ Πρβλ άρθρο 37 παρ. 4 του ν. 4412/2016

¹⁰² Πρβλ άρθρο 15, παρ. 1.2 της προαναφερθείσας υπουργικής απόφασης με αριθμ. 56902/215/2017

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 6076d0cfa5ff52cd9c6f8e5 στις 26/04/21 07:06

4.3 Περιεχόμενο Φακέλων Προσφορών

4.3.1 Φάκελος «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά»

4.3.1.1 Ο ως άνω φάκελος περιλαμβάνει:

α) την εγγύηση συμμετοχής, κατά τα σχετικώς προβλεπόμενα στο άρθρο 72 του Ν.4412/2016

β) την τεχνική προσφορά

.....

Στις περιπτώσεις που με την προσφορά υποβάλλονται ιδιωτικά έγγραφα, αυτά γίνονται αποδεκτά είτε κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του Ν. 4250/2014 (Α' 94) είτε και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση, στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους και η οποία φέρει υπογραφή μετά την έναρξη της διαδικασίας σύναψης κάθε επιμέρους σύμβασης (ήτοι την αποστολή της σχετικής πρόσκλησης υποβολής προσφορών) ¹⁰⁴.

4.3.1.2 Η εγγυητική επιστολή συμμετοχής προσκομίζεται και σε έντυπη μορφή (πρωτότυπο) εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή της. Επισημαίνεται ότι η εν λόγω υποχρέωση δεν ισχύει για τις εγγυήσεις ηλεκτρονικής έκδοσης (π.χ. εγγυήσεις του Τ.Μ.Ε.Δ.Ε.).

Η εγγυητική επιστολή συμμετοχής¹⁰⁵ ανέρχεται σε ποσό, ήτοι ποσοστό της εκτιμώμενης αξίας κάθε επιμέρους σύμβασης, μη συνυπολογιζόμενων των δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ¹⁰⁶ [Συμπληρώνεται αριθμητικώς και ολογράφως] και είναι απαραίτητη για την έγκυρη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης.

[Σε περίπτωση υποδιαίρεσης της σύμβασης σε τμήματα και υποβολής προσφορών για ένα ή περισσότερα τμήματα, το ύψος της εγγύησης συμμετοχής υπολογίζεται επί της εκτιμώμενης αξίας, εκτός ΦΠΑ, του/των προσφερόμενου/ων τμήματος/τμημάτων. Εφόσον στη διακήρυξη περιλαμβάνεται υπόδειγμα εγγυητικής επιστολής, θα πρέπει να γίνει παραπομπή σε αυτό]

Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση.

Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς, άλλως η προσφορά απορρίπτεται, με την επιφύλαξη εφαρμογής του άρθρου 102 του ν. 4412/2016. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, πριν από τη λήξη ισχύος της προσφοράς, να ζητά από τον προσφέροντα να παρατείνει τη διάρκεια ισχύος τόσο της προσφοράς όσο και της εγγύησης συμμετοχής. Ομοίως, απορρίπτεται η προσφορά, εφόσον η παράτασή της δεν συνοδεύεται από αντίστοιχη παράταση της εγγύησης συμμετοχής.

Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στον ανάδοχο με την προσκόμιση της εγγύησης καλής εκτέλεσης.

Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους λοιπούς προσφέροντες, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 72 του ν. 4412/2016.

Η εγγύηση συμμετοχής καταπίπτει, εάν ο προσφέρων αποσύρει την προσφορά του κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής, παρέχει ψευδή στοιχεία ή πληροφορίες που αναφέρονται στα άρθρα 2.2.3 έως 2.2.7 της παρούσας [συμπληρώνεται αναλόγως από την Α.Α. με παραπομπή στους λόγους αποκλεισμού και τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής που θα ορίσει στη διακήρυξη], δεν προσκομίσει εγκαίρως τα προβλεπόμενα από την παρούσα δικαιολογητικά ή δεν προσέλθει εγκαίρως για υπογραφή της σύμβασης.

¹⁰³ Σε περίπτωση που, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, κρίνεται σκόπιμο από την Α.Α. να προσκομιστούν στοιχεία πρόσφορα να αποδείξουν την οικονομική προσφορά, ιδίως όταν αυτή περιλαμβάνει ανάλυση κόστους, περιγράφεται στο περιεχόμενο του υποφακέλου οικονομικής προσφοράς και ο τρόπος υποβολής τους.

¹⁰⁴ Πρβ. άρθρο 92 παρ. 8 ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 56 παρ. 4 του ν. 4609/2019.

¹⁰⁵ Πρβλ. άρθρο 72 παρ. 1α ν. 4412/2016

¹⁰⁶ Πρβλ. περ. α παρ. 1 άρθρου 72 ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 43 παρ. 5 περ. α' του ν. 4605/2019.

4.3.1.3 Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο “Απαιτήσεις-Τεχνικές Προδιαγραφές” του Παραρτήματοςτης Διακήρυξης *[συμπληρώνεται από την Α.Α.]*, περιγράφοντας με ακρίβεια τον τρόπο πλήρωσής τους.

[Στις περιπτώσεις που υπάρχει υπόδειγμα τεχνικής προσφοράς - φύλλο συμμόρφωσης ή άλλο περιγραφικό έγγραφο της διακήρυξης, στο σημείο αυτό θα πρέπει να γίνεται σχετική παραπομπή με αναφορά στον τρόπο πρόσβασης στην ηλεκτρονική του μορφή].

[Οι οικονομικοί φορείς αναφέρουν το τμήμα της σύμβασης που προτίθενται να αναθέσουν υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνουν¹⁰⁷].

4.3.2 Φάκελος «Οικονομική Προσφορά»

4.3.2.1 Με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης, η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με την συμπλήρωση της αντίστοιχης φόρμας του ΕΣΗΔΗΣ, όπως ορίζεται κατωτέρω. Η τιμή της παρεχόμενης υπηρεσίας δίνεται σε ευρώ ανά μονάδα.¹⁰⁸

Αν στο ηλεκτρονικό σύστημα δεν μπορεί να αποτυπωθεί αναλυτικά η οικονομική προσφορά, ο προσφέρων θα επισυνάψει στον (υπο)φάκελο “οικονομική προσφορά” την ηλεκτρονική οικονομική προσφορά του ηλεκτρονικά υπογεγραμμένη και τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία (σύμφωνα με το υπόδειγμα που υπάρχει στο Παράρτηματης παρούσας διακήρυξης¹⁰⁹) σε μορφή pdf.

4.3.2.2 Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης¹¹⁰.

Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου% και στην επ’ αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ%.

Επισημαίνεται ότι το εκάστοτε ποσοστό Φ.Π.Α. επί τοις εκατό, της ανωτέρω τιμής θα υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα.

Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ’ όλη τη διάρκεια της σύμβασης και δεν αναπροσαρμόζονται ή Οι προσφερόμενες τιμές αναπροσαρμόζονται σύμφωνα με τα αναλυτικώς οριζόμενα στο άρθρο...της παρούσας *[συμπληρώνεται η αντίστοιχη εκδοχή από την Α.Α.]*

4.3.2.3 Απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, γ) ο χρόνος ισχύος που ορίζεται είναι μικρότερος από αυτόν που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης (άρ. 97 παρ. 1) και δ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται και τεκμηριώνεται από την αναθέτουσα αρχή¹¹¹ στο κεφάλαιοτου Παραρτήματος ...της παρούσας διακήρυξης.

4.3.2.4 Στην οικονομική προσφορά θα πρέπει να επιλέγεται με σαφήνεια ένας από τους τρόπους πληρωμής που περιγράφονται στην παρ. 6.6 της παρούσας διακήρυξης.

[Μόνο εφόσον παρέχεται σχετική δυνατότητα στους οικονομικούς φορείς]

¹⁰⁷ Βλ. άρθρο 58 του ν. 4412/2016

¹⁰⁸ Πρβλ παρ. 5 περ. α’ του άρθρου 95 του ν. 4412/2016. Εδώ θα πρέπει να καθορίζεται με σαφήνεια η σχετική μονάδα π.χ. ανθρωπόωρες κ.α.

¹⁰⁹ Εφόσον προβλέπεται σχετικό υπόδειγμα από τη διακήρυξη

¹¹⁰ Βλ παρ. 5 περ. α’ του άρθρου 95 του ν. 4412/2016

¹¹¹ Βλ παρ. 4 του άρθρου 26 του ν. 4412/2016

4.4 Χρόνος Ισχύος Προσφορών και Λόγοι Απόρριψης αυτών

4.4.1 Χρόνος ισχύος προσφορών¹¹²

Οι υποβαλλόμενες προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς για διάστημα μηνών από την επόμενη της ημερομηνίας αποσφράγισης των προσφορών *[συμπληρώνεται από την Α.Α. και δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες) από την επόμενη της διενέργειας της διαδικασίας ανάθεσης]*.

Προσφορά η οποία ορίζει χρόνο ισχύος μικρότερο από τον ανωτέρω προβλεπόμενο απορρίπτεται.

Η ισχύς της προσφοράς μπορεί να παρατείνεται εγγράφως, εφόσον τούτο ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, πριν από τη λήξη της, με αντίστοιχη παράταση της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 72 παρ. 1 α του ν. 4412/2016 και την παράγραφο 4.3.1.2 της παρούσας, κατ' ανώτατο όριο για χρονικό διάστημα ίσο με την προβλεπόμενη ως άνω αρχική διάρκεια.

Μετά τη λήξη και του παραπάνω ανώτατου ορίου χρόνου παράτασης ισχύος της προσφοράς, τα αποτελέσματα της διαδικασίας ανάθεσης ματαιώνονται, εκτός αν η αναθέτουσα αρχή κρίνει, κατά περίπτωση, αιτιολογημένα, ότι η συνέχιση της διαδικασίας εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, οπότε οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία μπορούν να επιλέξουν είτε να παρατείνουν την προσφορά και την εγγύηση συμμετοχής τους, εφόσον τους ζητηθεί πριν την πάροδο του ανωτέρω ανώτατου ορίου παράτασης της προσφοράς τους είτε όχι. Στην τελευταία περίπτωση, η διαδικασία συνεχίζεται με όσους παρέτειναν τις προσφορές τους, ενώ οι λοιποί οικονομικοί φορείς αποκλείονται.

Στην περίπτωση που λήξει ο χρόνος ισχύος των προσφορών και δεν ζητηθεί παράταση της προσφοράς, η αναθέτουσα αρχή δύναται, με αιτιολογημένη απόφασή της, εφόσον η εκτέλεση της σύμβασης εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, να ζητήσει εκ των υστέρων από τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία σύναψης κάθε επιμέρους σύμβασης στο πλαίσιο του παρόντος ΔΣΑ, είτε να παρατείνουν την προσφορά τους είτε όχι.¹¹³

4.4.2 Λόγοι απόρριψης προσφορών¹¹⁴

Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά:

α) η οποία δεν υποβάλλεται με τον τρόπο και το περιεχόμενο που ορίζεται στις παραγράφους 4.2 (Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 4.3 (Περιεχόμενο φακέλων προσφορών), 4.4.1 (Χρόνος ισχύος προσφορών), καθώς και στις παραγράφους 5.1 (Ηλεκτρονική αποσφράγιση προσφορών), 5.2 (Αξιολόγηση προσφορών), 5.3 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας,¹¹⁵

β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, στην περίπτωση που επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση και δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 5.1 της παρούσης διακήρυξης,

γ) για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παράγραφο 5.1 της παρούσας και το άρθρο 102 του ν. 4412/2016,

δ) *Επιλέγεται αναλόγως από την Α.Α. η οποία αποτελεί εναλλακτική προσφορά, [αν τέτοια δεν επιτρέπεται ή] η οποία δεν πληροί τις ελάχιστες απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο [αν τέτοια επιτρέπεται],*

ε) η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλλει δύο ή περισσότερες προσφορές *[εκτός αν επιτρέπεται η υποβολή εναλλακτικής προσφοράς]*. Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 (παρ.2.2.3.4 περ. γ της παρούσας) και στην

¹¹² Πρβλ άρθρο 97 ν. 4412/2016

¹¹³ Πρβ. άρθρο 97 παρ. 4 τελευταίο εδάφιο ν. 4412/2016, το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 33 παρ. 3 ν. 4608/2019 (Α'66).

¹¹⁴ Άρθρο 91 του ν. 4412/2016

¹¹⁵ Πρβλ άρθρα 92 έως 97, το άρθρο 100 καθώς και τα άρθρα 102 έως 104 του ν. 4412/16

Διανομή μέσω 'ΕΡΙΑ' με UID: 6076d0cfd5ff52cd9c6f8e5 στις 26/04/21 07:06

περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων. *[το δεύτερο εδάφιο συμπληρώνεται εφόσον η περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 (στρέβλωση ανταγωνισμού) έχει τεθεί ως λόγος αποκλεισμού σύμφωνα με την παρ. 2.2.3.4.γ της παρούσας],*

ζ) η οποία είναι υπό αίρεση,

η) *[εφόσον δεν έχει τεθεί όρος αναπροσαρμογής:]* η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής.

5. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΠΟΣΦΡΑΓΙΣΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

5.1 Ηλεκτρονική αποσφράγιση προσφορών¹¹⁶

Το πιστοποιημένο στο ΕΣΗΔΗΣ, για την αποσφράγιση των προσφορών αρμόδιο όργανο της Αναθέτουσας Αρχής (Επιτροπή Αξιολόγησης Προσφορών), προβαίνει στην έναρξη της διαδικασίας ηλεκτρονικής αποσφράγισης των φακέλων των προσφορών, στο πλαίσιο της κάθε επιμέρους πρόσκλησης, ακολουθώντας τα εξής στάδια:

- Ηλεκτρονική Αποσφράγιση του (υπό)φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική Προσφορά»¹¹⁷
- Ηλεκτρονική Αποσφράγιση του (υπό)φακέλου «Οικονομική Προσφορά», κατά την ημερομηνία και ώρα που θα ορίσει η αναθέτουσα αρχή

Με την αποσφράγιση των ως άνω φακέλων, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 5.1 της παρούσας, κάθε προσφέρων αποκτά πρόσβαση στις λοιπές προσφορές και τα υποβληθέντα δικαιολογητικά τους, με την επιφύλαξη των πτυχών εκείνων της κάθε προσφοράς που έχουν χαρακτηριστεί ως εμπιστευτικές.

Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλέσει τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί, ή να διευκρινίσουν το περιεχόμενο της τεχνικής ή οικονομικής προσφοράς τους, σύμφωνα με το άρθρο 102 του ν. 4412/2016.

5.2 Αξιολόγηση προσφορών

5.2.1 Κριτήριο Ανάθεσης / Επιμέρους κριτήρια προσδιορισμού των υπό ανάθεση τμημάτων στον ίδιο προσφέροντα

Κριτήριο ανάθεσης¹¹⁸ της Σύμβασης¹¹⁹ είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, βάσει τιμής¹²⁰.

Στην περίπτωση που η εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης θα είχε ως αποτέλεσμα την ανάδειξη ενός μειοδότη σε περισσότερα του ενός τμήματα, και υπό την προϋπόθεση ότι τα διατιθέμενα από αυτόν μέσα δεν επαρκούν για την ανάθεση όλων των τμημάτων, τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των τμημάτων που θα του ανατίθενται, είναι, κατά προτεραιότητα και σε φθίνουσα σειρά¹²¹, τα ακόλουθα:

¹¹⁶ Βλ. ιδίως παρ. 6 του άρθρου 100 και ΥΑ 56902/215 «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)» (άρθρο 16)

¹¹⁷ Προτείνεται οι αναθέτουσες αρχές να ορίζουν την ημερομηνία ηλεκτρονικής αποσφράγισης των προσφορών μετά την παρέλευση τριών εργασίμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών, προκειμένου να έχει προσκομιστεί από τους συμμετέχοντες και η πρωτότυπη εγγύηση συμμετοχής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 2.4.3.1. της παρούσας. Εξυπακούεται ότι η ημερομηνία αποσφράγισης ορίζεται σε κάθε επιμέρους πρόσκληση υποβολής προσφορών.

¹¹⁸ Τα κριτήρια ανάθεσης θα πρέπει να συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης, σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 86 του ν. 4412/2016. Διασφαλίζουν τη δυνατότητα αποτελεσματικού ανταγωνισμού και συνοδεύονται από προδιαγραφές που επιτρέπουν την αποτελεσματική επαλήθευση των πληροφοριών που παρέχονται από τους προσφέροντες, προκειμένου να αξιολογείται ο βαθμός συμμόρφωσής τους προς τα κριτήρια ανάθεσης. Εάν υπάρχουν αμφιβολίες, οι Α.Α. επαληθεύουν αποτελεσματικά την ακρίβεια των πληροφοριών και αποδείξεων, τις οποίες παρέχουν οι προσφέροντες (παρ. 9 άρθρου 86). Πρβλ και Κατευθυντήρια Οδηγία 11/2015 Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (ΑΔΑ ΩΛΝ40ΞΤΒ-ΜΙΦ)

¹¹⁹ Πρβλ άρθρο 86 παρ. 1 και τυποποιημένο έντυπο 2 Παραρτήματος ΙΙ (Προκήρυξη σύμβασης) παρ. ΙΙ.2.5 Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1986 της Επιτροπής (L 296).

¹²⁰ Πρόκειται, στην ουσία, για το κριτήριο ανάθεσης της χαμηλότερης τιμής, όπως είχε επικρατήσει στο προϊσχύσαν δίκαιο (Οδηγία 2004/18/ΕΚ, π.δ. 60/2007). Εάν η τιμή είναι το μοναδικό κριτήριο ανάθεσης η αξιολόγηση γίνεται μόνο βάσει αυτής

¹²¹ Οι Α.Α. αναφέρουν στα έγγραφα της σύμβασης τα αντικειμενικά και χωρίς διακρίσεις κριτήρια ή τους κανόνες που προτίθενται να εφαρμόσουν για τον προσδιορισμό των τμημάτων που ανατίθενται, στην περίπτωση που η εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης θα είχε ως αποτέλεσμα την ανάθεση σε έναν προσφέροντα τμημάτων που υπερβαίνουν τον μέγιστο

αα) κριτήριο του **μοναδικού προσφέροντος**

Με το εν λόγω κριτήριο ανατίθενται, κατ' απόλυτη προτεραιότητα, το τμήμα/ τμήματα, στο οποίο/ -α , ο μειοδότης είναι ο μοναδικός που υπέβαλε προσφορά σύμφωνη με τους όρους της παρούσας.

Η ανάθεση τμημάτων στον μειοδότη, κατ' εφαρμογή του εν λόγω κριτηρίου, δεν αποκλείει την ανάθεση σε αυτόν και άλλων τμημάτων, κατ' εφαρμογή του δεύτερου κριτηρίου, ως κατωτέρω.

αβ) το κριτήριο της **μεγαλύτερης προσφερόμενης τιμής**

Το εν λόγω κριτήριο εφαρμόζεται, μετά την εφαρμογή του πρώτου κριτηρίου, στα εναπομείναντα τμήματα, στα οποία υπάρχουν και άλλοι προσφέροντες, πέραν του μειοδότη.

Σύμφωνα με αυτό, ανατίθενται στον μειοδότη, κατά φθίνουσα σειρά, το τμήμα/ τμήματα με την υψηλότερη προσφερόμενη από αυτόν τιμή.

[Στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή δεν επιλέξει τα ανωτέρω κριτήρια προσδιορισμού των τμημάτων που θα ανατεθούν, διατηρεί το δικαίωμα να καθορίσει διαφορετικό τρόπο προσδιορισμού τους, συνδυάζοντας τα τμήματα (ή ομάδα τμημάτων)]¹²² σε έναν προσφέροντα, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις που θα καθορίσει αντικειμενικά στο παρόν σημείο.]¹²²

Επισημαίνεται ότι, στην περίπτωση ισότιμων προσφορών, η αναθέτουσα αρχή πρώτα επιλέγει τον ανάδοχο των τμημάτων με κλήρωση μεταξύ των οικονομικών φορέων που υπέβαλαν ισότιμες προσφορές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην επόμενη παράγραφο. Εν συνεχεία, εφαρμόζει τα προαναφερόμενα κριτήρια προσδιορισμού των ανατιθέμενων τμημάτων.

5.2.2 Διαδικασία Αξιολόγησης

Μετά την κατά περίπτωση ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών, η Αναθέτουσα αρχή προβαίνει στην αξιολόγηση αυτών μέσω των αρμόδιων, πιστοποιημένων στο Σύστημα, οργάνων της, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κειμένων διατάξεων.

Ειδικότερα :

α) το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο καταχωρεί όσους υπέβαλαν προσφορές, καθώς και τα αποτελέσματα του ελέγχου της εγγυητικής επιστολής αυτών σε πρακτικό, το οποίο υπογράφεται από τα μέλη του οργάνου¹²³.

β) Στη συνέχεια το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο προβαίνει στην αξιολόγηση μόνο των τεχνικών προσφορών των προσφερόντων, των οποίων την εγγυητική επιστολή έκρινε αποδεκτή. Η αξιολόγηση γίνεται σύμφωνα με τους όρους της παρούσας και συντάσσεται πρακτικό για την απόρριψη όσων τεχνικών προσφορών δεν πληρούν τους όρους και τις απαιτήσεις των τεχνικών προδιαγραφών και την αποδοχή όσων τεχνικών προσφορών αντίστοιχα πληρούν τα ανωτέρω.

Για την αξιολόγηση των εγγυητικών επιστολών και των τεχνικών προσφορών μπορεί να συντάσσεται ενιαίο πρακτικό, το οποίο κοινοποιείται από το ως άνω όργανο, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία», μόνο στην αναθέτουσα αρχή, προκειμένου η τελευταία να ορίσει την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης του (υπο)φακέλου των οικονομικών προσφορών.

γ) Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, σύμφωνα με τα ανωτέρω, αποσφραγίζονται, κατά την ημερομηνία και ώρα που ορίζεται στην ειδική πρόσκληση, οι φάκελοι όλων των υποβληθεισών οικονομικών προσφορών.

δ) Το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο προβαίνει στην αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών εκείνων των προσφερόντων, των οποίων οι φάκελοι «δικαιολογητικά συμμετοχής-τεχνική προσφορά» έγιναν

αριθμό. Τα ως άνω κριτήρια αναφέρονται ενδεικτικά,, αλλά εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής να ορίσει διαφορετικά κριτήρια.

¹²² Αν είναι δυνατή η ανάθεση περισσότερων του ενός τμημάτων στον ίδιο προσφέροντα, οι Α.Α. μπορούν να αναθέτουν συμβάσεις συνδυάζοντας πολλά ή όλα τα τμήματα, στην περίπτωση που έχουν ορίσει ότι διατηρούν το δικαίωμα αυτό και αναφέρουν τον τρόπο συνδυασμού των τμημάτων ή ομάδων τμημάτων. Συμπληρώνεται αναλόγως από την Α.Α.

¹²³ Πρβλ και το άρθρο 72 παρ. 5 του ν. 4412/2016 "Η αναθέτουσα αρχή επικοινωνεί με τους φορείς που φέρονται να έχουν εκδώσει τις εγγυητικές επιστολές προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους"

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 6076d0c1da5ff52cd9c6f8e5 στις 26/04/21 07:06

αποδεκτοί και συντάσσει πρακτικό, στο οποίο εισηγείται αιτιολογημένα την αποδοχή ή απόρριψή τους, την κατάταξη των προσφορών και την ανάδειξη του προσωρινού αναδόχου. Το εν λόγω πρακτικό κοινοποιείται από το ως άνω όργανο, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία», στην αναθέτουσα αρχή¹²⁴ προς έγκριση.

Εάν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, κατά ανώτατο όριο δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα άρθρα 88 και 89 ν. 4412/2016. *[Επισημαίνεται ότι η εκτίμηση και τα σχετικά αιτήματα προς τους προσφέροντες για την παροχή εξηγήσεων σχετικά με το αν μία προσφορά φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή εναπόκεινται στην κρίση είτε της Επιτροπής Αξιολόγησης Προσφορών, κατά την αξιολόγηση των υποβληθεισών προσφορών, είτε του αποφαινόμενου οργάνου της αναθέτουσας αρχής, κατά τη διαδικασία έγκρισης του πρακτικού της ανωτέρω Επιτροπής. Σε κάθε περίπτωση, η κρίση της αναθέτουσας αρχής σχετικά με τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές και την αποδοχή ή όχι των σχετικών εξηγήσεων, εκ μέρους των προσφερόντων, ενσωματώνεται στην ως κατωτέρω ενιαία απόφαση].*

Στην περίπτωση ισότιμων προσφορών, η αναθέτουσα αρχή επιλέγει τον ανάδοχο με κλήρωση μεταξύ των οικονομικών φορέων που υπέβαλαν ισότιμες προσφορές. Η κλήρωση γίνεται ενώπιον της Οικονομικής Επιτροπής/ Επιτροπής Αξιολόγησης Προσφορών *[επιλέγεται από την αναθέτουσα αρχή ένα εκ των δύο συλλογικών οργάνων]*, παρουσία των οικονομικών φορέων που υπέβαλαν τις ισότιμες προσφορές¹²⁵. *[Επισημαίνεται ότι τα αποτελέσματα της κλήρωσης ενσωματώνονται ομοίως στην ως κατωτέρω ενιαία απόφαση].*

[Σε περίπτωση που η Α.Α. έχει επιλέξει η ανάθεση της σύμβασης να γίνει με ηλεκτρονικό πλειστηριασμό, αναφέρει:] Επί πλέον, για την ανάθεση της σύμβασης, θα χρησιμοποιηθεί ο ηλεκτρονικός πλειστηριασμός¹²⁶ με βάση τις τιμές ή/και με βάση τι¹²⁷ς τιμές και τις νέες αξίες *[επιλέγεται το κατάλληλο]*.

Στη συνέχεια εκδίδεται από την αναθέτουσα αρχή μια απόφαση, με την οποία επικυρώνονται τα αποτελέσματα όλων των ανωτέρω σταδίων¹²⁸ («Δικαιολογητικά Συμμετοχής», «Τεχνική Προσφορά» και «Οικονομική Προσφορά»), η οποία κοινοποιείται, με επιμέλεια αυτής, στους προσφέροντες μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του συστήματος ΕΣΗΔΗΣ, μαζί με αντίγραφο των πρακτικών της διαδικασίας ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών.

Κατά της ανωτέρω απόφασης χωρεί προδικαστική προσφυγή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5.5 της παρούσας.

5.3 Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου¹²⁹ - Δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου (Αποδεικτικά μέσα)

5.3.1 Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση μέσω του ΕΣΗΔΗΣ στον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), και τον καλεί να υποβάλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης¹³⁰ και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74) όλων των δικαιολογητικών που περιγράφονται στην επόμενη παράγραφο, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη

¹²⁴ μέσω του πιστοποιημένου χρήστη της αναθέτουσας αρχής στο σύστημα ΕΣΗΔΗΣ

¹²⁵ Βλ. άρθρο 90 παρ. 1 του ν. 4412/2016

¹²⁶ Άρθρο 34 ν.4412/2016.

¹²⁷ Πρβ. άρθρο 100 παρ. 4 εδάφιο α' ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 33 παρ. 4 περ. α' ν. 4608/2019.

¹²⁸ ήτοι για όλες τις συμβάσεις εκτιμώμενης αξίας άνω των 60.000, 00 ευρώ, στις οποίες αφορά το παρόν υπόδειγμα. Πρβλ. εδάφιο γ της παρ. 4 του άρθρου 100, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 107 περ. 18 του ν. 4497/2017.

¹²⁹ Βλ. άρθρο 103 του ν. 4412/2016

¹³⁰ Πρβλ. άρθρο 103 παρ. 1 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 43, παρ. 12, περ. α του ν.4605/2019.

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 6076d0c1da5ff52cd9c6f8e5 στις 26/04/21 07:06

μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της διακήρυξης, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των παραγράφων 2.2.4 - 2.2.7 αυτής.

5.3.2 Αποδεικτικά μέσα

A. Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.7 αναφορικά με την εγγραφή τους στο ΔΣΑ, καθώς και στην παράγραφο 4.1 αναφορικά με την υποβολή προσφορών, κρίνονται κατά την υποβολή της αίτησης συμμετοχής, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παρούσας και κατά τη σύναψη της σύμβασης στις περιπτώσεις του άρθρου 105 παρ. 3 περ. γ του ν. 4412/2016¹³¹.

Στην περίπτωση που προσφέρων οικονομικός φορέας ή ένωση αυτών στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.7 της παρούσας, οι φορείς στην ικανότητα των οποίων στηρίζεται υποχρεούνται στην υποβολή των δικαιολογητικών που αποδεικνύουν ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας και ότι πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής κατά περίπτωση (παραγράφοι 2.2.4 - 2.2.7)¹³².

Ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να αντικαταστήσει έναν φορέα στην ικανότητα του οποίου στηρίζεται, εφόσον ο τελευταίος δεν πληροί το σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των παραγράφων 2.2.3.1, 2.2.3.2 και 2.2.3.4¹³³.

Οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δικαιολογητικά ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία, αν και στο μέτρο που η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει τα πιστοποιητικά ή τις συναφείς πληροφορίες απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος της Ένωσης, η οποία διατίθεται δωρεάν, όπως εθνικό μητρώο συμβάσεων, εικονικό φάκελο επιχείρησης, ηλεκτρονικό σύστημα αποθήκευσης εγγράφων ή σύστημα προεπιλογής. Η δήλωση για την πρόσβαση σε εθνική βάση δεδομένων εμπεριέχεται στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ).

Οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλουν δικαιολογητικά, όταν η αναθέτουσα αρχή που έχει αναθέσει τη σύμβαση διαθέτει ήδη τα ως άνω δικαιολογητικά και αυτά εξακολουθούν να ισχύουν¹³⁴.

Επισημαίνεται ότι γίνονται αποδεκτές:

- **οι ένορκες βεβαιώσεις που αναφέρονται στην παρούσα Διακήρυξη, εφόσον έχουν συνταχθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους,**
- **οι υπεύθυνες δηλώσεις, εφόσον έχουν συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών¹³⁵. Σημειώνεται ότι δεν απαιτείται θεώρηση του γνησίου της υπογραφής τους.**

B. Τα ανά περίπτωση προσκομιζόμενα δικαιολογητικά έχουν ως εξής:

B.1. Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς προσκομίζουν αντίστοιχα τα παρακάτω δικαιολογητικά¹³⁶:

¹³¹ Πρβλ άρθρο 104 παρ. 1 ν. 4412/2016

¹³² Πρβλ άρθρο 78 παρ. 1 ν. 4412/2016

¹³³ Η αναφορά στην παρ. 2.2.3.4 προβλέπεται εφόσον η Α.Α. ορίσει στη Διακήρυξη έναν, περισσότερους ή όλους τους λόγους αποκλεισμού της εν λόγω παραγράφου. Συμπληρώνεται αναλόγως (πρβλ παρ. 1 άρθρο 78 ν. 4412/2016

¹³⁴ Πρβλ άρθρο 79 παρ. 6 ν. 4412/2016.

¹³⁵ Πρβ. παράγραφο 12 άρθρου 80 του ν.4412/2016, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 43 παρ. 7, περ. α, υποπερίπτωση αδ' του ν. 4605/2019.

¹³⁶ Σχετικά με την κατάργηση της υποχρέωσης υποβολής πρωτοτύπων ή επικυρωμένων αντιγράφων εγγράφων σε διαγωνισμούς δημοσίων συμβάσεων διευκρινίζονται τα εξής:

1. Απλά αντίγραφα δημοσίων εγγράφων:

Γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά ευκρινή φωτοαντίγραφα των πρωτοτύπων ή των ακριβών αντιγράφων των δημοσίων εγγράφων, που έχουν εκδοθεί από τις υπηρεσίες και τους φορείς της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του νόμου 4250/2014. Σημειωτέον ότι η παραπάνω ρύθμιση δεν καταλαμβάνει τα συμβολαιογραφικά έγγραφα (λ.χ. πληρεξούσια, ένορκες βεβαιώσεις κ.ο.κ.), για τα οποία συνεχίζει να υφίσταται η υποχρέωση υποβολής κεκυρωμένων αντιγράφων.

2. Απλά αντίγραφα αλλοδαπών δημοσίων εγγράφων:

Επίσης, γίνονται αποδεκτά ευκρινή φωτοαντίγραφα από αντίγραφα εγγράφων που έχουν εκδοθεί από αλλοδαπές αρχές, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά είναι νομίμως επικυρωμένα από την αρμόδια αρχή της χώρας αυτής, και έχουν επικυρωθεί

Διανομή μέσω 'IPIDA' με UID: 6076d0c1da5ff52cd9c6f8e5 στις 26/04/21 07:06

α) για την παράγραφο 2.2.3.1, απόσπασμα του σχετικού μητρώου, όπως του ποινικού μητρώου ή, ελλείψει αυτού, ισοδύναμο έγγραφο που εκδίδεται από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του κράτους-μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας, από το οποίο προκύπτει ότι πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις, που να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του¹³⁷. Η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω αποσπάσματος αφορά και στα μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή στα πρόσωπα που έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στην ως άνω παράγραφο 2.2.3.1,

β) για τις παραγράφους 2.2.3.2¹³⁸ και 2.2.3.4¹³⁹ περίπτωση β', πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας, που να είναι εν ισχύ κατά το χρόνο υποβολής του, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται σε αυτό χρόνος ισχύος, που να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του¹⁴⁰ [η Α.Α. δύναται να ζητήσει επιπλέον υπεύθυνη δήλωση του προσωρινού αναδόχου αναφορικά με τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης (στην περίπτωση που ο προσωρινός ανάδοχος έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα αφορά Οργανισμούς κύριας και επικουρικής ασφάλισης) του οποίου οφείλει να καταβάλει εισφορές].

Ειδικότερα για τους οικονομικούς φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα, τα πιστοποιητικά ότι δεν τελούν υπό πτώχευση, πτωχευτικό συμβιβασμό ή υπό αναγκαστική διαχείριση ή ότι δεν έχουν υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης, εκδίδονται από το αρμόδιο πρωτοδικείο της έδρας του οικονομικού φορέα. Το πιστοποιητικό ότι το νομικό πρόσωπο δεν έχει τεθεί υπό εκκαθάριση με δικαστική απόφαση εκδίδεται από το οικείο Πρωτοδικείο της έδρας του οικονομικού φορέα, το δε πιστοποιητικό ότι δεν έχει τεθεί υπό εκκαθάριση με απόφαση των εταίρων εκδίδεται από το Γ.Ε.Μ.Η., σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ως κάθε φορά ισχύουν. Τα φυσικά πρόσωπα (ατομικές επιχειρήσεις) δεν προσκομίζουν πιστοποιητικό περί μη θέσεως σε εκκαθάριση. Η μη αναστολή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του οικονομικού φορέα, για τους εγκατεστημένους στην Ελλάδα οικονομικούς φορείς αποδεικνύεται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων¹⁴¹.

γ) Για τις περιπτώσεις της παραγράφου 2.2.3.2γ της παρούσας, πιστοποιητικό από τη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Συντονισμού της Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων, που να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του¹⁴², από το οποίο να προκύπτουν οι πράξεις επιβολής προστίμου που έχουν εκδοθεί σε βάρος του οικονομικού φορέα σε χρονικό διάστημα δύο (2) ετών πριν από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προσφοράς. Μέχρι να καταστεί εφικτή η έκδοση του

από δικηγόρο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 36 παρ. 2 β) του Κώδικα Δικηγόρων (N4194/2013). Σημειώνεται ότι δεν τίγονται και εξακολουθούν να ισχύουν, οι απαιτήσεις υποβολής δημοσίων εγγράφων με συγκεκριμένη επισήμειωση (APOSTILLE), οι οποίες απορρέουν από διεθνείς συμβάσεις της χώρας (Σύμβαση της Χάγης) ή άλλες διακρατικές συμφωνίες (βλ. και σημείο 6.2.)

3. Απλά αντίγραφα ιδιωτικών εγγράφων:

Γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά ευκρινή φωτοαντίγραφα από αντίγραφα ιδιωτικών εγγράφων τα οποία έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 36 παρ. 2 β) του Κώδικα Δικηγόρων (N 4194/2013), καθώς και ευκρινή φωτοαντίγραφα από τα πρωτότυπα όσων ιδιωτικών εγγράφων φέρουν θεώρηση από υπηρεσίες και φορείς της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του νόμου 4250/2014.

4. Πρωτότυπα έγγραφα και επικυρωμένα αντίγραφα

Γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά και πρωτότυπα ή νομίμως επικυρωμένα αντίγραφα των δικαιολογητικών εγγράφων, εφόσον υποβληθούν από τους διαγωνιζόμενους.

¹³⁷ Πρβ. παράγραφο 12 άρθρου 80 του ν.4412/2016, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 43 παρ. 7, περ. α, υποπερίπτωση αδ' του ν. 4605/2019.

¹³⁸ Λαμβανομένου υπόψη του σύντομου, σε πολλές περιπτώσεις, χρόνου ισχύος των πιστοποιητικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας που εκδίδονται από τους ημεδαπούς φορείς, οι οικονομικοί φορείς μεριμνούν να αποκτούν εγκαίρως πιστοποιητικά, τα οποία να καλύπτουν και τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 104 του ν. 4412/2016, προκειμένου να τα υποβάλουν, εφόσον αναδειχθούν προσωρινοί ανάδοχοι. Τα εν λόγω πιστοποιητικά υποβάλλονται μαζί με τα υπόλοιπα αποδεικτικά μέσα του άρθρου 22 από τον προσωρινό ανάδοχο, στον φάκελο «δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου».

¹³⁹ Εφόσον η αναθέτουσα αρχή την επιλέξει ως λόγο αποκλεισμού.

¹⁴⁰ Πρβ. παράγραφο 12 άρθρου 80 του ν.4412/2016, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 43 παρ. 7, περ. α, υποπερίπτωση αδ' του ν. 4605/2019.

¹⁴¹ Με εκτύπωση της καρτέλας "Στοιχεία Μητρώου/ Επιχείρησης", όπως αυτά εμφανίζονται στο taxisnet.

¹⁴² Πρβλ. παράγραφο 12 άρθρου 80 του ν.4412/2016, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 43 παρ. 7, περ. α, υποπερίπτωση αδ' του ν. 4605/2019.

ανωτέρω πιστοποιητικού, αυτό αντικαθίσταται από υπεύθυνη δήλωση του οικονομικού φορέα, χωρίς να απαιτείται επίσημη δήλωση του ΣΕΠΕ σχετικά με την έκδοση του πιστοποιητικού¹⁴³.

Αν το κράτος-μέλος ή η εν λόγω χώρα δεν εκδίδει τέτοιου είδους έγγραφο ή πιστοποιητικό ή όπου το έγγραφο ή το πιστοποιητικό αυτό δεν καλύπτει όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3.1 και 2.2.3.2 περ. α' και β', καθώς και στην περ. β' της παραγράφου 2.2.3.4, το έγγραφο ή το πιστοποιητικό μπορεί να αντικαθίσταται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους - μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας.

Οι αρμόδιες δημόσιες αρχές παρέχουν, όπου κρίνεται αναγκαίο, επίσημη δήλωση στην οποία αναφέρεται ότι δεν εκδίδονται τα έγγραφα ή τα πιστοποιητικά της παρούσας παραγράφου ή ότι τα έγγραφα αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.3.1 και 2.2.3.2 περ. α' και β', καθώς και στην περ. β' της παραγράφου 2.2.3.4. Οι επίσημες δηλώσεις καθίστανται διαθέσιμες μέσω του επιγραμμικού αποθετηρίου πιστοποιητικών (e-Certis) του άρθρου 81 του ν. 4412/2016.

Για τις λοιπές περιπτώσεις της παραγράφου 2.2.3.4, υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι οριζόμενοι στην παράγραφο λόγοι αποκλεισμού.

δ) για την παράγραφο 2.2.3.5, δικαιολογητικά ονομαστικοποίησης των μετοχών¹⁴⁴, εφόσον ο προσωρινός ανάδοχος είναι ανώνυμη εταιρία. Εξαιρούνται της υποχρέωσης αυτής οι εταιρείες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο της χώρας εγκατάστασής τους και υποβάλλουν περί τούτου υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου τους.

Ειδικότερα ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής του κράτους της έδρας, από το οποίο να προκύπτει ότι οι μετοχές είναι ονομαστικές, το οποίο να έχει εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή του¹⁴⁵, καθώς και αναλυτική κατάσταση με τα στοιχεία των μετόχων της εταιρείας και τον αριθμό των μετοχών κάθε μετόχου (μετοχολόγιο), όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο βιβλίο μετόχων της εταιρείας, το πολύ τριάντα εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα υποβολής της προσφοράς.

Εάν ο προσωρινός ανάδοχος είναι αλλοδαπή ανώνυμη εταιρία, και εφόσον έχει, κατά το δίκαιο της έδρας της, ονομαστικές μετοχές προσκομίζει πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής του κράτους της έδρας, από το οποίο να προκύπτει ότι οι μετοχές είναι ονομαστικές, αναλυτική κατάσταση μετόχων, με αριθμό των μετοχών του κάθε μετόχου, όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο βιβλίο μετόχων της εταιρείας με ημερομηνία το πολύ 30 εργάσιμες ημέρες πριν την υποβολή της προσφοράς ή κάθε άλλο στοιχείο από το οποίο να προκύπτει η ονομαστικοποίηση μέχρι φυσικού προσώπου των μετοχών, που έχει συντελεστεί τις τελευταίες 30 (τριάντα) εργάσιμες ημέρες πριν την υποβολή της προσφοράς.

Σε διαφορετική περίπτωση, δηλαδή εφόσον κατά το δίκαιο της χώρας στην οποία έχει την έδρα της δεν έχει ονομαστικές μετοχές, υποβάλλει βεβαίωση περί μη υποχρέωσης ονομαστικοποίησης των μετοχών από αρμόδια αρχή, εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη, διαφορετικά προσκομίζει υπεύθυνη δήλωση του διαγωνιζόμενου, έγκυρη και ενημερωμένη κατάσταση μετόχων που κατέχουν τουλάχιστον 1% των μετοχών και αν δεν τηρείται τέτοια κατάσταση, σχετική κατάσταση μετόχων (με 1%), σύμφωνα με την τελευταία Γενική Συνέλευση, αν οι μέτοχοι αυτοί είναι γνωστοί στην εταιρεία. Αν δεν προσκομισθεί κατάσταση κατά τα ανωτέρω, η εταιρεία αιτιολογεί τους λόγους που οι μέτοχοι αυτοί δεν της είναι γνωστοί.

Η αναθέτουσα αρχή δεν υπεισέρχεται στην κρίση της ως άνω αιτιολογίας. Δύναται, ωστόσο, να αποδείξει τη δυνατότητα υποβολής της κατάστασης μετόχων, και μόνο στην περίπτωση αυτή η εταιρεία αποκλείεται από την παρούσα διαδικασία.

¹⁴³ Πρβλ. άρθρο 376 παρ. 17 του ν. 4412/2016, όπως προστέθηκε με το άρθρο 43 παρ. 46, περ. α' του ν. 4605/2019.

¹⁴⁴ Πρβλ. άρθρο 8 ν. 3310/2005 και π.δ. 82/1996, εφόσον εφαρμόζονται, βάσει της εκτιμώμενης αξίας του ΔΣΑ

¹⁴⁵ Πρβλ. παράγραφο 12 άρθρου 80 του ν.4412/2016, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 43 παρ. 7, περ. α, υποπερίπτωση αδ' του ν. 4605/2019.

Περαιτέρω, πριν την υπογραφή της σύμβασης υποβάλλεται η υπεύθυνη δήλωση της κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επικρατείας 20977/23-8-2007 (Β' 1673) «Δικαιολογητικά για την τήρηση των μητρώων του ν. 3310/2005 όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3414/2005»¹⁴⁶ και

ε) για την παράγραφο 2.2.3.9 υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα ότι δεν έχει εκδοθεί σε βάρος του απόφαση αποκλεισμού, σύμφωνα με το άρθρο 74 του ν. 4412/2016.

B.2. Για την απόδειξη της απαίτησης του άρθρου 2.2.4 (απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας) προσκομίζουν πιστοποιητικό/βεβαίωση του οικείου επαγγελματικού μητρώου του κράτους εγκατάστασης. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσκομίζουν πιστοποιητικό/βεβαίωση του αντίστοιχου επαγγελματικού μητρώου του Παραρτήματος XI του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016, με το οποίο πιστοποιείται αφενός η εγγραφή τους σε αυτό και αφετέρου το ειδικό επάγγελμά τους. Στην περίπτωση που χώρα δεν τηρεί τέτοιο μητρώο, το έγγραφο ή το πιστοποιητικό μπορεί να αντικαθίσταται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού οργανισμού της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας ότι δεν τηρείται τέτοιο μητρώο και ότι ασκεί τη δραστηριότητα που απαιτείται για την εκτέλεση του αντικειμένου της υπό ανάθεση σύμβασης¹⁴⁷.

Οι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα οικονομικοί φορείς προσκομίζουν, ανά περίπτωση, τα ακόλουθα:

α) Τα νομικά πρόσωπα, βεβαίωση εγγραφής στο οικείο επιμελητήριο ή στο ΓΕΜΗ ή σε άλλο αρμόδιο επαγγελματικό Μητρώο, κατά περίπτωση

β) τα φυσικά πρόσωπα, την ειδική κάρτα (Ε.Δ.Χ. ή Π.Ε.Ι.), σε ισχύ, την οποία διαθέτουν ανάλογα με τον τύπο του οχήματος.

Τα ως άνω δικαιολογητικά γίνονται αποδεκτά, εφόσον έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους¹⁴⁸.

B.3.: ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ.

[Σε περίπτωση που έχει τυχόν ζητηθεί οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια στην παρ. 2.2.5 της παρούσας]: Για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παρ. 2.2.5, οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν:¹⁴⁹. Εάν ο οικονομικός φορέας, για θάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα ανωτέρω δικαιολογητικά, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο έγγραφο¹⁵⁰.

B.4. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν:

α) άδεια κυκλοφορίας, σε ισχύ, των οχημάτων που θα χρησιμοποιηθούν για κάθε δρομολόγιο (βασικό και εφεδρικό),

β) ασφαλιστήρια συμβόλαια, σε ισχύ, για τα οχήματα που θα χρησιμοποιηθούν για κάθε δρομολόγιο (βασικό και εφεδρικό),

¹⁴⁶ Η ΚΥΑ εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 5 παρ. 5 ν. 3310/2005.

¹⁴⁷ Πρβλ. Παράρτημα XI Προσαρτήματος Α ν. 4412/2016. Επισημαίνεται ότι η Α.Α. απαιτεί στην εκάστοτε διακήρυξη, κατά περίπτωση, για τους εγκατεστημένους στην Ελλάδα οικονομικούς φορείς βεβαίωση εγγραφής σε ένα από τα σχετικά Επιμελητήρια/ Μητρώα, κατά περίπτωση .

¹⁴⁸ Πρβλ. παράγραφο 12 άρθρου 80 του ν.4412/2016, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 43 παρ. 7, περ. α, υποπερίπτωση αδ' του ν. 4605/2019.

¹⁴⁹ Συμπληρώνεται από την Α.Α. με ένα ή περισσότερα από τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016 (π.χ. τραπεζική βεβαίωση για την πιστοληπτική ικανότητα του οικονομικού φορέα (ημεδαπού ή αλλοδαπού) ή/ και αποσπάσματα οικονομικών καταστάσεων κλπ), τα οποία αντιστοιχούν, σε κάθε περίπτωση, στα κριτήρια οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας που έχει θέσει η Α.Α. στο άρθρο 2.2.5.

¹⁵⁰ Η καταλληλότητα του προσκομιζόμενου από τον οικονομικό φορέα εγγράφου για την απόδειξη της χρηματοοικονομικής του επάρκειας εναπόκειται στην κρίση της Α.Α. (πρβλ. άρθρο 80 παρ. 4 εδ. β ν. 4412/2016)

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 6076d0cfd5f52cd9c6f8e5 στις 26/04/21 07:06

γ) δελτίο τεχνικού ελέγχου από ΚΤΕΟ, σε ισχύ, για τα οχήματα που θα χρησιμοποιηθούν για κάθε δρομολόγιο (βασικό και εφεδρικό),

δ) βεβαίωση της εποπτεύουσας αρχής, ως προς το νόμιμο της λειτουργίας των ΚΤΕΛ, όπου απαιτείται κατά τις κείμενες διατάξεις. Σε περίπτωση που δεν απαιτείται, αντ' αυτής, προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του ΚΤΕΛ, στην οποία δηλώνεται ότι δεν υπάρχει σχετική υποχρέωση και αναφέρεται η σχετική νομοθετική/κανονιστική διάταξη στην οποία αυτή εδράζεται.

[Πέρα από τις ανωτέρω απαιτήσεις μπορούν, κατά περίπτωση, να ζητούνται από την Α. Α. οποιοδήποτε επιπλέον κριτήριο τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας που κρίνεται πρόσφορο για την συγκεκριμένη σύμβαση. Οι απαιτήσεις που θα ζητηθούν αποδεικνύονται με τα μέσα απόδειξης του μέρους Β' του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016. Στις περιπτώσεις υποβολής αίτησης συμμετοχής από ένωση οικονομικών φορέων, η Α.Α. πρέπει να καθορίσει πώς οι τυχόν επιπλέον τιθέμενες απαιτήσεις τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας πληρούνται, δηλαδή τουλάχιστον από ένα μέλος της ένωσης ή αθροιστικά από περισσότερα ή από όλα τα μέλη αυτής].

B.5. Για την απόδειξη της συμμόρφωσής τους με πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης της παραγράφου 2.2.7 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν¹⁵¹.

B.6. Για την απόδειξη της νόμιμης σύστασης και εκπροσώπησης, στις περιπτώσεις που ο οικονομικός φορέας είναι νομικό πρόσωπο, προσκομίζει τα κατά περίπτωση νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και νόμιμης εκπροσώπησης (όπως καταστατικά, πιστοποιητικά μεταβολών, αντίστοιχα ΦΕΚ, συγκρότηση Δ.Σ. σε σώμα, σε περίπτωση Α.Ε., κλπ., ανάλογα με τη νομική μορφή του διαγωνιζομένου), τα οποία πρέπει να έχουν εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή τους¹⁵². Από τα ανωτέρω έγγραφα πρέπει να προκύπτουν η νόμιμη σύστασή του, όλες οι σχετικές τροποποιήσεις των καταστατικών, το/τα πρόσωπο/α που δεσμεύει/ουν νόμιμα την εταιρία κατά την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού (νόμιμος εκπρόσωπος, δικαίωμα υπογραφής κλπ.), τυχόν τρίτοι, στους οποίους έχει χορηγηθεί εξουσία εκπροσώπησης, καθώς και η θητεία του/των ή/και των μελών του οργάνου διοίκησης/νόμιμου εκπροσώπου.

B.7. Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους¹⁵³ που προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες εθνικές διατάξεις ή διαθέτουν πιστοποίηση από οργανισμούς πιστοποίησης που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης, κατά την έννοια του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' του ν. 4412/2016, μπορούν να προσκομίζουν στις αναθέτουσες αρχές πιστοποιητικό εγγραφής εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή ή το πιστοποιητικό που εκδίδεται από τον αρμόδιο οργανισμό πιστοποίησης.

Στα πιστοποιητικά αυτά αναφέρονται τα δικαιολογητικά βάσει των οποίων έγινε η εγγραφή των εν λόγω οικονομικών φορέων στον επίσημο κατάλογο ή η πιστοποίηση και η κατάταξη στον εν λόγω κατάλογο.

Η πιστοποιούμενη εγγραφή στους επίσημους καταλόγους από τους αρμόδιους οργανισμούς ή το πιστοποιητικό, που εκδίδεται από τον οργανισμό πιστοποίησης, συνιστά τεκμήριο καταλληλότητας όσον αφορά τις απαιτήσεις ποιοτικής επιλογής, τις οποίες καλύπτει ο επίσημος κατάλογος ή το πιστοποιητικό.

Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής των δικαιολογητικών που αναφέρονται στο πιστοποιητικό εγγραφής τους.

¹⁵¹ Εφόσον η Α.Α. έχει απαιτήσει τη συμμόρφωση των οικονομικών φορέων με πρότυπα διασφάλισης ποιότητας ή/και πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης της παραγράφου 2.2.7, τότε μόνο συμπληρώνεται η παρούσα παράγραφος, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 82 ν. 4412/2016, άλλως διαγράφεται.

¹⁵² Πρβλ. παράγραφο 12 άρθρου 80 του ν.4412/2016, όπως αυτή προστέθηκε με το άρθρο 43 παρ. 7, περ. α, υποπερίπτωση αδ' του ν. 4605/2019.

¹⁵³ Πρβλ άρθρο 83 ν. 4412/2016.

B.8 Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν τα παραπάνω, κατά περίπτωση δικαιολογητικά, για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 19 παρ. 2 του ν. 4412/2016.

B.9 Στην περίπτωση που οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.7 για την απόδειξη ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, προσκομίζει, ιδίως, σχετική έγγραφη δέσμευση των φορέων αυτών για τον σκοπό αυτό¹⁵⁴.

B.10 Τέλος, μαζί με τα ανωτέρω δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου (δικαιολογητικά κατακύρωσης) προσκομίζεται ιατρικό πιστοποιητικό υγείας, σε ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής του, τόσο των οδηγών, όσο και των συνοδών μαθητών σύμφωνα με τα σχετικώς οριζόμενα, ανά κατηγορία (οδηγοί ή συνοδοί) στην υπ'αρ.πρωτ. 4959/24-01-2019 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών (ΑΔΑ: ΩΥΗΕ465ΧΘ7-6Γ3).

Γ. Τα εν λόγω δικαιολογητικά, υποβάλλονται από τον προσφέροντα («προσωρινό ανάδοχο»), ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος, σε μορφή αρχείων pdf και προσκομίζονται κατά περίπτωση από αυτόν εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής τους, κατά τις διατάξεις του ν. 4250/2014 (Α' 94). Ειδικά τα αποδεικτικά τα οποία αποτελούν ιδιωτικά έγγραφα, μπορεί να γίνονται αποδεκτά και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους και η οποία πρέπει να έχει συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών¹⁵⁵. Όταν υπογράφονται από τον ίδιο, φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή.

Με την παραλαβή των ως άνω δικαιολογητικών, το σύστημα εκδίδει επιβεβαίωση της παραλαβής τους.

Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, και ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλει εντός της προθεσμίας της παρ. 5.3.1 του παρόντος, αίτημα προς το αρμόδιο όργανο αξιολόγησης για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί την χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για την χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές¹⁵⁶.

Το παρόν εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις που η αναθέτουσα αρχή ζητήσει την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, σε οποιοδήποτε στάδιο, πριν από το στάδιο κατακύρωσης, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 79 παρ. 5 εδ. α' του ν. 4412/2016, τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας¹⁵⁷.

Όσοι δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά¹⁵⁸ λαμβάνουν γνώση των παραπάνω δικαιολογητικών που κατατέθηκαν.

Απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας, εάν:

- i) κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης, είναι ψευδή ή ανακριβή, ή
- ii) δεν υποβληθούν στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα των παραπάνω δικαιολογητικών ή
- iii) από τα δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τα άρθρα 2.2.3 (λόγοι αποκλεισμού) και 2.2.4 έως 2.2.7 (κριτήρια ποιοτικής επιλογής) της παρούσας,

¹⁵⁴ Πρβλ. άρθρο 78 παρ. 1/ 80 παρ. 1 ν. 4412/2016. Η ως άνω δέσμευση θα μπορούσε να προκύπτει από ιδιωτικό συμφωνητικό μεταξύ προσφέροντος και τρίτου, στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται, ή από οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο μέσο

¹⁵⁵ Πρβλ. άρθρο 80 παρ. 13 του ν. 4412/2016, όπως προστέθηκε με το άρθρο 43 παρ. 7, περ. α, υποπερίπτωση αε του ν. 4605/2019.

¹⁵⁶ Πρβλ. άρθρο 103 παρ. 2 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 43 παρ. 12 περ. β' του ν. 4605/2019.

¹⁵⁷ Πρβλ. ομοίως ως ανωτέρω, άρθρο 103 παρ. 2 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 43 παρ. 12 περ. β' του ν. 4605/2019.

¹⁵⁸ Πρβλ. άρθρο 103 παρ. 7 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 43 παρ. 12 περ. δ' του ν. 4605/2019.

Σε περίπτωση έγκαιρης και προσήκουσας ενημέρωσης της αναθέτουσας αρχής για μεταβολές στις προϋποθέσεις, τις οποίες ο προσωρινός ανάδοχος είχε δηλώσει, με το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης, ότι πληροί και οι οποίες επήλθαν ή για τις οποίες έλαβε γνώση μετά την δήλωση και μέχρι την ημέρα της έγγραφης ειδοποίησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου (οψιγενείς μεταβολές), δεν καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του¹⁵⁹.

Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν υποβάλλει αληθή ή ακριβή δήλωση ή δεν προσκομίσει ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ή δεν αποδείξει ότι πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής σύμφωνα με τις παραγράφους 2.2.4 έως 2.2.7 της παρούσας, η διαδικασία ματαιώνεται.

Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη από την Επιτροπή πρακτικού, στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών κατά τα οριζόμενα ανωτέρω¹⁶⁰ και τη διαβίβαση του φακέλου στο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής για τη λήψη απόφασης είτε για την ανάθεση της σύμβασης είτε για την απόρριψη της προσφοράς του προσωρινού αναδόχου είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας. Επισημαίνεται ότι, η αρμόδια Επιτροπή, με αιτιολογημένη εισήγησή της, μπορεί να προτείνει την κατακύρωση της σύμβασης για ολόκληρη ή μεγαλύτερη ή μικρότερη ποσότητα κατά ποσοστό στα εκατό και ως εξής: ποσοστό¹⁶¹ στην περίπτωση της μεγαλύτερης ποσότητας και ποσοστό¹⁶² στην περίπτωση μικρότερης ποσότητας. Για κατακύρωση μέρους της ποσότητας κάτω του καθοριζόμενου ως ανωτέρω ποσοστού, απαιτείται προηγούμενη αποδοχή από τον προσωρινό ανάδοχο.

Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών και της εισήγησης της Επιτροπής επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης.

5.4 Κατακύρωση - σύναψη σύμβασης

5.4.1 Η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί την απόφαση κατακύρωσης, μαζί με αντίγραφο όλων των πρακτικών της διαδικασίας ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών, σε κάθε προσφέροντα που δεν έχει αποκλειστεί οριστικά¹⁶³, εκτός από τον προσωρινό ανάδοχο, ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος.

Η απόφαση κατακύρωσης δεν παράγει τα έννομα αποτελέσματά της, εφόσον η αναθέτουσα αρχή δεν την κοινοποίησε σε όλους τους προσφέροντες που δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά.

5.4.2 Τα έννομα αποτελέσματα της απόφασης κατακύρωσης και ιδίως, η σύναψη της σύμβασης επέρχονται εφόσον συντρέξουν σωρευτικά τα εξής^{164 165}:

α) ολοκληρωθεί επιτυχώς ο προσυμβατικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τα άρθρα 35 και 36 του ν. 4129/2013, καθώς και το άρθρο 33 παρ. 11 του ν.4412/2016¹⁶⁶

[η περ. β' συμπληρώνεται εφόσον το συγκεκριμένο ΔΣΑ, λόγω της συνολικής εκτιμώμενης αξίας του, υπόκειται σε προσυμβατικό έλεγχο, άλλως διαγράφεται],

¹⁵⁹ Βλ. άρθρο 104 παρ. 2 και 3

¹⁶⁰ Πρβλ. άρθρο 103 παρ. 6 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 43 παρ. 12 περ. γ του ν. 4605/2019.

¹⁶¹ Το ποσοστό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει το 30% για διαγωνισμούς προϋπολογισθείσας αξίας μέχρι 100.000 ευρώ περιλαμβανομένου Φ.Π.Α. και το 15% για διαγωνισμούς προϋπολογισθείσας αξίας από 100.001 ευρώ και άνω περιλαμβανομένου Φ.Π.Α. (παραγρ. 1, άρθρο 105, Ν. 4412/2016)

¹⁶² Το ποσοστό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει το 50% (παραγρ. 1, άρθρο 105, Ν. 4412/2016)

¹⁶³ Πρβλ. άρθρο 105 παρ. 2 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 43 παρ. 13 περ. β' του ν. 4605/2019.

¹⁶⁴ Πρβλ. άρθρο 105 παρ. 3 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 43 παρ. 13 περ. γ' του ν. 4605/2019.

¹⁶⁵ Επισημαίνεται ότι η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής και η άσκησή της, ως προς τις συμβάσεις που συνάπτονται στο πλαίσιο του παρόντος Δυναμικού Συστήματος Αγορών, **ΔΕΝ κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης**, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 364 του ν. 4412/2016, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 43 παρ. 41 του ν. 4605/2019.

Στην ανωτέρω περίπτωση, επισημαίνεται η πιθανότητα κήρυξης της σύμβασης ως άκυρης, για τους λόγους και υπό τις προϋποθέσεις που αναφέρονται ρητώς στο άρθρο 369 παρ. 3 του ν. 4412/2016.

¹⁶⁶ Σύμφωνα με το άρθρο 33 παρ. 11 του ν. 4412/2016, όπως προστέθηκε με το άρθρο 43 παρ. 2α του ν. 4605/2019 (52 Α'): «*Σε προληπτικό έλεγχο νομιμότητας, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες για το Ελεγκτικό Συνέδριο διατάξεις, υπόκεινται η πρώτη σύμβαση ανεξαρτήτως αξίας αυτής, εφόσον η συνολική εκτιμώμενη αξία του Δυναμικού Συστήματος Αγορών υπερβαίνει τα εκάστοτε ισχύοντα όρια, καθώς και κάθε επιμέρους σύμβαση εφόσον υπερβαίνει αυτοτελώς τα εκάστοτε ισχύοντα όρια.*».

β) κοινοποιηθεί η απόφαση κατακύρωσης στον προσωρινό ανάδοχο, εφόσον ο τελευταίος υποβάλλει, έπειτα από σχετική πρόσκληση, υπεύθυνη δήλωση, που υπογράφεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 79Α του ν. 4412/2016, στην οποία θα δηλώνεται ότι δεν έχουν επέλθει στο πρόσωπό του οψιγενείς μεταβολές κατά την έννοια του άρθρου 104 του ίδιου νόμου και μόνον στην περίπτωση του προσυμβατικού ελέγχου ή της άσκησης προδικαστικής προσφυγής κατά της απόφασης κατακύρωσης. Η υπεύθυνη δήλωση ελέγχεται από το αρμόδιο γνωμοδοτικό όργανο, το οποίο συντάσσει πρακτικό που συνοδεύει τη σύμβαση¹⁶⁷.

Η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί τον ανάδοχο να προσέλθει για υπογραφή του συμφωνητικού, θέτοντάς του προθεσμία που δε μπορεί να υπερβαίνει τις είκοσι (20) ημέρες¹⁶⁸ από την κοινοποίηση της σχετικής ειδικής πρόσκλησης. Το συμφωνητικό έχει αποδεικτικό χαρακτήρα.

Στην περίπτωση που ο ανάδοχος δεν προσέλθει να υπογράψει το ως άνω συμφωνητικό μέσα στην τεθείσα προθεσμία, κηρύσσεται έκπτωτος, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγυητική επιστολή συμμετοχής του και ακολουθείται η ίδια διαδικασία για τον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά¹⁶⁹.

5.5 Προσκόμιση εγγράφων πριν από την υπογραφή της σύμβασης

Μετά την, εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής, πρόσκληση του αναδόχου όπως προσέλθει για την υπογραφή του συμφωνητικού, και εντός της τεθείσας σε αυτόν προθεσμίας, ο ανάδοχος πρέπει να προσκομίσει στην αναθέτουσα αρχή υπεύθυνες δηλώσεις των υποψηφίων οδηγών και των συνοδών οχημάτων μεταφοράς μαθητών, στις οποίες δηλώνουν ότι δεν έχουν παραπεμφθεί για κανένα από τα αναφερόμενα στην ΚΥΑ αδικήματα καθώς και ότι δεν έχουν τεθεί σε στερητική δικαστική συμπαράσταση (πλήρη ή μερική), υπό επικουρική δικαστική συμπαράσταση (πλήρη ή μερική) και υπό τις δύο αυτές καταστάσεις¹⁷⁰. Για τις ως άνω υπεύθυνες δηλώσεις **δεν** απαιτείται βεβαίωση γνησίου υπογραφής.

Εάν δεν προσκομιστούν, εντός της ως άνω ταχθείσας προθεσμίας, μία ή περισσότερες από τις προαναφερόμενες υπεύθυνες δηλώσεις, τίθεται νέα προθεσμία στον ανάδοχο, με έγγραφο της αρμόδιας Δ/σης της Περιφέρειας, χωρίς να απαιτείται απόφαση του αποφαινόμενου οργάνου. Σε κάθε περίπτωση, η εν λόγω προθεσμία δεν μπορεί να υπερβαίνει την 20^η ημέρα από την κοινοποίηση της έγγραφης πρόσκλησης για την υπογραφή σύμβασης.

Εάν και στη νέα ταχθείσα προθεσμία δεν προσκομιστούν μία ή περισσότερες από τις απαιτούμενες δηλώσεις, ο ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος από την ανάθεση της σύμβασης και, εν συνεχεία, η Περιφέρεια δύναται, κατά τη διακριτική της ευχέρεια, να εφαρμόζει τα οριζόμενα στην παράγραφο 7.4.3 της παρούσας (ρήτρα υποκατάστασης αναδόχου) ή να προβαίνει σε νέα πρόσκληση υποβολής προσφορών για τη συγκεκριμένη σύμβαση.

5.6 Προδικαστικές Προσφυγές - Προσωρινή Δικαστική Προστασία – Κήρυξη ακυρότητας σύμβασης

5.6.1 Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, δικαιούται να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, προσδιορίζοντας ειδικώς τις νομικές και πραγματικές αιτιάσεις που δικαιολογούν το

¹⁶⁷ Πρβ. άρθρο 105 παρ. 3 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 43 παρ. 13 περ. γ' του ν. 4605/2019.

¹⁶⁸ Πρβλ. άρθρο 105 παρ. 4 ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 107 περ. 27 του ν. 4497/2017.

¹⁶⁹ Πρβλ. άρθρο 105 παρ. 5 ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 43 παρ. 13 σημείο δ' του ν. 4605/2019.

¹⁷⁰ Πρβλ. Σημείο 8 της Εγκυκλίου υπ' αριθμ. 2/2019 του Υπουργείου Εσωτερικών (αριθμ. πρωτ. 4959/24.1.2019) με θέμα «Διευκρινήσεις επί της υπ' αριθμ. 50025/19.9.2018 Κοινής Υπουργικής Απόφασης "Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες"» (ΑΔΑ ΩΥΗΕ465ΧΘ7-6Γ3).

αίτημά του. Σε περίπτωση προσφυγής κατά πράξης της αναθέτουσας αρχής¹⁷¹ η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής είναι:

(α) δέκα (10) ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης στον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα αν η πράξη κοινοποιήθηκε με ηλεκτρονικά μέσα ή τηλεομοιοτυπία ή

(β) δεκαπέντε (15) ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης σε αυτόν αν χρησιμοποιήθηκαν άλλα μέσα επικοινωνίας, άλλως

γ) δέκα (10) ημέρες από την πλήρη, πραγματική ή τεκμαιρόμενη, γνώση της πράξης που βλάπτει τα συμφέροντα του ενδιαφερόμενου οικονομικού φορέα.

Ειδικά για την άσκηση προσφυγής κατά προκήρυξης, η πλήρης γνώση αυτής τεκμαίρεται μετά την πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ.

Σε περίπτωση παράλειψης, η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής είναι δεκαπέντε (15) ημέρες από την επομένη της συντέλεσης της προσβαλλόμενης παράλειψης¹⁷².

Η προδικαστική προσφυγή κατατίθεται ηλεκτρονικά¹⁷³ μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, επιλέγοντας κατά περίπτωση την ένδειξη «Προδικαστική Προσφυγή» και επισυνάπτοντας το σχετικό έγγραφο σε μορφή ηλεκτρονικού αρχείου Portable Document Format (PDF), το οποίο φέρει εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών¹⁷⁴.

Για το παραδεκτό της άσκησης της προδικαστικής προσφυγής κατατίθεται παράβολο από τον προσφεύγοντα υπέρ του Δημοσίου, κατά τα ειδικά οριζόμενα στο άρθρο 363 του ν. 4412/2016 στο άρθρο 19 παρ. 1.1 και στο άρθρο 7 της με αριθμ. 56902/215 Υ.Α.

Το παράβολο επιστρέφεται στον προσφεύγοντα, σε περίπτωση ολικής ή μερικής αποδοχής της προσφυγής του ή σε περίπτωση που, πριν την έκδοση της απόφασης της ΑΕΠΠ επί της προσφυγής, η αναθέτουσα αρχή ανακαλεί την προσβαλλόμενη πράξη ή προβαίνει στην οφειλόμενη ενέργεια.

Η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής και η άσκησή της **ΔΕΝ** κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 364 του ν. 4412/2016¹⁷⁵. Επίσης, η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής δεν κωλύει την πρόοδο της διαγωνιστικής διαδικασίας, εκτός αν ζητηθούν και γίνουν αποδεκτά προσωρινά μέτρα προστασίας κατά το άρθρο 366 του ν.4412/2016.

Οι αναθέτουσες αρχές μέσω της λειτουργίας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ:

- κοινοποιούν την προσφυγή σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην περ. α του πρώτου εδαφίου της παρ.1 του αρ. 365 του ν. 4412/2016¹⁷⁶.
- διαβιβάζουν στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) τα προβλεπόμενα στην περ. β του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του αρ. 365 του ν. 4412/2016¹⁷⁷.

Η ΑΕΠΠ αποφαινεται αιτιολογημένα επί της βασιμότητας των προβαλλόμενων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών της προσφυγής και των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και, σε περίπτωση παρέμβασης, των ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος και δέχεται (εν όλω ή εν μέρει) ή απορρίπτει την προσφυγή με απόφασή της, η οποία εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την ημέρα εξέτασης της προσφυγής¹⁷⁸.

¹⁷¹ Πρβλ. άρθρο 360 του ν. 4412/2016.

¹⁷² Πρβλ. άρθρο 361 του ν. 4412/2016

¹⁷³ Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 362 ν.4412/2016 και το άρθρο 19 της ΥΑ αριθμ. 56902/215 «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)».

¹⁷⁴ Σύμφωνα με την παρ.3 του άρθρου 8 της ΥΑ 56902/215 «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)».

¹⁷⁵ Πρβλ. άρθρο 364 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 43 παρ. 41 του ν. 4605/2019.

¹⁷⁶ Πρβλ. άρθρο 365 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 43 παρ. 42 του ν. 4605/2019.

¹⁷⁷ Πρβλ. αμέσως ανωτέρω υποσημείωση.

¹⁷⁸ Η διαδικασία εξέτασης της προδικαστικής προσφυγής ορίζεται στο άρθρο 367 του ν. 4412/2016, όπως έχει τροποποιηθεί από το άρθρο 43 παρ. 43 του ν. 4605/2019.

Οι χρήστες - οικονομικοί φορείς ενημερώνονται για την αποδοχή ή την απόρριψη της προσφυγής από την ΑΕΠΠ¹⁷⁹.

Η άσκηση της ως άνω προδικαστικής προσφυγής αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση των ένδικων βοηθημάτων της αίτησης αναστολής και της αίτησης ακύρωσης του άρθρου 372 του ν. 4412/2016 κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων των αναθετουσών αρχών.

Η αίτηση αναστολής κατατίθεται στο αρμόδιο δικαστήριο μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση ή την πλήρη γνώση της απόφασης επί της προδικαστικής προσφυγής. Για την άσκηση της αιτήσεως αναστολής κατατίθεται παράβολο, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 372 παρ. 4 του ν. 4412/2016¹⁸⁰.

5.6.2 Στο πλαίσιο του παρόντος Δυναμικού Συστήματος Αγορών, μπορεί να ασκηθεί προδικαστική προσφυγή στην ΑΕΠΠ, για την κήρυξη ακυρότητας της συναφθείσας σύμβασης, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στα άρθρα 368 έως και 371 του ν. 4412/2016.

5.7 Ματαίωση Διαδικασίας

Η αναθέτουσα αρχή ματαιώνει ή δύναται να ματαιώσει εν όλω ή εν μέρει αιτιολογημένα τη διαδικασία ανάθεσης, για τους λόγους και υπό τους όρους του άρθρου 106 του ν. 4412/2016, μετά από γνώμη της αρμόδιας Επιτροπής. Επίσης, αν διαπιστωθούν σφάλματα ή παραλείψεις σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης, μπορεί, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, να ακυρώσει μερικώς τη διαδικασία ή να αναμορφώσει ανάλογα το αποτέλεσμα της ή να αποφασίσει την επανάληψή της από το σημείο που εμφιλοχώρησε το σφάλμα ή η παράλειψη.

¹⁷⁹ Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19 του ΠΔ 39/4.5.2017 – Κανονισμός εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών ενώπιον της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών

¹⁸⁰ Πρβλ άρθρο 372 παρ. 4 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 43 παρ. 45 του ν. 4605/2019.

Διανομή μέσω 'ΕΡΙΑ' με UID: 6076d0cfd55ff52cd9c6f8e5 στις 26/04/21 07:06

6. ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

6.1 Συμβατικό Πλαίσιο - Εφαρμοστέα Νομοθεσία

Κατά την εκτέλεση της σύμβασης εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4412/2016, οι όροι της παρούσας διακήρυξης και συμπληρωματικά ο Αστικός Κώδικας.

6.2 Εγγύηση καλής εκτέλεσης και εγγύηση προκαταβολής

6.2.1 Για την υπογραφή της σύμβασης απαιτείται η παροχή εγγύησης καλής εκτέλεσης, σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ. 1 β) του ν. 4412/2016, το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό 5% επί της αξίας της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, και κατατίθεται πριν ή κατά την υπογραφή της σύμβασης.

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης, προκειμένου να γίνει αποδεκτή, πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα αναφερόμενα στην παράγραφο 6.2.2 στοιχεία της παρούσας και επιπλέον τον αριθμό και τον τίτλο της σχετικής σύμβασης. Το περιεχόμενό της πρέπει να είναι σύμφωνο με το υπόδειγμα που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα... της Διακήρυξης *[συμπληρώνεται εφόσον επισυνάπτεται σχετικό υπόδειγμα άλλως γίνεται παραπομπή στο άρθρο 72 παρ. 4 του ν. 4412/2016]* και τα οριζόμενα στο άρθρο 72 του ν. 4412/2016.

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης καλύπτει συνολικά και χωρίς διακρίσεις την εφαρμογή όλων των όρων της σύμβασης και κάθε απαίτηση της αναθέτουσας αρχής έναντι του αναδόχου, συμπεριλαμβανομένης τυχόν ισόποσης προς αυτόν προκαταβολής.¹⁸¹

Σε περίπτωση τροποποίησης της σύμβασης κατά την παράγραφο 6.5, η οποία συνεπάγεται αύξηση της συμβατικής αξίας, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να καταθέσει πριν την τροποποίηση, συμπληρωματική εγγύηση το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό 5% επί του ποσού της αύξησης, εκτός ΦΠΑ.

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης καταπίπτει σε περίπτωση παράβασης των όρων της σύμβασης, όπως αυτή ειδικότερα ορίζει.

Στην περίπτωση χορήγησης προκαταβολής, μεγαλύτερου ύψους από αυτό που καλύπτεται με την εγγύηση καλής εκτέλεσης προσκομίζεται από τον ανάδοχο εγγύησης προκαταβολής, σύμφωνα με το υπόδειγμα που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα ...της Διακήρυξης, *[συμπληρώνεται εφόσον υπάρχει σχετικό υπόδειγμα άλλως γίνεται παραπομπή στο άρθρο 72 παρ. 4 του ν. 4412/2016 και 6.2.2 της παρούσας]* που θα καλύπτει τη διαφορά μεταξύ του ποσού της εγγύησης καλής εκτέλεσης και του ποσού της καταβαλλομένης προκαταβολής. Η προκαταβολή και η εγγύηση προκαταβολής μπορούν να χορηγούνται τμηματικά, σύμφωνα με την παράγραφο 6.6 της παρούσας (τρόπος πληρωμής).

6.2.2 Η εγγύηση καλής εκτέλεσης και η εγγύηση προκαταβολής περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα στοιχεία της παρ. 2.1.5 της παρούσας

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης και η εγγύηση προκαταβολής αποδεσμεύονται τμηματικά, κατά το ποσό που αναλογεί στην αξία του μέρους του υπηρεσιών που παρασχέθηκαν, μετά την οριστική ποσοτική και ποιοτική παραλαβή τους. Εάν στο πρωτόκολλο οριστικής ποιοτικής και ποσοτικής παραλαβής αναφέρονται παρατηρήσεις ή υπάρχει εκπρόθεσμη παράδοση, η επιστροφή των ως άνω εγγυήσεων γίνεται μετά την αντιμετώπιση των παρατηρήσεων και του εκπροθέσμου.

6.3 Όροι εκτέλεσης της σύμβασης

4.3.1 Κατά την εκτέλεση της σύμβασης ο ανάδοχος τηρεί τις υποχρεώσεις στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου, που έχουν θεσπισθεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού,

¹⁸¹ Εδάφιο πέμπτο περίπτωσης (β) παραγράφου 1 άρθρου 72 ν. 4412/2016.

κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α΄ του ν.4412/2016.

Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων από τον ανάδοχο και τους υπεργολάβους του ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση της σύμβασης και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους.

6.4 Υπεργολαβία

6.4.1. Ο Ανάδοχος δεν απαλλάσσεται από τις συμβατικές του υποχρεώσεις και ευθύνες λόγω ανάθεσης της εκτέλεσης τμήματος/τμημάτων της σύμβασης σε υπεργολάβους. Η τήρηση των υποχρεώσεων της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016 από υπεργολάβους δεν αίρει την ευθύνη του κυρίου αναδόχου.

Δεν επιτρέπεται η ανάθεση της εκτέλεσης της σύμβασης των πιο κάτω τμημάτων της σύμβασης/των πιο κάτω υπηρεσιών-καθηκόντων*[το εδάφιο β΄ συμπληρώνεται μόνον στη περίπτωση που υπάρχει επιφύλαξη, σύμφωνα με τις τυχόν απαιτήσεις της διακήρυξης για την εκτέλεση ορισμένων κρίσιμων καθηκόντων απευθείας από τον ίδιο τον προσφέροντα ή, αν η προσφορά υποβάλλεται από ένωση οικονομικών φορέων, όπως αναφέρεται στην παρ. 2 του άρθρου 19 του ν. 4412/2016, από έναν από τους συμμετέχοντες στην ένωση αυτή, κατά το άρθρο 78 παρ. 2 του ν. 4412/2016].*

6.4.2. Κατά την υπογραφή της σύμβασης ο κύριος ανάδοχος υποχρεούται να αναφέρει στην αναθέτουσα αρχή το όνομα, τα στοιχεία επικοινωνίας και τους νόμιμους εκπροσώπους των υπεργολάβων του, οι οποίοι συμμετέχουν στην εκτέλεση αυτής, εφόσον είναι γνωστά τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Επιπλέον, υποχρεούται να γνωστοποιεί στην αναθέτουσα αρχή κάθε αλλαγή των πληροφοριών αυτών, κατά τη διάρκεια της σύμβασης, καθώς και τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με κάθε νέο υπεργολάβο, τον οποίο ο κύριος ανάδοχος χρησιμοποιεί εν συνεχεία στην εν λόγω σύμβαση, προσκομίζοντας τα σχετικά συμφωνητικά/δηλώσεις συνεργασίας.¹⁸² Σε περίπτωση διακοπής της συνεργασίας του Αναδόχου με υπεργολάβο/ υπεργολάβους της σύμβασης, αυτός υποχρεούται σε άμεση γνωστοποίηση της διακοπής αυτής στην Αναθέτουσα αρχή, οφείλει δε να διασφαλίσει την ομαλή εκτέλεση του τμήματος/ των τμημάτων της σύμβασης είτε από τον ίδιο, είτε από νέο υπεργολάβο τον οποίο θα γνωστοποιήσει στην αναθέτουσα αρχή κατά την ως άνω διαδικασία. *[Σε περίπτωση που ο ανάδοχος έχει στηριχθεί στις ικανότητες του υπεργολάβου όσον αφορά τη χρηματοοικονομική επάρκεια-τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της διακήρυξης, προβλέπονται στο σημείο αυτό όροι σχετικά με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις αντικατάστασής του].*

6.4.3. Η αναθέτουσα αρχή επαληθεύει τη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού για τους υπεργολάβους, όπως αυτοί περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.3 και με τα αποδεικτικά μέσα της παραγράφου 5.3.2 της παρούσας, εφόσον το(α) τμήμα(τα) της σύμβασης, το(α) οποίο(α) ο ανάδοχος προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, υπερβαίνουν σωρευτικά το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης.¹⁸³

[Σε περίπτωση που η α.α. επιθυμεί την επαλήθευση λόγων αποκλεισμού στο πρόσωπο των υπεργολάβων για μικρότερο από το ως άνω ποσοστό, αναφέρει στο παρόν σημείο της Διακήρυξης το συγκεκριμένο ποσοστό.]

Όταν από την ως άνω επαλήθευση προκύπτει ότι συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού απαιτεί ή δύναται να απαιτήσει την αντικατάστασή του, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 131 του ν. 4412/2016.

6.4.4. *[Στο σημείο αυτό αναφέρεται η τυχόν δυνατότητα πληρωμής απευθείας του υπεργολάβου με παραπομπή στο αντίστοιχο άρθρο πληρωμής στο οποίο θα πρέπει να καθορίζονται τα ειδικότερα μέτρα ή οι μηχανισμοί που επιτρέπουν στον κύριο ανάδοχο να εγείρει αντιρρήσεις ως προς*

¹⁸² Πρβλ παρ. 2 του άρθρου 78 του ν. 4412/2016

¹⁸³ Προκειμένου να μην αθετούνται οι υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/2016, η α.α. δύναται να επαληθεύσει τους ως άνω λόγους και για τμήμα ή τμήματα της σύμβασης που υπολείπονται του ως άνω ποσοστού.

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 6076d0c1da5ff52cd9c6f8e5 στις 26/04/21 07:06

6.5 Τροποποίηση σύμβασης κατά τη διάρκειά της

Η σύμβαση μπορεί να τροποποιείται κατά τη διάρκειά της, χωρίς να απαιτείται νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης, μόνο σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του άρθρου 132 του ν. 4412/2016 και κατόπιν γνωμοδότησης της καθ' ύλην αρμόδιας υπηρεσίας ή άλλως της υπηρεσίας, η οποία ορίζεται με απόφαση της Α.Α.¹⁸⁵

[Στο σημείο αυτό αναφέρονται από την αρμόδια Περιφέρεια συγκεκριμένα: οι σχετικές ρήτρες τροποποιήσεων ή προαιρέσεων της σύμβασης, καθώς και οι όροι υπό τους οποίους μπορούν αυτές να ενεργοποιηθούν, λαμβανομένων υπόψη των αναφερομένων στο Κεφάλαιο Γ παρ. 2 στ. 1 & 2 της με αριθμ. 50025/19.9.2018 (Β' 4217/26.9.2018) ΚΥΑ «Μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες»]

Η τροποποίηση της σχετικής σύμβασης, σύμφωνα με τα ανωτέρω, πραγματοποιείται με απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας ή του αρμοδίου εξουσιοδοτημένου από αυτήν οργάνου και κοινοποίηση αυτής στον ανάδοχο, με υπογραφή νέου συμφωνητικού (σύμβασης)¹⁸⁶. Στην ως άνω απόφαση πρέπει να αναφέρεται ρητά ότι κατά τα λοιπά, ισχύουν οι όροι της αρχικής σύμβασης.

6.6 Τρόπος πληρωμής

6.6.1. Η καταβολή της αμοιβής στον ανάδοχο γίνεται τμηματικά, ανά μήνα, από την αρμόδια Περιφερειακή Ενότητα/Τομέα, κατόπιν προσκόμισης των νόμιμων παραστατικών και δικαιολογητικών που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 200 παρ. 5 του ν. 4412/2016, ήτοι:

- Βεβαίωση πραγματοποίησης δρομολογίου/ων από το Διευθυντή κάθε σχολείου.
- Τιμολόγιο του αναδόχου για παρεχόμενες υπηρεσίες ενός (1) μηνός.
- Φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα, όπου απαιτείται, κατά τις κείμενες διατάξεις.

[Επισημαίνεται ότι η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να προβλέψει στα έγγραφα της σύμβασης, διαφορετικό τρόπο πληρωμής¹⁸⁷].

Επισημαίνεται ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες που διενεργούν τον έλεγχο και την πληρωμή., μπορούν να ζητήσουν κάθε άλλο πρόσφορο δικαιολογητικό. *[η Α.Α. δύναται να αναφέρει συγκεκριμένα δικαιολογητικά στο σημείο αυτό, πρβλ. παρ. 6 του ως άνω άρθρου σε συνδυασμό με την ΚΥΑ μεταφοράς μαθητών].*

6.6.2. Τον Ανάδοχο βαρύνουν οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παράδοση του υλικού στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Ιδίως, βαρύνεται με τις ακόλουθες κρατήσεις: *[αναφέρονται από την Α.Α. κατά περίπτωση οι νόμιμες κρατήσεις].*

¹⁸⁴ Οι Α.Α. μπορούν να προβλέπουν στα έγγραφα της σύμβασης ότι, κατόπιν αιτήματος του υπεργολάβου και, εφόσον η φύση της σύμβασης το επιτρέπει, η αναθέτουσα αρχή καταβάλλει απευθείας στον υπεργολάβο την αμοιβή του για την εκτέλεση προμήθειας, δυνάμει σύμβασης υπεργολαβίας με τον ανάδοχο. Στην περίπτωση αυτή, στα έγγραφα της σύμβασης καθορίζονται τα ειδικότερα μέτρα ή οι μηχανισμοί που επιτρέπουν στον κύριο ανάδοχο να εγείρει αντιρρήσεις ως προς αδικαιολόγητες πληρωμές, καθώς και οι ρυθμίσεις που αφορούν αυτόν τον τρόπο πληρωμής. Στην περίπτωση αυτή δεν αίρεται η ευθύνη του κύριου αναδόχου. Η παρ. 3 συμπληρώνεται αναλόγως, εάν η Α.Α. προβλέψει την απευθείας πληρωμή του υπεργολάβου, άλλως διαγράφεται.

¹⁸⁵ Άρθρα 201 και 216 παρ. 1 του ν. 4412/2016, όπως ισχύει.

¹⁸⁶ Επισημαίνεται ότι, για λόγους μείωσης των διοικητικών βαρών, το νέο συμφωνητικό μπορεί να περιλαμβάνει μόνο τα τροποποιούμενα άρθρα/διατάξεις, προβλέποντας ότι, κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι όροι της αρχικής σύμβασης.

¹⁸⁷ Πρβ. άρθρο 43 παρ. 22 του ν. 4605/2019.

α) Κράτηση **0,07%** η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης Υπέρ της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων επιβάλλεται (άρθρο 4 Ν.4013/2011 όπως ισχύει)¹⁸⁸

β) Κράτηση 0,06% η οποία υπολογίζεται επί της αξίας κάθε πληρωμής προ φόρων και κρατήσεων της αρχικής καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης υπέρ της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (άρθρο 350 παρ. 3 του ν. 4412/2016)¹⁸⁹.

γ) Κράτηση ύψους 0,02% υπέρ του Δημοσίου, η οποία υπολογίζεται επί της αξίας, εκτός ΦΠΑ, της αρχικής, καθώς και κάθε συμπληρωματικής σύμβασης. Το ποσό αυτό παρακρατείται σε κάθε πληρωμή από την αναθέτουσα αρχή στο όνομα και για λογαριασμό της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων και Προμηθειών σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016¹⁹⁰

δ).....

Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου% και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ%.

Με κάθε πληρωμή θα γίνεται η προβλεπόμενη από την κείμενη νομοθεσία παρακράτηση φόρου εισοδήματος αξίας% επί του καθαρού ποσού. *[συμπληρώνεται από την Α.Α.]*.

6.7 Δικαίωμα μονομερούς λύσης της σύμβασης¹⁹¹

6.6.1. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, με τις προϋποθέσεις που ορίζουν οι κείμενες διατάξεις, να καταγγείλει τη σύμβαση κατά τη διάρκεια της εκτέλεσής της, εφόσον:

α) η σύμβαση έχει υποστεί ουσιώδη τροποποίηση, κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 132 του ν. 4412/2016, που θα απαιτούσε νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης

β) ο ανάδοχος, κατά το χρόνο της ανάθεσης της σύμβασης, τελούσε σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2.2.3.1 και, ως εκ τούτου, θα έπρεπε να έχει αποκλειστεί από τη διαδικασία σύναψης της σύμβασης,

γ) η σύμβαση δεν έπρεπε να ανατεθεί στον ανάδοχο λόγω σοβαρής παραβίασης των υποχρεώσεων που υπέχει από τις Συνθήκες και την Οδηγία 2014/24/ΕΕ, η οποία έχει αναγνωριστεί με απόφαση του Δικαστηρίου της Ένωσης στο πλαίσιο διαδικασίας δυνάμει του άρθρου 258 της ΣΛΕΕ.

6.8 Κήρυξη οικονομικού φορέα εκπτώτου – Κυρώσεις- Ποινικές Ρήτρες

6.8.1. Ο ανάδοχος, με την επιφύλαξη της συνδρομής λόγων ανωτέρας βίας, κηρύσσεται υποχρεωτικά έκπτωτος¹⁹² από τη σύμβαση και από κάθε δικαίωμα που απορρέει από αυτήν, εάν δεν εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δεν συμμορφωθεί με τις γραπτές εντολές της αναθέτουσας αρχής, που είναι σύμφωνες με την σύμβαση ή τις κείμενες διατάξεις και εάν υπερβεί υπαίτια τη συνολική προθεσμία εκτέλεσης της σύμβασης, λαμβανομένων υπόψη των παρατάσεων.

[η παράγραφος αυτή συμπληρώνεται κατά περίπτωση από την Α.Α. με βάση τους ειδικούς όρους εκτέλεσης της σύμβασης και παραπομπή στα αντίστοιχα άρθρα της διακήρυξης ή του σχετικού Παραρτήματος αυτής]

Ο ανάδοχος κηρύσσεται υποχρεωτικά έκπτωτος από την ανάθεση και από κάθε δικαίωμα που απορρέει από αυτήν, με απόφαση της αναθέτουσας αρχής, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου:

¹⁸⁸ Πρβλ παρ. 3 του άρθρου 4 του ν.4013/2011, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 44 του ν. 4605/2019.

¹⁸⁹ Πρβλ. Υπουργική Απόφαση 1191/14-3-2017 (Β' 969) "Καθορισμός του χρόνου, τρόπου υπολογισμού της διαδικασίας παρακράτησης και απόδοσης της κράτησης 0,06% υπέρ της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (Α.Ε.Π.Π.), καθώς και των λοιπών λεπτομερειών εφαρμογής της παραγράφου 3 του άρθρου 350 του ν. 4412/2016 (Α' 147)".

¹⁹⁰ Ο χρόνος, τρόπος και η διαδικασία κράτησης των ως άνω χρηματικών ποσών, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή της ως άνω κράτησης εξαρτάται από την έκδοση της κοινής απόφασης του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών της παρ. 6 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016

¹⁹¹ βλ. Άρθρο 133 του ν. 4412/2016 Δικαίωμα μονομερούς λύσης της σύμβασης

¹⁹² Άρθρο 203 του ν. 4412/2016

- α)** στην περίπτωση που δεν προσέλθει να υπογράψει το συμφωνητικό, μέσα στην προθεσμία που ορίζεται στην ειδική πρόσκληση και καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγυητική επιστολή συμμετοχής,
- β)** εάν δεν εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δεν συμμορφωθεί με τις γραπτές εντολές της αναθέτουσας αρχής, που είναι σύμφωνες με την σύμβαση ή τις κείμενες διατάξεις και
- γ)** εάν υπερβεί υπαίτια τη συνολική προθεσμία εκτέλεσης της σύμβασης, λαμβανομένων υπόψη των παρατάσεων.

Ειδικότερα, σε περίπτωση που ο ανάδοχος παραβαίνει ή αμελεί τις υποχρεώσεις του, θέτοντας με οποιονδήποτε τρόπο σε κίνδυνο την ασφάλεια των μεταφερόμενων μαθητών, ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή του σχολείου, **κηρύσσεται έκπτωτος**, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου της Περιφέρειας και η εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης καταπίπτει υπέρ της Περιφέρειας.

Οι κάτωθι παραβάσεις, οι οποίες αφορούν στην ασφάλεια των μαθητών, επισύρουν την ποινή της καταγγελίας της σύμβασης και έκπτωσης του αναδόχου:

- Χρησιμοποίηση ακατάλληλου μεταφορικού μέσου σε αντικατάσταση δικαιολογημένη ή μη, εγκεκριμένου μεταφορικού μέσου ή όταν δεν διαθέτουν θέσεις τα μεταφορικά μέσα για όλους τους μαθητές.
 - Απουσία συνοδού από τη διαδρομή (όπου αυτός απαιτείται)
 - Μεταφορά προσώπων που δε δικαιούνται να μεταφερθούν.
 - Απαράδεκτη συμπεριφορά οδηγού ή συνοδού στους μαθητές, γονείς και εκπαιδευτικούς.
 - Παραβίαση Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας

[Επισημαίνεται ότι η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ορίσει πρόσθετες, πέραν των ανωτέρω, ή διαφορετικές περιπτώσεις παραβάσεων που επισύρουν τις ανωτέρω ποινές, αρκεί, για λόγους διαφάνειας και μη αιφνιδιασμού των οικονομικών φορέων, να αναφέρονται στο παρόν σημείο ρητώς και με σαφήνεια].

Στις ως άνω περιπτώσεις κήρυξης του αναδόχου έκπτωτου και πριν από την εκκίνηση της σχετικής διαδικασίας, η αναθέτουσα αρχή του κοινοποιεί ειδική όχληση, η οποία περιλαμβάνει συγκεκριμένη περιγραφή των ενεργειών στις οποίες οφείλει να προβεί αυτός, θέτοντας προθεσμία για τη συμμόρφωσή του, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκαπέντε (15) ημερών, μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την άπρακτη πάροδο της ως άνω προθεσμίας συμμόρφωσης.

Αν η προθεσμία που τεθεί με την ειδική όχληση παρέλθει χωρίς να συμμορφωθεί, κηρύσσεται έκπτωτος, με αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής.

Ο ανάδοχος δεν κηρύσσεται έκπτωτος από την κατακύρωση ή ανάθεση ή την σύμβαση όταν:

- α. Η σύμβαση δεν υπογράφηκε με ευθύνη της Περιφέρειας.
- β. Συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.

Στον ανάδοχο που κηρύσσεται έκπτωτος από την κατακύρωση ή τη σύμβαση, επιβάλλεται ολική κατάπτωση της εγγύησης καλής εκτέλεσης της σύμβασης, με αιτιολογημένη απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας ή του αρμοδίως εξουσιοδοτημένου από αυτήν οργάνου, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου οργάνου.

Επιπλέον, μπορεί να του επιβληθεί προσωρινός αποκλεισμός από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης συμβάσεων του ν. 4412/2016 και 4413/2016, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 74 του ν. 4412/2016.

6.8.2. Στις περιπτώσεις που ο μειοδότης παραβαίνει ή αμελεί τις υποχρεώσεις του, επιβάλλονται, με απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας, εις βάρος του ποινικές ρήτρες **επί τοις % επί της συμβατικής αξίας** (προ Φ.Π.Α.), ως εξής:

A. Παραβάσεις, οι οποίες επισύρουν μείωση της συμβατικής τιμής του ημερησίου δρομολογίου έως 5%

- Αδικαιολόγητη καθυστέρηση άφιξης μεταφορικού μέσου στην αφετηρία του ή / και στο σχολείο το πρωί.

- Αδικαιολόγητη καθυστέρηση άφιξης μεταφορικού μέσου στο σχολείο για την επιστροφή των μαθητών, το μεσημέρι ή το απόγευμα.
- Μη τήρηση της συγκεκριμένης διαδρομής του μεταφορικού μέσου και των στάσεων, οι οποίες δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του αναδόχου.

B. Παραβάσεις, οι οποίες επισύρουν μείωση της μηνιαίας συμβατικής τιμής του δρομολογίου έως 10%

- Αδικαιολόγητη μη πραγματοποίηση δρομολογίου

6.8.3 Σε περίπτωση που ο ανάδοχος δεν πραγματοποιήσει δρομολόγιο αδικαιολογήτως, τότε πέραν της μη καταβολής σε αυτόν της αμοιβής του δρομολογίου, **επιβαρύνεται με το σύνολο των εξόδων** που θα πραγματοποιήσει η Περιφέρεια **για την αναπλήρωση** του δρομολογίου από άλλον οικονομικό φορέα.

- Η είσπραξη των ως άνω ποινικών ρητρών γίνεται με παρακράτηση από τα οφειλόμενα στον ανάδοχο ή, σε περίπτωση ανεπάρκειας ή έλλειψης αυτού, με ισόποση κατάπτωση της εγγύησης καλής εκτέλεσης, εφόσον ο ανάδοχος δεν καταθέσει το απαιτούμενο ποσό.

- Σε περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, οι ποινικές ρήτρες επιβάλλονται αναλογικά σε όλα τα μέλη της ένωσης.

- Σε περίπτωση **επανάληψης παράβασης**, ο ανάδοχος, ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή του σχολείου, **κηρύσσεται έκπτωτος**, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου της αναθέτουσας αρχής και η **εγγύηση καλής εκτέλεσης της σύμβασης καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής**.

[Λοιπές ποινικές ρήτρες δύνανται να επιβάλλονται από την αναθέτουσα αρχή, κατά τα σχετικώς οριζόμενα στο άρθρο 218 του ν.4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 43, παρ. 25 περ. α' και β' του ν. 4605/2019.

Στην περίπτωση αυτή, στο παρόν σημείο αναφέρονται αναλυτικά, οι τυχόν επιβαλλόμενες, σύμφωνα με τα ανωτέρω, ποινικές ρήτρες, το ύψος αυτών, καθώς και οι ειδικοί όροι επιβολής τους].

6.8.4 Σε περίπτωση κήρυξης του αναδόχου ως εκπτώτου, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο παρόν άρθρο 6.8, η Περιφέρεια δύναται, κατά τη διακριτική της ευχέρεια, να εφαρμόζει τα οριζόμενα στην παράγραφο 7.4.3 της παρούσας (ρήτρα υποκατάστασης αναδόχου) ή να προβαίνει σε νέα πρόσκληση υποβολής προσφορών για τη συγκεκριμένη σύμβαση.

6.9 Διοικητικές προσφυγές κατά τη διαδικασία εκτέλεσης των συμβάσεων¹⁹³

Ο ανάδοχος μπορεί κατά των αποφάσεων που επιβάλλουν σε βάρος του κυρώσεις, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4412/2016 καθώς και κατ' εφαρμογή των συμβατικών όρων εκτέλεσης του κεφ. 7 – Ειδικοί Όροι Εκτέλεσης, της παρούσης, να ασκήσει προσφυγή για λόγους νομιμότητας και ουσίας ενώπιον του φορέα που εκτελεί τη σύμβαση μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία (30) ημερών από την ημερομηνία της κοινοποίησης ή της πλήρους γνώσης της σχετικής απόφασης. Η εμπρόθεσμη άσκηση της προσφυγής αναστέλλει τις επιβαλλόμενες κυρώσεις. Επί της προσφυγής αποφασίζει το αρμοδίως αποφαινόμενο όργανο, ύστερα από γνωμοδότηση του προβλεπόμενου στις περιπτώσεις β) και δ) της παραγράφου 11 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016 οργάνου, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την άσκησή της, άλλως θεωρείται ως σιωπηρώς απορριφθείσα.

Κατά της απόφασης αυτής δεν χωρεί η άσκηση άλλης οποιασδήποτε φύσης διοικητικής προσφυγής.

Αν κατά της απόφασης που επιβάλλει κυρώσεις δεν ασκηθεί εμπρόθεσμα η προσφυγή ή αν απορριφθεί αυτή από το αποφαινόμενο αρμοδίως όργανο, η απόφαση καθίσταται οριστική. Αν ασκηθεί εμπρόθεσμα προσφυγή, αναστέλλονται οι συνέπειες της απόφασης μέχρι αυτή να οριστικοποιηθεί.

6.10 Δικαστική Επίλυση Διαφορών

¹⁹³ Άρθρο 205 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 43 παρ. 23 του ν. 4605/2019.

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 6076d0cfd5f52cd9c6f8e5 στις 26/04/21 07:06

Κάθε διαφορά μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών που προκύπτει από τις συμβάσεις που συνάπτονται στο πλαίσιο του παρόντος ΔΣΑ, επιλύεται με την άσκηση προσφυγής ή αγωγής στο Διοικητικό Εφετείο της Περιφέρειας, στην οποία εκτελείται εκάστη σύμβαση, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στις παρ. 1 έως 6 του άρθρου 205Α του ν. 4412/2016¹⁹⁴.

¹⁹⁴ Πρβ. άρθρο 205Α του ν. 4412/2016, όπως προστέθηκε με το άρθρο 43 παρ. 24 περ. α' του ν. 4605/2019. Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με την περ. β' της ίδιας ως άνω παραγράφου, η ισχύς του άρθρου 205Α του ν. 4412/2016 αρχίζει τρεις (3) μήνες μετά τη δημοσίευση του ν. 4605/2019 στο ΦΕΚ (1^η Απριλίου 2019).

7. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

7.1 Παρακολούθηση της σύμβασης

7.1.1 Η παρακολούθηση της εκτέλεσης της Σύμβασης και η διοίκηση αυτής θα διενεργηθεί από

[αναφέρεται η καθ' ύλην αρμόδια υπηρεσία ή η υπηρεσία η οποία ορίζεται με απόφαση της Α.Α. ή η επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση της αναθέτουσας αρχής¹⁹⁵], η οποία και θα εισηγείται στο αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο[αναφέρεται το αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο] για όλα τα ζητήματα που αφορούν στην προσήκουσα εκτέλεση όλων των όρων της σύμβασης και στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων του αναδόχου, στη λήψη των επιβεβλημένων μέτρων λόγω μη τήρησης των ως άνω όρων και ιδίως για ζητήματα που αφορούν σε τροποποίηση του αντικειμένου και παράταση της διάρκειας της σύμβασης, υπό τους όρους του άρθρου 132 του ν. 4412/2016.

7.1.2 Η αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας, με απόφασή της ορίζει¹⁹⁶ για την παρακολούθηση της σύμβασης ως επόπτη υπάλληλό της, ο οποίος έχει καθήκοντα τα οριζόμενα στο άρθρο 216 του ν. 4412/2016. Με την ίδια απόφαση δύνανται να ορίζονται και άλλοι υπάλληλοι της αρμόδιας υπηρεσίας ή των εξυπηρετούμενων από την σύμβαση φορέων (πχ. των Περιφερειακών Ενοτήτων ή Δήμων), στους οποίους ανατίθενται επιμέρους καθήκοντα για την παρακολούθηση της σύμβασης. Σε αυτή την περίπτωση ο επόπτης λειτουργεί ως συντονιστής.

Τα καθήκοντα του επόπτη είναι, ενδεικτικά, η πιστοποίηση της εκτέλεσης του αντικειμένου της σύμβασης, καθώς και ο έλεγχος της συμμόρφωσης του αναδόχου με τους όρους της σύμβασης. Με εισήγηση του επόπτη η αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας, κατά τα ανωτέρω, που μπορεί να απευθύνει έγγραφα με οδηγίες και εντολές προς τον ανάδοχο που αφορούν στην εκτέλεση της σύμβασης.

7.2 Διάρκεια επιμέρους συμβάσεων¹⁹⁷

7.2.1 Η διάρκεια εκάστης συναπτόμενης σύμβασης, στο πλαίσιο του παρόντος ΔΣΑ, ορίζεται σε κάθε επιμέρους πρόσκληση υποβολής προσφορών.

7.2.2 Η συνολική διάρκεια κάθε επιμέρους σύμβασης μπορεί να παρατείνεται, χωρίς αύξηση του οικονομικού αντικειμένου, μετά από αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής μέχρι το 50% αυτής, σε αντικειμενικά δικαιολογημένες περιπτώσεις που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του αναδόχου¹⁹⁸ (πχ. παράταση σχολικού έτους λόγω απεργίας, φυσικών καταστροφών κλπ).

7.2.3 Η αναθέτουσα αρχή δύναται να παρατείνει χρονικά το αντικείμενο κάθε επιμέρους σύμβασης για διάστημα μέχρι μήνες *[το ανώτερο έως πέντε (5) μήνες, κατά τα οριζόμενα στην ΚΥΑ μεταφοράς μαθητών, Κεφ. Γ, παρ. 2 περ. στ.2.], με αντίστοιχη αύξηση του συμβατικού αντικειμένου.*

7.3 Παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης

Η οριστική ποιοτική και ποσοτική παραλαβή των υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών θα γίνεται ανά μήνα από τον Διευθυντή κάθε σχολείου με τη σύνταξη βεβαίωσης πραγματοποίησης των δρομολογίων ανά μεταφορέα¹⁹⁹.

¹⁹⁵ Πρβλ. άρθρο 216 παρ. 1 εδ. α' ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 33 παρ. 6 ν. 4608/2019.

¹⁹⁶ Πρβλ. ΚΥΑ μεταφοράς μαθητών Κεφ. Γ. αρ. 5 παρ. 2 τελευταίο εδάφιο

¹⁹⁷ Άρθρο 217 του ν. 4412/2016

¹⁹⁸ Η ως άνω περίπτωση φαίνεται να αφορά μόνο σε παράταση χρονική, χωρίς αύξηση του οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης, άλλως τυχόν παράταση - τροποποίηση υπόκειται στις προϋποθέσεις και τους όρους του άρθρου 132 του ν. 4412/2016

¹⁹⁹ Χάριν ομοιομορφίας και διευκόλυνσης, υπόδειγμα - μη δεσμευτικό - της εν λόγω βεβαίωσης (που θα περιλαμβάνει το όνομα/επωνυμία του αναδόχου, τον μήνα παροχής των μεταφορών, το/τα δρομολόγια που εκτελέστηκαν και τον αριθμό κυκλοφορίας του/των οχημάτων) μπορεί να διατίθεται από την Δ/νση Παιδείας της Περιφέρειας Αττικής στις υπόλοιπες Περιφέρειες της χώρας, εφόσον ζητηθεί.

Για θέματα που δεν καλύπτονται από την παρούσα παράγραφο, τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις των άρθρων 219²⁰⁰ και 220 του ν. 4412/2016²⁰¹.

7.4 Καταγγελία της σύμβασης- Υποκατάσταση αναδόχου- Αντικατάσταση προσωπικού που εκτελεί τη σύμβαση

7.4.1 Στην περίπτωση που, κατά την εκτέλεση της σύμβασης, ο ανάδοχος καταδικαστεί αμετάκλητα για ένα από τα αδικήματα που αναφέρονται στην παρ. 2.2.3.1 της παρούσας, η αναθέτουσα αρχή δύναται να καταγγείλει μονομερώς τη σύμβαση και να αναζητήσει τυχόν αξιώσεις αποζημίωσης, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ΑΚ, περί αμφοτεροβαρών συμβάσεων.

7.4.2 Εάν ο ανάδοχος πτωχεύσει ή υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης ή ειδικής εκκαθάρισης ή τεθεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση, προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου, η αναθέτουσα αρχή δύναται, ομοίως, να καταγγείλει μονομερώς τη σύμβαση και να αναζητήσει τυχόν αξιώσεις αποζημίωσης, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ΑΚ.

7.4.3 Σε αμφότερες τις ως άνω περιπτώσεις καταγγελίας της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή δύναται να προσκαλέσει τον/τους επόμενο/ους, κατά σειρά, μειοδότη/ες της διαδικασίας ανάθεσης της συγκεκριμένης σύμβασης και να του/τους προτείνει να αναλάβει/ουν την παροχή των υπηρεσιών του εκπτώτου αναδόχου, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και βάσει της προσφοράς που είχε υποβάλει ο έκπτωτος (ρητή ρήτρα υποκατάστασης)²⁰².

7.4.4 Στην περίπτωση που, κατά την εκτέλεση της σύμβασης, συντρέξει στο πρόσωπο των οδηγών και συνοδηγών των οχημάτων που χρησιμοποιεί ο ανάδοχος, μία από τις καταστάσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 5.5 της παρούσας, η αναθέτουσα αρχή ζητά την αντικατάσταση του οδηγού ή συνοδού, με άλλον, ο οποίος πληροί του όρους και προϋποθέσεις που έχουν τεθεί με την παρούσα και ο ανάδοχος υποχρεούται να προβεί να το πράξει. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσής του, η αναθέτουσα αρχή δύναται να καταγγείλει τη σύμβαση και να απευθυνθεί στον/στους επόμενο/ους μειοδότη/ες, κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο.

7.5 Διακοπή σύμβασης

Η Περιφέρεια διατηρεί το δυνατότητα διακοπής σύμβασης, κατά τη διάρκεια εκτέλεσής της, λόγω κατάργησης δρομολογίου/ δρομολογίων.

Σε κάθε περίπτωση, εφαρμοστέες είναι οι σχετικές διατάξεις του ν. 4412/2016 περί εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων γενικών υπηρεσιών.²⁰³

Στην περίπτωση διακοπής της σύμβασης λόγω κατάργησης δρομολογίου, εφαρμόζονται τα σχετικώς οριζόμενα στις οικείες διατάξεις του κεφαλαίου Γ της ΚΥΑ μεταφοράς μαθητών.

7.6 Λοιποί ειδικοί όροι

1. Η Αναθέτουσα Αρχή, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου, μπορεί να προβαίνει στην κατάργηση, συγχώνευση ή επέκταση των δρομολογίων, όταν αυτό είναι αναγκαίο. Ο ανάδοχος παραιτείται από κάθε αξίωση αποζημίωσης έναντι της Αναθέτουσας Αρχής, σε περίπτωση κατάργησης ή σύμπτυξης των

²⁰⁰ Πρβ. άρθρο 219 του ν. 4412/2016, όπως έχει αντικατασταθεί από το άρθρο 43 παρ. 26 του ν. 4605/2019

²⁰¹ Για θέματα που αφορούν στη σύσταση, συγκρότηση και λειτουργία των συλλογικών οργάνων και δεν ρυθμίζονται ρητώς από την παρούσα, καθώς και για ζητήματα προθεσμιών ολοκλήρωσης του έργου τους, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 221 και 221Α του ν.4412/2016, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.

²⁰² Πρβλ. άρ. 132, παρ. 1δ), περ. αα του ν. 4412/2016. Πρβλ., επίσης, Κατευθυντήρια Οδηγία 22 της Αρχής με τίτλο «Τροποποίηση συμβάσεων κατά τη διάρκεια τους», Κεφάλαιο ΙΙΙ.Δ. σημείο Ι, σελ. 17 (ΑΔΑ: 7ΜΥΤΟΞΤΒ-ΖΓΖ).

²⁰³ Πρβλ. ΚΥΑ μεταφοράς μαθητών, Κεφ. Γ, παρ. 2 περ. στ. 1, τελευταίο εδάφιο.

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 6076d0cfa5ff52cd9c6f8e5 στις 26/04/21 07:06

δρομολογίων. Δρομολόγια που προκηρύχθηκαν με την παρούσα και ενδεχομένως καταργηθούν για οποιονδήποτε λόγο με απόφαση του αρμόδιου οργάνου της Αναθέτουσας Αρχής, μετά την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς, παύουν να αποτελούν συμβατική υποχρέωση της Αναθέτουσας Αρχής, χωρίς αποζημίωση του αναδόχου.

2. Επειδή ο παρών διαγωνισμός διενεργείται ~~εκ των πραγμάτων~~ με βάση τα στοιχεία της τρέχουσας σχολικής περιόδου, μετά την έναρξη εφαρμογής της οικείας σύμβασης, αυτή μπορεί να τροποποιηθεί αναλόγως, με απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής, ως προς τα δρομολόγια ή τα στοιχεία αυτών, όπως αυτά θα διαμορφωθούν μετά την έναρξη εκτέλεσής της, σύμφωνα με σχετική επικαιροποίηση, στην οποία θα προβούν οι Διευθυντές των οικείων σχολικών μονάδων με τις νέες εγγραφές και αποχωρήσεις μαθητών, τα στοιχεία της οποίας θα γνωστοποιήσουν στην Αναθέτουσα Αρχή για λήψη της σχετικής απόφασης.

3. Τα δρομολόγια των μεταφορικών μέσων θα τροποποιούνται όταν στο σχολείο εγγράφονται ή μεταγράφονται μαθητές ή αλλάζει η κατοικία τους. Τυχόν αλλαγές, ως προς τα δρομολόγια, την ώρα αναχώρησης και επιστροφής καθώς και αλλαγές αυτών κατά την διάρκεια του έτους, θα γίνονται **μόνο** από την Αναθέτουσα Αρχή και ύστερα από συνεννόηση με το Διευθυντή του σχολείου, τους γονείς/κηδεμόνες και τον ανάδοχο, ο οποίος υποχρεούται να τις αποδεχθεί σύμφωνα με τους όρους της παρούσης.

4. Σε περίπτωση έγγραφων και τεκμηριωμένων καταγγελιών των γονέων/κηδεμόνων για πλημμελή εκτέλεση του δρομολογίου, που υποβάλλονται στον Δ/ντή της σχολικής μονάδας, ο τελευταίος, αφού ελέγξει την ακρίβεια των καταγγελλομένων και διαπιστώσει ότι ευσταθούν, εισηγείται στην Αναθέτουσα Αρχή, την επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων.

[Στο σημείο αυτό αναφέρονται τυχόν λοιποί ειδικοί όροι εκτέλεσης της σύμβασης κατ' εφαρμογή του άρθρου 130 του ν. 4412/2016.....^{204]}

²⁰⁴ Οι Α.Α. μπορούν να επιβάλλουν και άλλους ειδικούς όρους σχετικά με την εκτέλεση της σύμβασης, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης. Οι εν λόγω όροι μπορούν να περιλαμβάνουν οικονομικές, περιβαλλοντικές, κοινωνικές παραμέτρους ή παραμέτρους που αφορούν την καινοτομία και την απασχόληση. Οι κοινωνικές παράμετροι αφορούν κυρίως: α) την απασχόληση εργαζομένων που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού κατά την έννοια της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4019/2011 (Α' 216), β) τη διευκόλυνση της κοινωνικής ή/και εργασιακής ένταξης ατόμων που προέρχονται από ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, γ) την καταπολέμηση των διακρίσεων ή/και δ) την προαγωγή της ισότητας ανδρών και γυναικών (άρθρο 130 παρ. 2 και 3 ν. 4412/2016)

Διανομή μέσω 'ΙΡΙΔΑ' με UID: 6076d0cfd95f52cd9c6f8e5 στις 26/04/21 07:06

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης (προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα αρχή)

[Ακολουθεί ενδεικτική αναφορά περιεχομένων Παραρτημάτων. Η Α.Α. διαμορφώνει τα Παραρτήματα με βάση το αντικείμενο της σύμβασης. Μέρος των ως άνω στοιχείων είναι δυνατό να προκύπτει από το φάκελο της σύμβασης. Τα πεδία που ακολουθούν στα Μέρη Α και Β κατωτέρω διαμορφώνονται κατά τρόπο ώστε να μην επαναλαμβάνονται οι ίδιες πληροφορίες, εφόσον έχουν ήδη αποτυπωθεί στα αντίστοιχα άρθρα της Διακήρυξης]

ΜΕΡΟΣ Α - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Συνοπτική Περιγραφή των υπηρεσιών και της λειτουργίας της Α.Α.

Οργανωτική δομή της Α.Α.

Υφιστάμενη κατάσταση-υποδομές *[στο βαθμό που σχετίζονται με το αντικείμενο της σύμβασης και συμβάλλουν στην κατανόηση αυτού από τους ενδιαφερομένους οικονομικούς φορείς]*

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Περιγραφή των αναγκών της Α.Α. *[δίνεται συνοπτική περιγραφή της σύμβασης που πρόκειται να ανατεθεί και των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει ο ανάδοχος]*

Προκαταρκτικές διαβουλεύσεις της αγοράς-Προηγούμενη εμπλοκή υποψηφίων *[συμπληρώνεται εφόσον προηγήθηκε της προκήρυξης η διαβούλευση με την αγορά ή άλλους φορείς –εμπειρογνώμονες ή η τυχόν εμπλοκή συγκεκριμένων οικονομικών φορέων στο σχεδιασμό της σύμβασης, αναφέρονται οι κανόνες που τηρήθηκαν και τα μέτρα που λήφθηκαν για την αποτροπή στρέβλωσης του ανταγωνισμού]*

Στοιχεία ωριμότητας της Σύμβασης *[αναφέρεται η πλήρωση των προϋποθέσεων που τίθενται από ειδικές διατάξεις για την έναρξη της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης, τυχόν εγκριτικές αποφάσεις-απαιτούμενες αδειοδοτήσεις - ένταξη σε ενιαία προγράμματα υπηρεσιών και εν γένει ενέργειες για την προετοιμασία της διαγωνιστικής διαδικασίας και την επάρκεια προϋπολογισμού]*

Τεκμηρίωση σκοπιμότητας/υποδιαίρεσης ή μη της σύμβασης σε τμήματα *[βλ. Άρθρα 45, 49 και 59 του ν. 4412/2016]*

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Απαιτήσεις και Τεχνικές Προδιαγραφές ανά τμήμα αντικειμένου

[Συμπληρώνεται από την Α.Α λαμβάνοντας υπόψη τις τεχνικές ιδιαιτερότητες και απαιτήσεις του φυσικού αντικειμένου, βλ. αρ. 54 του ν. 4412/2016 και περίπτωση 1 του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α', με παραπομπή σε ενδεχόμενο φύλλο συμμόρφωσης. Αναλύεται το αντικείμενο της σύμβασης και αναφέρονται τα στοιχεία που είναι απαραίτητα προκειμένου οι οικονομικοί φορείς να αντιληφθούν ορθά τις απαιτήσεις της σύμβασης, να τεκμηριώσουν την καταλληλότητά τους και να διαμορφώσουν κατάλληλα την προσφορά τους, εξειδικεύοντας τη μεθοδολογία υλοποίησης της σύμβασης, τους τρόπους διασφάλισής της, το μοντέλο οργάνωσης της παροχής των υπηρεσιών.]

Μεθοδολογία υλοποίησης

Διάρκεια σύμβασης-Χρόνοι παράδοσης *[Αναλυτικό Χρονοδιάγραμμα-Τμηματικές/Συνολική Προθεσμία παροχής υπηρεσιών -Κρίσιμες Φάσεις Υλοποίησης]*

Υπεργολαβία *[ευθύνη υπεργολάβου-δηλώσεις -συμφωνητικά συνεργασίας-διαδικασία αντικατάστασης-ενδεχόμενοι περιορισμοί για συγκεκριμένα τμήματα της σύμβασης]*

Τόπος υλοποίησης/ παροχής των υπηρεσιών *[συγκεκριμένη έδρα]*

Προαιρέσεις *[Οι ρήτρες αυτές αναφέρουν το αντικείμενο και τη φύση των ενδεχόμενων προαιρέσεων, καθώς και τους όρους υπό τους οποίους μπορούν να ενεργοποιηθούν (λ.χ. ποσότητα, έκταση και*

χρονοδιάγραμμα υλοποίησης). Δεν προβλέπουν προαιρέσεις που ενδέχεται να μεταβάλουν τη συνολική φύση της σύμβασης. Τα δικαιώματα προαίρεσης θα πρέπει να προσδιορίζονται ρητά, να υπολογίζονται, να τιμολογούνται και να αξιολογούνται στο πλαίσιο της διαγωνιστικής διαδικασίας. Αναφορά σε δυνατότητα σύναψης νέων υπηρεσιών [άρθρο 32, παρ. 6 ν. 4412/2016] που συνίστανται στην επανάληψη παρόμοιων υπηρεσιών με αυτές που αποτελούν το αντικείμενο της παρούσας διαδικασίας σύναψης σύμβασης. Στην περίπτωση αυτή περιγράφεται το βασικό σχέδιο της Α.Α., καθώς και ο χρόνος κατά τον οποίο επιτρέπεται να ενεργοποιηθεί η ως άνω δυνατότητα, χρονικό διάστημα το οποίο σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει την τριετία από την ανάθεση της αρχικής σύμβασης.]

Τροποποίηση Σύμβασης [Αναφέρονται οποιεσδήποτε τροποποιήσεις με τη μορφή σαφών, ακριβών και κατηγορηματικών ρητρών με τις οποίες δηλώνεται το πεδίο εφαρμογής και η φύση των πιθανών τροποποιήσεων και οι όροι υπό τους οποίους μπορεί να χρησιμοποιηθεί η ρήτρα. Επιπλέον αναφέρεται η διαδικασία έγκρισης. Ρήτρες που είναι ασαφείς, ανακριβείς ή επιτρέπουν στις αναθέτουσες αρχές να εισάγουν τροποποιήσεις κατά βούληση δεν είναι έγκυρες.]

ΜΕΡΟΣ Β - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Χρηματοδότηση[βλ. πιο πάνω στοιχεία ωριμότητας της σύμβασης]

Εκτιμώμενη αξία σύμβασης σε ευρώ, χωρίς ΦΠΑ :

Εκτιμώμενη αξία κάθε τμήματος της σύμβασης σε ευρώ, χωρίς ΦΠΑ :[εφόσον προβλέπεται διαίρεση της σύμβασης σε τμήματα]

Ανάλυση και Τεκμηρίωση προϋπολογισμού/Συνολική και ανά τμήμα/μονάδα ...[οι ΑΑ περιλαμβάνουν στο φάκελο της σύμβασης λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τον προϋπολογισμό της σύμβασης, προκειμένου η τελευταία να χαρακτηρίζεται από όσο το δυνατόν περισσότερη διαφάνεια. Αναφέρονται τυχόν τιμές αναφοράς, συγκριτικά στοιχεία προηγούμενων συμβάσεων, αν ο προϋπολογισμός αποτελεί ένδειξη της προεκτίμησης του κόστους της σύμβασης και ανώτατο όριο προσφοράς, ή όταν επιτρέπονται, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, αρνητικές εκπτώσεις.]

Τιμές αναφοράς ... [αναφέρονται τιμές αναφοράς, όπως αυτές προσδιορίζονται από την κείμενη νομοθεσία]

Αξία δικαιωμάτων προαίρεσης/παράτασης...

Φ.Π.Α.-Κρατήσεις-δικαιώματα τρίτων-επιβαρύνσεις....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα αρχή)

Συσχέτιση με Παράρτημα Ι-μέρος Α “Απαιτήσεις-Τεχνικές Προδιαγραφές” . Συμπληρώνεται κατά την κρίση της Α.Α.

Στη συγγραφή υποχρεώσεων πρέπει να περιγράφονται οι προς παροχή υπηρεσίες, τα επίπεδα ποιότητας, τα πρότυπα και οι εισροές μαζί με τα απαιτούμενα αποτελέσματα/υλοποιήσεις. Κατά την κατάρτισή της πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι επηρεάζει άμεσα το κόστος. Μια άρτια καταρτισμένη συγγραφή υποχρεώσεων πρέπει:

να περιγράφει με ακρίβεια τις απαιτήσεις να είναι εύκολα κατανοητή από τους προσφέροντες να περιλαμβάνει σαφώς καθορισμένες, επιτεύξιμες και μετρήσιμες εισροές, εκροές και αποτελέσματα να μην αναφέρεται σε απαιτήσεις που περιορίζουν τον ανταγωνισμό, να παρέχει επαρκώς λεπτομερείς πληροφορίες βάσει των οποίων οι προσφέροντες μπορούν να υποβάλουν ρεαλιστικές προσφορές, να προσδιορίζει τυχόν πρόσθετες απαιτήσεις.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ.Α – ΕΕΕΣ –ΤΕΥΔ (Προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα αρχή) [ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ]

[Για συμβάσεις άνω των ορίων: Οι αναθέτουσες αρχές συντάσσουν με τη χρήση της υπηρεσίας eΕΕΕΣ, ήτοι της διαδικτυακής πλατφόρμας που διαθέτει η ΕΕ (βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016), το πρότυπο ΕΕΕΣ που θα ανταποκρίνεται: α) στις καταστάσεις εκείνες για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή, με βάση τα έγγραφα της σύμβασης, μπορούν να αποκλεισθούν, καθώς και β) στα κριτήρια ποιοτικής επιλογής που έχουν καθοριστεί με τα ως άνω έγγραφα. Το περιεχόμενο του αρχείου είτε ενσωματώνεται στο κείμενο της διακήρυξης, είτε, ως αρχείο PDF, ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο, αναρτάται ξεχωριστά ως αναπόσπαστο μέρος αυτής. Το αρχείο XML αναρτάται για την διευκόλυνση των οικονομικών φορέων προκειμένου να συντάξουν μέσω της υπηρεσίας eΕΕΕΣ της ΕΕ τη σχετική απάντησή τους.]

[Για συμβάσεις κάτω των ορίων: Οι αναθέτουσες αρχές συντάσσουν ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση με βάση την τυποποιημένη υπεύθυνη δήλωση Τ.Ε.Υ.Δ. που διατίθεται σε επεξεργάσιμη μορφή στην ιστοσελίδα της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ www.eaadhsy.gr και www.hsppa.gr, η οποία θα ανταποκρίνεται: α) στις καταστάσεις εκείνες για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή, με βάση τα έγγραφα της σύμβασης, μπορούν να αποκλεισθούν, καθώς και β) στα κριτήρια ποιοτικής επιλογής που έχουν καθοριστεί με τα ως άνω έγγραφα. Το περιεχόμενο του αρχείου είτε ενσωματώνεται στο κείμενο της διακήρυξης, είτε ως αρχείο PDF, ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο, αναρτάται ξεχωριστά ως αναπόσπαστο μέρος αυτής. Η ως άνω δήλωση αναρτάται και σε επεξεργάσιμη μορφή προκειμένου να συντάξουν οι οικονομικοί φορείς τη σχετική απάντησή τους.]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ.Β – Συνοπτικοί Οδηγοί ΔΣΑ για Αναθέτουσες Αρχές και Οικονομικούς Φορείς

Πρβλ. Συνοπτικούς Οδηγούς της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή σε μορφή αρχείων .pdf συνημμένους στην παρούσα Διακήρυξη.

Τους σχετικούς Οδηγούς μπορείτε να τους βρείτε και στη Διαδικτυακή Πύλη του ΕΣΗΔΗΣ:

www.promitheus.gov.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV – Άλλες Δηλώσεις (Προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα αρχή) [ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ]

.....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V – Υπόδειγμα Τεχνικής Προσφοράς (Προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα αρχή) [ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ]

.....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI – Άλλο Περιγραφικό Έγγραφο - Υπόδειγμα (Προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα αρχή) [ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ]

Π.χ. υπόδειγμα βιογραφικού μελών ομάδας που θα εκτελέσει τη σύμβαση, σε περίπτωση μικτής σύμβασης που περιλαμβάνει και υπηρεσίες)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII – Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς (Προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα αρχή) *[ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ]*

.....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII – Υποδείγματα Εγγυητικών Επιστολών (Προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα αρχή) *[ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ]*

.....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX – Σχέδιο Σύμβασης (Προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα αρχή) *[ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΟ]*

.....